

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: tirsdag 29. januar 2019
Tid: kl. 08.00
Sted: Haugesund Rådhus, formannskapssalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 52 75 73 50, som sms til mobiltlf. 959 86 977 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Kommunedirektøren er invitert i sak 2 og 4

Daglig leder av Haugesund kommunale pensjonskasse er invitert i sak 3

SAKLISTE:

- 01/19 Godkjenning av protokoll fra møtet 27.11.18**
- 02/19 Referat- og orienteringssaker 29.01.19**
- 03/19 Haugesund kommunale pensjonskasse – orientering om selskapet**
- 04/19 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - «Legemiddelhåndtering»**
- 05/19 Prosjektplan - forvaltningsrevisjon – «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet» - 2. gangs behandling**
- 06/19 Forvaltningsrevisjonsrapport - «Vedlikehold av kommunale bygg» 2. gangs behandling**
- 07/19 Årsmelding for kontrollutvalget 2018**

Eventuelt

Aksdal, 22.01.19

Gudvin Selsås (sign.)
Leder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (invitert i sak 2 og 4)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	29.01.19	01/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.11.18

Saksvedlegg: Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 27.11.18

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 27.11.18 til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og bystyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder eller evt. møteleder vil så signere protokollen.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 27.11.18 godkjennes.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Tirsdag 27. november 2018 ble det avholdt møte i Haugesund kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Gudvin Selsås.

MØTESTED:	Haugesund Rådhus, formannskapssalen
MØTESTART/MØTESLUTT:	Kl. 08.00 – kl. 09.40
MØTENDE MEDLEMMER:	Gudvin Selsås (H), Svein Skrunes (Krf), Karin Westerlund (Ap), Svein Inge Huseby (Frp) Thorleif Thormodsen (H) og Lise Haukås (SV)
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
IKKE MØTT:	Heidi Kolstø (H)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgiver Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS til 08.30
FRA REVISJONEN MØTTE:	Forvaltningsrevisor Håkon Lindberg og regnskapsrevisor Roald Stakland, KPMG AS
FRA ADMINISTRASJONEN:	Kommunedirektør Ole Bernt Thorbjørnsen i sak 42 og konsulent Åse N. Waage (utvalgssekretær fra sak 42)
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Sakene ble behandlet i denne rekkefølgen: 39, 42, 40 og 41

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 39/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL 30.10.18

Sekretariatets innstilling:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 30.10.18 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 27.11.18:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 27.11.18:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 30.10.18 godkjennes.

SAK 40/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 27.11.18

- 55. Aksjeverdi på kommunale selskaper v/kommunedirektøren
- 56. Permisjonsreglement og etterlevelse v/kommunedirektøren
- 57. Statusrapport pr. november 2018
- 58. Ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS – v/Thormodsen
- 59. Innkalling til representantskapsmøte i HIM 28.11.18
- 60. Egenkontrollen må med i framtidens lokaldemokrati – Kommunal rapport 08.11.18
- 61. Invitasjon til NKRFs kontrollkonferanse 30. – 31. januar 2019

Behandling i kontrollutvalget

Utvangsleder gikk raskt igjennom referatsakene. Kommunedirektøren beklaget at han ikke var forberedt for å kunne orientere om pkt. 55 – 56. Han vil komme tilbake i neste møte. Thormodsen refererte kort fra generalforsamlingen. Medlemmer som ønsker å reise på konferansen i januar gir beskjed til sekretariatet så snart som mulig.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 27.11.18:

Referatsakene 55 - 56 blir utsatt til neste møte.

Referatsakene 57 – 61 blir tatt til orientering.

SAK 41/18 ORIENTERING OM FORSLAGET TIL BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019 - 2022

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar kommunedirektøren sitt forslag til budsjett for 2019 og økonomiplan 2019 - 2022 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 27.11.18:

Saken ble utsatt på grunn av det ikke var noen til stede fra administrasjonen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 27.11.18:

Saken ble utsatt til neste møte.

SAK 42/18 «VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGG» - REVISJONSRAPPORT

Sekretariatets innstilling:

1. Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Vedlikehold av kommunale bygg» til orientering.
2. Rapporten oversendes kommunedirektøren for videre oppfølging av rapportens anbefalinger.
3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til bystyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 6 måneder.

Behandling i kontrollutvalget 27.11.18:

Forvaltningsrevisor Lindberg presenterte rapporten. Han gjorde greie for problemstillinger, metode, vurderinger og anbefalinger.

Medlemmene kom med spørsmål og kommentarer underveis. Revisor og kommunedirektør besvarte og kommenterte spørsmålene.

Utvalget drøftet innholdet i rapporten og ble enige om å be revisor gjennomgå rapporten på ny for å levere en revidert utgave til neste møte.

Utvalget kom med følgende kommentarer til rapporten:

1. Revisor må finne en faktor for estimering.
2. Fjerne «hvis» i anbefaling nr. 1 og benytte «dette medfører».
3. Svarprosenten på spørreundersøkelsen er for lav. Alle enhetsledere bør svare.
4. Beløpet på 100 kr for etterslep bør konkretiseres.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 27.11.18:

Saken utsettes til neste møte.

Haugesund kontrollutvalg ber forvaltningsrevisor gå igjennom rapporten på ny og legge frem en revidert rapport i neste møte. Utvalget ber revisor ta hensyn til følgende:

1. Revisor må finne en faktor for estimering.
2. Fjerne «hvis» i anbefaling nr. 1 og benytte «dette medfører».
3. Svarprosenten på spørreundersøkelsen er for lav. Alle enhetsledere bør svare.
4. Beløpet på 100 kr for etterslep bør konkretiseres.

EVENTUELT

Ingen saker ble meldt eller tatt opp.

Neste møte: tirsdag 29.01.19, kl. 08.00

Foreløpige saker: orientering om Haugesund kommunale pensjonskasse, revisjonsrapport om «Vedlikehold av kommunale bygg» 2. gang, orientering fra rådmannen om opplysninger om aksjeverdi på selskaper og permisjonsreglementet, oppfølging av rapport om «Legemiddelhåndtering», årsmelding for utvalget.

Haugesund/Aksdal, 27.11.18

Gudvin Selsås
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	29.01.19	02/19
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 29.01.19**Saksvedlegg:**

1. Aksjeverdi på kommunale selskaper v/kommunedirektøren
2. Permisjonsreglement og etterlevelse v/kommunedirektøren
3. Statusrapport pr. januar 2019
4. Brev fra ansatt – (U.off. jfr. Off. loven og forvaltningsloven § 13) IM
5. Foreløpig svarbrev til ansatt – (U.off. jfr. Off. loven og forvaltningsl. § 13)
6. Bst. vedtak 05.12.18, sak 86 – fra budsjettvedtaket vedr. revisjonsordning
7. Fylkesmannen - informasjon om statlige tilsyn med kommunene i Rogaland 2019
8. Årsrapport og skatteregnskap for 2018 fra Haugesund kemnerkontor
9. Protokoll fra representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 21.12.18
10. Protokoll fra representantskapsmøte i Haugaland brann og redning IKS 28.11.18
11. Protokoll fra eiermøte i Karmsund Havn IKS 28.11.18
12. Protokoll fra ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Næringspark AS 21.01.19

Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene 1 – 12 blir tatt til orientering.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Haugesund kommune
v/rådmannen
Postboks 2160
5504 HAUGESUND

Deres dato	Deres ref.	Vår ref.	Dato
		18/340/216/ogh	01.11.18

OVERSENDELSE AV VEDTAK I KONTROLLUTVALGET

Vedlagt følger særutskrift fra møte i Haugesund kontrollutvalg 30.10.18, sak 35/18.

Kontrollutvalget gjorde blant annet følgende vedtak i saken:

Haugesund kontrollutvalg ber rådmannen orientere om bystyret har blitt tilstrekkelig opplyst om aksjeverdier på selskaper, med særlig vekt på Haugaland Kraft AS, ved endringer i aksjonæravtalen.

Haugesund kontrollutvalg ber rådmannen orientere om kommunens permisjonsreglement og etterlevelsen av reglementet.

Neste møte i kontrollutvalget er tirsdag 27.11.18. Dersom det utarbeides skriftlig materiale som skal følge sakene ber sekretariatet om å få dette i god tid, og senest 19.11.18.

Med vennlig hilsen
Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

Odd Gunnar Høie (sign.)
Utvalgssekretær

Vedlegg: særutskrift sak 35/18

SAK 40/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 27.11.18

- 55. Aksjeverdi på kommunale selskaper v/kommunedirektøren
- 56. Permisjonsreglement og etterlevelse v/kommunedirektøren
- 57. Statusrapport pr. november 2018
- 58. Ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS – v/Thormodsens
- 59. Innkalling til representantskapsmøte i HIM 28.11.18
- 60. Egenkontrollen må med i framtidens lokaldemokrati – Kommunal rapport 08.11.18
- 61. Invitasjon til NKRFs kontrollkonferanse 30. – 31. januar 2019

Behandling i kontrollutvalget

Utvalgsleder gikk raskt igjennom referatsakene. Kommunedirektøren beklaget at han ikke var forberedt for å kunne orientere om pkt. 55 – 56. Han vil komme tilbake i neste møte.

Thormodsens refererte kort fra generalforsamlingen. Medlemmer som ønsker å reise på konferansen i januar gir beskjed til sekretariatet så snart som mulig.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 27.11.18:

Referatsakene 55 - 56 blir utsatt til neste møte.

Referatsakene 57 – 61 blir tatt til orientering.

Kontrollutvalget - statusoversikt pr. januar 2019

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet	30.10.18	250 timer	Midlertidig stanset	April 2019?	
Selskapskontroller					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i bystyret	Planlagt oppfølg.	Merknader
Vedlikehold av kommunale bygg	08.05.18	27.11.18/ 29.01.19			250 timer
Legemiddelhåndtering	24.10.17	06.03.18/ 08.05.18	13.06.18	29.01.19	260 timer
Ny personvernlov	06.03.18	08.05.18			
Selskapskontroller					
Karmsund Havn IKS	30.01.18	05.06.18/ 28.08.18	17.10.18	Oktober 2019	

Avsluttede prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i bystyret	Fulgt opp i KU/BST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	24.11.15	14.06.16/ 30.08.16	19.10.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2020	24.11.15	14.06.16/ 30.08.16	19.10.16		
Internkontroll og byggesaksbehandling	29.11.16	09.05.17	14.06.17	28.11.17/ 31.01.18	Avsluttet
Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever	08.02.16	30.08.16	19.10.16	06.06.17/ 06.09.17	Avsluttet
Samhandling mellom skoler og PPT og ...	27.01.15	29.09.15	02.12.15	25.10.16/ 16.11.16	Avsluttet

NN

Deres dato
Nov. 2018

Deres ref.

Vår ref.
18/403/033/oghDato
06.12.18**VEDR. BREV OM GRAVERENDE SAKSBEHANDLINGSFEIL**

Vi viser til ditt brev datert nov. 2018 til Haugesund kommune v/formannskapet, med kopi til blant andre Haugesund kontrollutvalg.

Leder av utvalget er orientert om ditt brev. Utvalget vil i neste møte 29.01.19 drøfte om de skal be administrasjonen om en generell orientering på et overordnet systemnivå om de områder som du påpeker i ditt brev.

Det er bare bystyret som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver. Når det gjelder henvendelser fra andre, må utvalget selv vurdere om utvalget vil behandle henvendelsen eller ikke. Om kontrollutvalget skal behandle en sak, vil være avhengig av om saken ligger innenfor mandatet til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget sine oppgaver er omtalt i «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner». Utvalgets primæroppgaver er å sørge for at kommunen har en forsvarlig regnskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, samt andre oppgaver på et overordnet nivå knyttet til systemkontroll.

Kontrollutvalget skal ikke være et klageorgan for enkeltvedtak eller en arena for overprøving av politiske prioriteringer som er gjort av kommunalt folkevalgte organ. Utvalget har heller ikke myndighet til å fatte vedtak som binder forvaltningen.

Med vennlig hilsen
Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

*★ Brevet blir sendt utvalgs-
medlemmene i separat e-post.*

Odd Gunnar Høie (sign.)
Utvalgssekretær

Kopi: Haugesund kommune v/postmottak

sosialstønad - barnetrygd								
Eiendomsskatt			3 000	3 000	3 000	3 000	h	Redusert eiendomsskatt ved å øke bunnfradraget til 550 000
Økt overføring fra drift til investering			-3 659	-3 120	-2 244	-2 493		Hentet fra arket "Endring investeringer"
Sum tiltak:			291	1 380	3 256	4 207		
Driftsmessig konsekvens av endring investeringer			94	605	3 229	8 278		Hentet fra arket "Endring investeringer"
Sum endring:			385	1 985	6 485	12 485		
Inndekning (fylles ut med minus-beløp)								
Kontrollutvalget			-385	-385	-385	-385	i	Bystyret ber kommunedirektøren gå i dialog med nabokommunene med tanke på å inngå et samarbeid om et kommunalt revisjonssamarbeid.
Kurs utvalgsmedlemmer				-100	-100	-100	j	Strykkes grunnet behov for midler for å finansiere mer til barn og unge
Redusert overføring til KUF				-500	-500	-500	k	Generelt kutt grunnet behov for midler til frivillige lag og organisasjoner samt midler til barn og unge i lavinntektsfamilier
Økt rammetilskudd grunnet tilflytting av flere studenter				-1 000	-2 500	-3 000	l	Se forslag om utrede tiltak for å få flere studenter til å melde flytting. Det må settes av midler til stipend hvert år til Haugesund
								Økt skatteinngang tilsvarende ca 0,8 % vekst i siste året i økonomiplanperioden samt avkasting fra Havbruksfondet
					-3 000	-8 500	m	

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Dykkar ref.: «REF»

Vår dato: 20.12.2018
Vår ref.: 2018/12786
Arkivnr.: 321

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS
Mottatt dato: 20.12.18
Journalført: 18/410/tha/lsgh
Arkivkode: 216

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Informasjon om statlege tilsyn med kommunane og fylkeskommunen i Rogaland i 2019

Fylkesmannen i Rogaland har samordna planlagde tilsyn med kommunane og fylkeskommunen med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Arkivverket, Statens vegvesen og Kartverket. Fylkesmannen samordnar også eigen tilsynsaktivitet med planlagde forvaltningsrevisjonar i kommunane.

Vi har utarbeidd eit oversyn over Fylkesmannen og Arkivverket sine planlagde tilsyn i 2019 fordelt på kommunar (sjå vedlegg). Mattilsynet, Kartverket og Skatt vest har ikkje bestemt seg for kva kommunar som vil få planlagde tilsyn ennå, og er derfor ikkje med i oversynet. Sjølv om ikkje alle tilsyna er planlagde ennå, vil vi så langt som råd er, sørgje for at belastinga ved tilsyn ikkje skal vere for stor for den einskilde kommunen.

Arbeidstilsynet vil ha eit særleg fokus på arbeidslivskriminalitet og dei utfordringane dette fører med seg i arbeidslivet. A- krimsentret i Stavanger, som dekker heile Rogaland, består av medarbeidarar frå, Arbeidstilsynet, Politiet, Skatt, NAV og Kemneren. Kommunane vil vere av interesse her, jamfør tilsyn med regelverket om offentlege anskaffingar og byggherreforskrifta.

Arbeidstilsynet vil også føre tilsyn med kommunane som byggherre og kommunen som oppdragsgivar. Sistnemnte med utgangspunkt i forskrift om løn- og arbeidsvilkår i offentlege kontraktar. Arbeidstilsynet vil fortsette næringssatsinga som omhandlar vald og trugslar innan helse og sosial med tilsyn og rettleiing. Andre næringsaktivitetar i 2019 er bygg og anlegg, transport, overnatting og servering, landbruk, industri og akvakultur.

Arbeidstilsynet vil i 2019 delta i et forskingsprosjekt under leiing av STAMI (Statens Arbeidsmiljøinstitutt) om effekt av tilsynet sitt verkemiddelbruk. Målgruppa vil vere heimesjukepleie og heimhjelp.

Mattilsynet har tre prioriterte område for 2019: leveringstryggleik av trygt drikkevatn, sjukdom, tap og fiskevelferd i akvakulturnæringa og handtering av skrantesjuke. Mattilsynet har generelt eit samfunnsoppdrag med å sikre at eit samfunn der maten er trygg og dyra har det godt og fører tilsyn på alle sine fagområde.

På området drikkevatn vil vi gjere kommunane merksame på at det er viktig å ta omsyn til drikkevatn i plansaker. Vi held fram med å sjå på dyrevelferda for slaktegris. I tillegg ser vi på om dyr som er oppstalla i båsfjøs. Vi fører også vidare vårt bidrag med å oppretthalde ein så gunstig antibiotika-resistens som mogleg ved å fortsetje prøvetaking på svin. I tillegg til tilsyn ved serveringsstader, vil Mattilsynet også sjå på aktuelle institusjonar som tilverkar og serverer spiseklare vegetabla med særskilt risiko.

Arkivverket vil i 2019 ha fokus på kommunar med høg risiko for arkivholdet. Risikomodellen er basert på kriterium som avgjer i kva grad eit organ ser ut til å ha svakheiter ved sitt arkivhald. Kriteria baserer seg mellom anna på informasjon om arkivplan, avlevering/deponering av elektronisk materiale, rutinar for kvalitetssikring, tidlegare tilsyn og bruk av depotinstitusjon.

Statens vegvesen vil i hovudsak utføre risikobaserte tilsyn, retta mot verksemdar der det er sannsynleg å avdekkje lovbrøt. Kva verksemdar som får tilsyn, avheng av kva opplysningar SSV mottek, og/eller kva SSV sjølv avdekkjer i sitt arbeid. Det er eit krav om å vere registrert i SSV sitt parkeringsregister for å kunne tilby vilkårsparkering. Skulle SSV finne at kommunar i Rogaland som tilbyr vilkårsparkering ikkje har registrert seg, vil det bli ført tilsyn med desse.

Kartverket legg opp til at det vert halde minst eitt matrikkeltilsyn i Rogaland i 2019, men ingen kommunar er så langt trekte ut til første runde. Kartverket trekkjer ut eit tilfeldig utval i grupper basert på folketal og fylkesvis fordeling, med unntak av kommunar som står føre ei kommunesamanslåing. Alle kommunane er med i kvar trekking, og det kan føre til at kommunar kan bli trekte ut til nytt tilsyn, kort tid etter førre tilsyn.

Fylkesmannen sine planlagde tilsyn er innarbeidde i oversynet som er lagt ved. Her finn de informasjon om kva tema som blir tatt opp. I dette oversynet er også Fylkesmannen sine forvaltningskontrollar innan landbruk tatt med.

Utdanningsavdelinga vil i 2019 gjennomføre felles nasjonale tilsyn (FNT) på ulike område som læringsmiljø, læringsutbytte, spesialundervisning og introduksjonsordninga for nyankomne flyktningar. I tillegg vil vi framleis ha fokus på kommunane si ivaretaking av spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barn med nedsett funksjonsevne i barnehage.

Helsetilsynet har avgjort at det landsomfattande tilsynet med folkehelselova i 2019 skal rettast mot kommunane sitt arbeid med miljøretta helsevern i barnehagar og skolar. Barnehagar og skolar sitt inne- og utemiljø er av stor verdi for helse, trivsel og prestasjonar blant barn og unge.

Det vert også tilsyn med ettervern og samarbeid mellom barneverntenesta og sosialtenesta i Nav, med vekt på brukarmedverknad. I barneverntenesta skal det førast tilsyn med tilbod om ettervern frå 18 år, inkludert informasjon og rettleiing om overgangen til vaksenlivet i god tid før fylte 18 år. I Nav-kontoret skal det undersøkjast om unge som har eller har hatt barneverntiltak, blir tilstrekkeleg ivaretatt og får dei tenestene dei behøver.

Fylkesmannen gjer merksam på at umelde eller hendingsbaserte tilsyn ikkje er med i oversikta.

Brevet og oversynet finn de og på www.fylkesmannen.no/rogaland. Her ligg Fylkesmannen sin tilsynskalender og endelege tilsynsrapportar, informasjon om Fylkesmannen sine ulike tilsynsområde. Vidare står det om vår samordning av statlege tilsyn og lenkjer til dei andre statlege tilsynsetatane.

Kommunar som ønskjer ein samtale med Fylkesmannen rundt prioritering og gjennomføring av tilsyna for 2019, kan ta kontakt med tilsynskoordinator Maren Skåden på telefon 51 56 88 32 eller på e-post: maren.skaden@fylkesmannen.no.

Magnhild Meltveit Kleppa
fylkesmann

Lone Merethe Solheim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Saksbehandlar: Maren Skåden Saksbehandlar telefon: 51 56 88 32 E-post: fmromar@fylkesmannen.no

		2. halvår											
	<u>HAGESUND</u>	1. halvår							Samfunnstryggleik og beredskap				
		2. halvår						Introlova – individuell plan					
	<u>HJELMELAND</u>	1. halvår											
		2. halvår						Barnehagelova. Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging.					
	<u>HÅ</u>	1. halvår							Samfunnstryggleik og beredskap				
		2. halvår				LOT-Barnevern tenesta sitt tilbod om ettervern og samhandling med sosiale tenestar i NAV							
	<u>KARMØY</u>	1. halvår						Tilsyn med elevane sin rett til eit trygt og godt skolemiljø. Aktivitetsplikt og førebyggjande arbeid					
		2. halvår							Samfunnstryggleik og beredskap			Avslutning – forureiningsforskrifta kap 13	
	<u>KLEPP</u>	1. halvår											
		2. halvår								Forvaltningskontroll			
	<u>KVITSØY</u>	1. halvår											
		2. halvår											
	<u>LUND</u>	1. halvår											

8

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 18.01.19
Journalført: 19/01/egh
Arkivkode: 232

Skatteoppkrever
Arbeidsgiverkontroll
Innfordring

Margrethe Skattevesen
Skatteregnskap

Årsrapport

Årsrapport for 2018

Haugesund kemnerkontor

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	4
1.3 Skatteutvalg	4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen	4
2. Skatteregnskapet	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngangen	4
2.3 Margin	6
3. Innfordring av krav	6
3.1 Restanseutviklingen	6
3.2 Innfordringens effektivitet	8
3.3 Særnamskompetanse	9
4. Arbeidsgiverkontroll	9
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	9
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	9
4.3 Resultater fra kontrollene	10
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten	10
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	11
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak	11

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivarettatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Organisering

Haugesund kemnerkontor skatteoppkrever for kommunene Haugesund, Tysvær, Bokn og Utsira.

Arbeidsgiverkontrollen gjennomføres av Haugaland arbeidsgiverkontroll. Dette er et interkommunalt samarbeid som består av kommunene Haugesund, Tysvær, Utsira, Bokn, Karmøy, Sveio, Vindafjord, Sauda og Suldal. Det er benyttet 357 dagsverk til kontroller for kommunene vi er skatteoppkrever for i 2018. Dette utgjør 1,7 årsverk.

Kemnerkontoret har 1,6 årsverk til arbeidsgiverkontroll. Disse benyttes til kontormessig kontroll; herunder utvelgelse av kontrollobjekter, veiledning av arbeidsgivere, oppfølging av a-meldinger, konkurser og anmeldelser.

Ressurser

For 2018 er det 9,2 årsverk ved kemnerkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen. Dette gjelder samlet for kommunene Haugesund, Tysvær, Bokn og Utsira.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	1,5	16 %
Innfordring	3,5	38 %
Arbeidsgiverkontroll	3,3	36 %
Administrative oppgaver	0,9	10 %
SUM	9,2	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Antall årsverk er 0,5 høyere enn på samme tid i fjor. Årsaken er at en ansatt er tilbake etter å hatt permisjon. Det har også vært en økning på 0,1 årsverk på arbeidsgiverkontroll for kommunene våre. Vi har mistet 0,6 årsverk ved at en av de ansatte har gått over i annen stilling i kommunen. Sykefraværet har de siste månedene av 2018 vært lavt og ressursituasjonen er nå tilfredsstillende.

Kompetansen på kemnerkontoret er god. Vi er flere jurister og økonomer og de fleste har også lang erfaring i arbeidet sitt.

Ved Haugaland arbeidsgiverkontroll har en kontrollør sluttet i 2018 og ytterligere en vil slutte i vår. Det jobbes nå med rekruttering her. Det har vist seg utfordrende både å beholde og å rekruttere kontrollører.

1.2 Internkontroll

Kontoret har fokus på å ivareta god internkontroll. Vi har forbedret internkontrollen på innfordring. Det er også utarbeidet ny rutinebeskrivelse på noen områder.

1.3 Skatteutvalg

Skatteutvalget har fått oversendt to saker til behandling. Avgjørelse i disse sakene foreligger enda ikke.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen, jf. rapport datert 13.12.2018.

Skatteoppkreverkontoret er gitt følgende pålegg:
Det ble gitt pålegg om kvalitetssikring av manuelle bilag.

I rapporten fremgår at kemnerkontoret har etablert en internkontroll knyttet til fullstendighet i bilagene. For hver periode blir rapporter tatt ut, og brukt som grunnlag for kontroll om alle bilag er arkivert samlet. Det blir også foretatt et mindre antall stikkprøver. Dette er ikke i samsvar med retningslinjens krav til kvalitetssikring av manuelle bilag. Det fremgår der at hovedregelen er at det skal være to signaturer på dokumentasjon (bilag) som er utarbeidet ved kemnerkontoret. Kemnerkontoret blir pålagt å etterkomme dette.

I svar datert 10.01.2019 fremgår at vi vil innføre to signaturer på manuelle bilag fra 2019. Det bemerkes at ordningen vi har hatt med stikkprøvebasert internkontroll av hvert 5. bilag har vært etter anbefaling fra tidligere kontrollør. Vi har hatt denne ordningen i flere år, og internkontrollen har ikke avdekket vesentlige feil.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkreverens arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2018 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

2.2 Vurdering av skatteinnngangen

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinnngangen for regnskapsåret 2018. Se vedlegg til årsrapporten.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til foregående regnskapsår

Oversikt over innbetalte skatter og avgifter, fordelt etter skatteart – samt tilsvarende tall for 2017:

	2018	2017	Endring	I %
Arbeidsgiveravgift	1 189 210 693	1 138 604 136	50 606 557	4,4
Finansskatt	2 967 822	2 229 294	738 528	---
Kildeskatt mv - 100% stat	114 458	92 335	22 123	----
Personlige skatteyttere	3 422 347 922	3 298 840 708	123 507 214	3,7
Tvangsmulkt	3 010 115	1 670 888	1 339 227	----
Upersonlige skatteyttere	258 264 331	241 630 109	16 634 222	6,9
Renter	9 502 167	11 354 352	-1 852 185	----
Innfordring	-2 282 261	-681 261	-1 601 000	----
Sum	4 883 135 247	-4 693 740 561	189 394 686	4,0

Total skatteinngang økte med kr 189 394 686 og er på det høyeste nivået noensinne. Det er en relativt stor økning fra foregående år. Fra 2016 til 2017 var det til sammenligning en økning på kr. 61 456 818.

Skatteart forskuddstrekk arbeidsgivere økte med 154,9 millioner kroner siste år, mens inntektskorreksjon RAFT gikk ned med 30 millioner. Økningen i arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk viser at lokalt næringsliv er i bedring.

Alle skattekreditorene fikk i 2018 en økning i overført beløp.

Fordelingen mellom skattekreditorene er slik:

	2018	2017	Endring	I %
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	1 189 210 693	1 138 604 139	50 606 554	4,4
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	1 000 742 738	969 355 137	31 387 601	3,2
Fordelt til Fylkeskommunen	229 357 767	217 086 719	12 271 048	5,7
Fordelt til Staten	1 379 381 007	1 353 080 421	26 300 586	1,9
Fordelt til kommunen	1 084 225 105	1 015 625 706	68 599 399	6,8
Krav som er ufordelt	0	-3	3	
Videresending plassering mellom kommuner	217 937	-11 558	229 495	
Sum	4 883 135 247	4 693 740 561	189 394 686	4,0

Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens skatteinntekter økte med 68,6 millioner kroner sammenlignet med 2017. Dette gir en økning på hele 6,8 prosent. Årsaken til økningen er at forskuddstrekk fra arbeidsgivere har økt med hele 69,4 mill. kr. Videre øker innbetaling av forskuddsskatt person med ca. 4,3 mill. kr. Avsetningen til margin er ca. 8 mill. kr høyere enn i 2017 og trekker ned.

Om en ser bort fra Utsira er Haugesund den kommunen i Rogaland som har høyest prosentvis vekst i skatteinntektene i 2018. På landsbasis var veksten 3,2 prosent pr. november 2018.

Ved utløpet av november 2018 var Haugesund sine skatteinntekter 95,3 % av landssnittet. Pr. desember 2017 var dette tallet 91,8 %.

År	Skatteinngang
2008	737 982 830
2009	775 416 495
2010	789 467 860
2011	768 313 118
2012	832 937 541
2013	906 589 685
2014	907 569 510
2015	944 562 052
2016	980 578 406
2017	1 015 625 706
2018	1 084 225 092

	Skatteinngang 2018	Budsjett	Inngang i forhold til budsjett
Total skatteinngang	1 084 225 092	1 061 000 000	102,2 %

Det ble budsjettet med kr. 1 061 000 000 i skatteinntekter for 2018. Innbetalt beløp er kr. 23 225 092 over budsjett. Innbetalt beløp utgjør 102,2 % av budsjettet.

2.3 Margin

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkrever holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2017 og 2018.

	per 31.10.2018 (inntektsåret 2017)	per 31.12.2018 (inntektsåret 2018)
Innestående margin	35 169 668	288 350 519
For mye avsatt margin	35 169 654	
For lite avsatt margin		
Procentsats	9,3	9,3

Kommentarer til marginavsetningen

Marginavsetningen har vært 9,3 % siden 1. januar 2008. For mye avsatt margin har økt fra 25,0 til 35,2 millioner kroner fra siste år. Gjeldende prosentsats er tilstrekkelig.

3. Innfordring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksen § 4-3 skal innfordring iverksettes uten unødige opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innfordringstiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skje hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totale restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2018 og 2017, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Skatteart	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	128 843 729	2 028 520	145 876 867	2 371 776	-17 033 138	-343 256
Arbeidsgiveravgift	3 730 238	0	5 522 787	0	-1 792 549	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Finansskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	20 800 930	399 863	19 789 895	415 122	1 011 035	-15 259
Forskuddsskatt	146 672	0	229 183	0	-82 511	0
Forskuddsskatt person	10 617 247	111 000	12 950 978	111 000	-2 333 731	0
Forskuddstrekk	7 093 828	0	8 773 472	0	-1 679 644	0
Gebyr	172	0	172	0	0	0
Innfordringsinntekter	2 710 092	39 044	2 511 843	54 830	198 249	-15 786
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	5 957 567	0	19 495 548	0	-13 537 981	0
Restskatt person	74 706 834	1 478 613	73 399 825	1 790 824	1 307 009	-312 211

Tvangsmulkt	3 080 149	0	3 203 164	0	123 015	0
Sum restanse diverse krav	1921	0	0	0	1 921	0
Diverse krav	1921	0	0	0	1 921	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	128 845 650	2 028 520	145 876 867	2 371 776	-17 031 217	-343 256

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Det er i 2018 avskrevet kr. 12 618 724. Videre er det ettergitt kr. 431 869 og det er også ettergitt kr. 4 120 688 etter reglene for summarisk avskrivning. Totalt ble det avskrevet og ettergitt kr. 17 171 281. Til sammenligning ble det avskrevet og ettergitt kr. 16 089 317 i 2017.

I hovedsak gjelder avskrivningene upersonlige skattytere der krav blir avskrevet som følge av avsluttet bobehandling. I løpet av 2018 ble det avskrevet i noen konkurser der vi hadde store krav. Det er også avskrevet større beløp overfor enkelte personlige skattytere som er avgått ved døden og det er intet til skifte, samt i saker der kravene har vært omfattet av gjeldsordning. Omfanget av avskrivninger etter reglene for summarisk avskrivning har økt til 4,1 millioner fra 1,3 millioner i foregående år. Det har blitt avskrevet flere store gamle restanser overfor skyldnere som har reist fra landet og det ikke er innfordringsmuligheter.

De totale restansene går ned med kr. 17 031 217. Nedgangen er størst for restskatt upersonlige. I tråd med det som ble kommunisert i årsrapporten for 2017 fikk vi innbetalt størstedelen av restansen her i løpet av 2018. Det er gledelig at restansene går ned for arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk. Det har blitt avskrevet en del i eldre konkurser etter avsluttet bobehandling, og vi har ikke fått noen nye store restanser her. Når det gjelder økningen for restskatt person skyldes dette at det var noen større endringssaker med forfall mot slutten av året.

Kemnerkontoret har ikke benyttet berostillelse de siste 7 årene. Restansene her går gradvis nedover når krav blir betalt eller avskrevet.

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2016	11 151 751	5 402 900
2015	7 884 935	5 460 889
2014	7 005 790	5 500 385
2013 – 1978	79 688 195	-----

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 4

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 235 742

Disse kravene vil bli avskrevet tidlig i 2019.

Skatteoppkrever har gjennomgått rapporten *Restanseliste – forelda krav* dato t.o.m. 31.12.2018.

I løpet av 2018 ble det avskrevet foreldede krav overfor 9 ulike skattytere.

Samlet beløp på krav som ble avskrevet som foreldet i løpet av 2018: kr. 219 002.

Kravene gikk til foreldelse etter at relevante innfordringstiltak var forsøkt. De fleste av kravene var mindre beløp som det ikke var hensiktsmessig å foreta fristavbrytende tiltak overfor.

Kontoret har jevnlig oppfølging av eldre krav. Vi har fått inn større beløp i flere saker det siste året.

3.2 Innfordringens effektivitet

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2018

Haugesund kemnerkontor rapporterer resultatene til Skatt Vest pr. 31.12.18. Skatt Vest beregner resultatkrav på bakgrunn av tidligere oppnådde resultater for den enkelte kommune, samt oppnådde regions- og landsresultat. Tallene nedenfor er krav og resultat for kontoret samlet. Alle resultatkrav ble nådd.

Kommunenummer:	1106+		
Styringsparameter	Resultat pr. 31.12.18	Resultatkrav	Differanse
2.2.2 Innbetalt av sum krav siste år			
c) Restskatt for personlige skattytere Inntektsår 2016	95,8 %	94,9 %	0,9 %
d) Forskuddstrekk Inntektsår 2017	99,9 %	99,9 %	0,0 %
e) Forskuddsskatt for personlige skattytere Inntektsår 2017	99,5 %	99,0 %	0,5 %
f) Forskuddsskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2017	100,0 %	99,8 %	0,2 %
g) Restskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2016	99,7 %	99,0 %	0,7 %
h) Arbeidsgiveravgift Inntektsår 2017	99,9 %	99,8 %	0,1 %

Fra 2018 er det ikke lengre rapporteringskrav til innfordret restskatt person, men også for innfordret restskatt person for inntektsåret 2016 var det et godt resultat med 65,4%. Tidligere år har vi hatt et krav på 65,0 % her.

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Som det fremgår nedenfor under bruk av særnamskompetanse har det også vært høy aktivitet i 2018. Videre kan nevnes at det ble begjært konkurs i 19 saker for kontoret samlet. I mange saker blir det også gitt fullmakt til Skatt Vest slik at de tar med våre krav når de begjærer konkurs. I 2017 begjærte vi til sammenligning konkurs i 25 saker. Det har blitt anmeldt i 7 saker.

Skatteoppkrevers eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Resultatene er jevnt over gode. Andelen utleggsforretninger med resultat «intet til utlegg» har økt en del det siste året. Jeg vil derfor se litt på de bakenforliggende årsakene til det. I utgangspunktet tenker jeg at dette skyldes at færre av de som skylder skatt har egnede utleggsobjekter. Eksempelvis er det flere håndverkere enn før som leaser bil.

Omtale av spesielle forhold

Kemneren opplever at anmeldte saker noen ganger blir liggende lenge hos Politiet uten at de blir fulgt opp. Det er bekymringsfullt at til dels alvorlig skattekriminalitet ikke blir prioritert.

Boligmarkedet har vært krevende i vårt område de siste årene. Videre registreres at de som ikke klarer å betale restskatt ofte også har mye annen gjeld som er sikret eller forsøkt sikret med pant i eiendeler. Det er ofte ingen friverdi i bolig som utleggsobjekt. Når det gjelder lønnstrekk har skattekrav prioritet foran forbruksgjeld. Lønnstrekk blir derfor et stadig viktigere virkemiddel for å få gjort opp skattegjeld overfor personlige skattytere.

3.3 Særnamskompetanse

Kemneren har særnamskompetanse. Det betyr at kemneren kan avholde utleggsforretninger og nedlegge trekk i lønn for de krav vi har innfordringsansvaret for. Tallene nedenfor gjelder alle kommunene vi har innkrevingsansvaret for.

Det ble i 2018 berammet 694 utleggsforretninger. Tilsvarende tall i 2017 var 553.

Det ble avholdt 505 utleggsforretninger, sammenlignet med 427 i 2017. Av disse ble 222 krav helt eller delvis sikret for skatte- og avgiftsrestanse. Tilsvarende tall var 219 i 2017. At kravet er sikret betyr at det er tatt utlegg i motorvogn, fast eiendom, bankinnskudd eller andre aktiva.

Det ble sendt 514 utleggstrekk. Tilsvarende tall var 608 i 2017.

Det ble inngått 4 betalingsavtaler i løpet av året, mot 5 foregående år.

Videre ble det begjært tvangsdekning i 54 saker. Tilsvarende tall i 2017 var 56. I tillegg er det mange saker der vi får dekning etter å ha sendt varsel om tvangsdekning med fullmakt. Dette gjelder ved utlegg i konto.

Bruken av særnamskompetansen har vært relativt stabil det siste året.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Haugesund deltar i Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll. Ni kommuner deltar i denne ordningen. Samarbeidet er organisert etter kommunelovens § 27. Styret utgjøres av skatteoppkreverne i deltakerkommunene.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2018 var 72. Dette utgjør 5,1 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var 72. Dette utgjør 5,1 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var 59

Når det gjelder samlet for kommunene Haugesund, Utsira, Tysvær og Bokn ble det i 2018 gjennomført 93 kontroller. Dette tilsvarer 5,2 prosent av de opplysningspliktige og overstiger resultatkravet på 5,0 prosent.

Kontrollene har fordelt seg slik på de ulike kontrolltypene, alle kommuner og Haugesund

- Antall formalkontroller	55	45
- Antall avdekkingskontroller	19	15
- Antall undersøkelseskontroller	15	10
- Antall oppfølgingskontroller	4	2
Sum arbeidsgiverkontroller	93	72

4.3 Resultater fra kontrollene

Først tall for kommunene samlet, så Haugesund sin del av dette:

Antall avdekkingskontroller med treff (beløp og andre forhold)	15	11
Antall avdekkingskontroller	19	15
Andel avdekkingskontroller med treff	79 %	73 %

1. Beløp egenrettet (inntekt og grunnlag aga) på selskapsnivå	205 468	107 924
2. Beløp fra fullførte rapporter i rapporteringsåret med endringsforslag, forslag oversendt SKE for vedtak	5 251 038	4 408 384

Til sammenligning ble det i 2017 ble det gjennomført 40 avdekkingskontroller. Disse kontrollene gav følgende resultat:

Endringsforslag inntektsgrunnlag: kr. 21 681 273

Endringsforslag arbeidsgiveravgift kr. 1 505 449.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

For Haugesund sin del er det positivt at vi har fått økt kontrollaktiviteten fra 4,2 % av de opplysningspliktige i 2017 til 5,1 % av de opplysningspliktige i 2018. Kontrollaktiviteten overstiger nå det fastsatte resultatkravet.

Også for kommunene samlet er resultatkravet nådd. Det har blitt foretatt flere undersøkelseskontroller. Dette er kontroller tildelt av Skatteetaten. Formålet er å skaffe mer kunnskap om etterlevelsen av regelverket på lønnsområdet. Videre har det vært stor aktivitet knyttet til a-krim aksjoner.

Det har blitt foretatt færre avdekkingskontroller enn i foregående år. Avdekket beløp er også vesentlig lavere enn i foregående år. Årsaken til dette er dels at en har tatt flere av de andre kontrolltypene og dels at arbeidsgiverkontrollen ikke har hatt full bemanning i deler av året.

For 2019 er det en klar målsetting å øke andelen avdekkingskontroller.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Haugaland arbeidsgiverkontroll deltar i tverretattlig samarbeidsgruppe for tiltak mot arbeidslivskriminalitet i Haugesund. Gruppen møtes månedlig og representanter fra arbeidsgiverkontrollen har deltatt på flere fellesaksjoner. Samarbeidet er nå blitt en del av det nye a-krim senteret i Stavanger. Det har blitt brukt 23 dagsverk til tverretattlig samarbeid. For alle kommunene som inngår i arbeidsgiverkontrollen har det blitt skrevet 54 kontrollrapporter etter a-krim aksjoner.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

Antall nye opplysningspliktige som er gitt informasjon/veiledning om sine plikter (herunder tiltak gjennomført i samarbeid med andre aktører)	307
Antall nye opplysningspliktige i kommunen	313
Andel nye opplysningspliktige som er gitt info/veiledning	98 %
Antall informasjonstiltak rettet mot regnskapsførere/revisorer (herunder tiltak gjennomført i samarbeid med andre aktører, men ikke tiltak i regi av skattekontoret)	1

Dette er tatt for kommunene Haugesund, Utsira, Tysvær og Bokn samlet. Haugaland arbeidsgiverkontroll deltok med orientering på ERFA-møtet i desember.

Sted/dato: *Haugesund 18.01.2019*

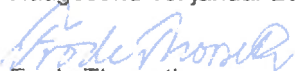
[Handwritten signature]
Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2018
 Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskap for Haugesund kommune for regnskapsåret 2018. Avlagt etter kontantprinsippet.

	2018	2017
Likvider	308 097 492	305 591 316
Skyldig skattekreditorene	-18 714 882	-29 536 617
Skyldig andre	-1 032 090	-742 057
Innestående margin	-288 350 519	-275 312 642
Udisponert resultat	-1	0
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-1 189 210 693	-1 138 604 136
Finansskatt lønn	-2 967 822	-2 229 294
Kildeskatt mv - 100% stat	-114 458	-92 335
Personlige skatteyttere	-3 422 347 922	-3 298 840 708
Tvangsmulkt	-3 010 115	-1 670 888
Upersonlige skatteyttere	-258 264 331	-241 630 109
Renter	-9 502 167	-11 354 352
Innfordring	2 282 261	681 261
Sum	-4 883 135 247	-4 693 740 561
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	1 189 210 693	1 138 604 139
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	1 000 742 738	969 355 137
Fordelt til Fylkeskommunen	229 357 767	217 086 719
Fordelt til Staten	1 379 381 007	1 353 080 421
Fordelt til kommunen	1 084 225 105	1 015 625 706
Krav som er ufordelt	0	-3
Videresending plassering mellom kommuner	217 937	-11 558
Sum	4 883 135 247	4 693 740 561
Sum totalt	0	

Haugesund 18. januar 2019

Frode Thorseth
Kemner

Vedlegg til årsregnskapet for 2018

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innestående margin**

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrasket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangsmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Videresending plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Den 20. desember 2018 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS på Hemmingstad Kultursenter, Haugesund. Møtet startet kl. 10:30

Til stede:

Haugesund kommune v/	Arne-Christian Mohn
Tysvær kommune v/	Ola Apeland
Bokn kommune v/	Lars Alvestad
Utsira kommune v/	Lars Alvestad (fullmakt)
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Rogaland Fylkeskommune v/	Astrid Furumo

Til sammen er det 11 stemmeberettigede.

Administrasjonen
Tormod Karlsen
Arvid Nesse
Inger K. Haavik
Ronny Sætre, representant for ansatte i styret

I tillegg møtte styreleder Ole Bernt Thorbjørnsen, rådmann i Sauda Rune Kloster Tvedt, rådmann i Sveio, Jostein Førre og Torill Hallsjø fra kontrollutvalg sekretariatet.

Til behandling forelå:

Sak 5/18 Valg av møteleder
Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt

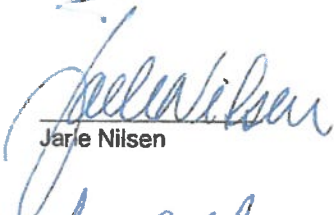
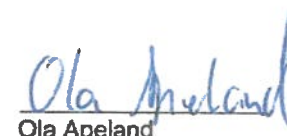
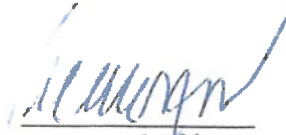
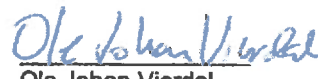
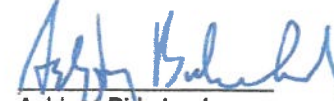
Sak 6/18 Godkjennelser av innkalling og dagsorden
Møteleder reiste spørsmål om det var bemerkninger til innkallingen eller dagsorden. Da det ikke fremkom innvendinger ble innkallingen og dagsorden enstemmig ansett som godkjent og representantskapsmøtet lovlig innkalt.

- Sak 7/18 Behandling av budsjett for 2019**
Representantskapet godkjenner styrets forslag til budsjett 2019.
- Sak 8/18 Valg av revisor**
Representantskapet velger å la KPMG fortsette som selskapets revisor også i 2019.
- Sak 9/18 Ny selskapsavtale for Haugaland Vekst**
Representantskapet for Haugaland Vekst vedtar å anbefale eierkommunene/Rogaland fylkeskommune om å vedta forslaget til revidert selskapsavtale.
- Sak 10/18 Oppnevning av valgkomite for styret**
Representantskapet oppnevnte følgende valgkomité:
Tormod Våga
May Britt Vihovde
Kristian Birkeland

Det forelå ingen flere saker til behandling.

Haugesund den 20.12.2018

Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

 Jarle Nilsen	 Ola Apeland	 Arne-Chri stian Mohn
 Lars Alvestad	 Gerd Helen Bø	 Jorunn Skåden
 Ole Johan Vierdal	 Siri Klokkestuen	 Asbjørn Birkeland
 Astrid Furumo		

Haugaland brann og redning IKS

MØTEPROTOKOLL

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested: Diktervegen 8, Haugesund

Møtedato: 28.11.2018

Tid: 09⁰⁰ - 11⁰⁰

Saker: 18/016 - 18/021

Til stede:	Gerd Helen Bø, leder	Suldal
	Siri Klokkestuen, medlem	Etne
	Jarle Nilsen, medlem	Karmøy
	Sigmund Lier, medlem	Tysvær
	Ole Johan Vierdal, medlem	Vindafjord
	Tormod Våga, medlem	Bokn
	Jorunn Skåden, medlem	Sveio
	May Britt Vihovde, varamedlem	Haugesund

Forfall:	Marte Eide Klovning, medlem	Utsira
	Arne-Christian Mohn, nestleder	Haugesund

Andre: Elling Hetland, styreleder
Torleif Østrem Olsen, styremedlem
Harald Hop, styremedlem
Ole Martin Nordstrand, styremedlem
Tor Petter Alfredsen, styremedlem
Dag Botnen, daglig leder
Siv Kristiansen, leder økonomi

Diverse merknader: Jorunn Skåden representerte Marte Eide Klovning med skriftlig fullmakt.
Sak 18/019 ble flyttet ned til siste sak. I samme sak var Haugesund sitt representantskapsmedlem inhabil og deltok følgelig ikke i saksbehandlingen.

Underskrifter:

Stad: Haugesund

Dato: 28.11.2018

Gerd Helen Bø
leder

Ole Johan Vierdal
medlem

Siri Klokkestuen
medlem

Sigmund Lier
medlem

Jarle Nilsen
medlem

Tormod Våga
medlem

Jorunn Skåden
medlem

May Britt Vihovde,
varamedlem

Møteprotokoll er sendt til:

- Eierkommuner
- Revisjon

SAKSOVERSIKT

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
18/016	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
18/017	Godkjenning av protokoll	Vedtak
18/018	Budsjett med økonomi- og handlingsplan	Vedtak
18/019	Fremdrift vedr. Haugesund kommune sin utmelding	Vedtak
18/020	Endring av selskapsavtale	Orientering
18/021	Eventuelt	-

SAKSNR. SAKSPROTOKOLL

18/016 Godkjenning av innkalling og saksliste

Styret sin anbefaling til vedtak

-

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Innkalling og saksliste ble godkjent.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

Representantskapet godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

18/017 Godkjenning av protokoll

Styret sin anbefaling til vedtak

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning IKS godkjenner møteprotokollen som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning IKS godkjenner møteprotokollen som fremlagt.

18/018 Budsjett med økonomi- og handlingsplan

Brannsjefens sin anbefaling til vedtak:

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 81 235 871,-. Fordelingsnøkkel gir følgende fordeling mellom eierkommunene:

Kommune	Prosent	Budsjett 2019 per kommune	Budsjett 2018 per kommune 2)	Endring
Bokn	1,78 %	kr 1 445 854	kr 1 554 515	+7,5 %
Karmøy 1)	52,81 %	kr 42 896 373	kr 38 635 265	+9,9 %
Suldal	6,76 %	kr 5 490 996	kr 4 708 458	+16,6 %
Sveio	6,95 %	kr 5 645 328	kr 5 025 738	+12,3 %
Tysvær	13,78 %	kr 11 193 184	kr 9 505 526	+17,7 %
Utsira	0,37 %	kr 300 543	kr 380 626	-76,8 %
Etne	6,35 %	kr 5 157 962	kr 5 163 534	0 %
Vindafjord	11,20 %	kr 9 097 508	kr 8 160 715	+11,4 %
Sum	100 %	kr 81 227 747	kr 73 134 376	+27,1 %

Det forutsettes at:

- a. Kommunene levere bedriftshelsetjeneste som i dag over for de som har sin arbeidsdag på brannstasjon i hver respektive kommune.
 - b. Kommunene har fullt ut ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av brannstasjonene og andre lokaliteter som benyttes av brannvesenet etter avtale.
2. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 11 902 191,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	166 804	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i totalkostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	4 659 596	
Suldal	10,33 %	1 126 196	
Sveio	9,85 %	1 073 866	
Tysvær	14,59 %	1 590 630	
Utsira	0,46 %	50 150	
Etne	7,04 %	767 514	
Vindafjord	13,46 %	1 467 435	
	100 %	10 902 191	

3. Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2019-2022 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret 22.10.2018

Saken må sees i sammenheng med sak 18-044 hvor budsjettet er behandlet første gang i styret for HBR. Som følge av de føringer som er kommet i rådmannskollegiet er det gjort endringer i budsjettet for å jobbe i retning av de signal som er gitt.

Endringer som foreslås i tekst i saken:

1. Under økonomi, tabell 2 må det skrives hvorfor denne summen ikke er en lik differansen mellom sluttsummene i tabell 1.
2. Under vurderinger, realisering av økonomisk gevinst må det legges inn tekst som illustrerer tilbud fra Suldal kommune i tillegg til det som omtales rundt Karmøy kommune sitt tilbud.

Utover dette ønsker styret at budsjettet skal fremlegges med de føringer som ligger til selskapsavtalen da dette er styringsdokumentet som er gjeldende for selskapet per i dag.

Det må tydeliggjøres hva som er en gevinst på sikt vedr. stordriftsfordeler og synergier. Dette må sees i sammenheng med sak 18/045, strategiplan.

Styret må gjennom eierne få et mandat hvis det er et ønske om å redusere beredskapen fra det nivå som foreligger i dag og som er utgangspunktet for samarbeidet, ref. rapport om felles brannvesen i Nord-Rogaland og Sunnhordland.

Styret sin anbefaling til vedtak

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 85 908 299,-. Fordelingsnøkkel gir følgende fordeling mellom eierkommunene:

Kommune	Prosent	Budsjett 2019 per kommune	Budsjett 2018 per kommune	Endring
Bokn	1,78 %	kr 1 529 168	kr 1 554 515	-1,7 %
Karmøy	52,81 %	kr 45 368 173	kr 38 635 265	+14,8 %
Suldal	6,76 %	kr 5 807 401	kr 4 708 458	-18,9 %
Sveio	6,95 %	kr 5 970 627	kr 5 025 738	+15,8 %
Tysvær	13,78 %	kr 11 838 164	kr 9 505 526	+19,7 %
Utsira	0,37 %	kr 317 861	kr 380 626	-19,7 %
Etne	6,35 %	kr 5 455 177	kr 5 163 534	+5,3 %
Vindafjord	11,20 %	kr 9 621 729	kr 8 160 715	+15,2 %
Sum	100 %	kr 85 908 299	kr 73 134 376	+14,9 %

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med ¾ per 5.1.2019 og ¼ per 1.7.2019.

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 10 902 191,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	166 804	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i totalkostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	4 659 596	
Suldal	10,33 %	1 126 196	
Sveio	9,85 %	1 073 866	
Tysvær	14,59 %	1 590 630	
Utsira	0,46 %	50 150	
Etne	7,04 %	767 514	
Vindafjord	13,46 %	1 467 435	
	100 %	10 902 191	

- Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks godkjenner handlings- og økonomiplan 2019-2022 slik den er fremlagt.

Saksbehandling i styret 14.11.2018

Det er utarbeidet et budsjettdokument der dokumenteres god kontroll på kostnader og inntekter for Haugaland brann og redning iks for 2019. Det er utfordrende å møte forventninger til ytterligere reduksjon i budsjettet enn det som styret har vedtatt i behandling av budsjettet 18/044-2. Ytterligere reduksjoner må eventuelt skje ved redusert beredskap i form av stasjoner, vakter og/eller faste stillinger. Det forutsettes at dette ikke er ønskelig første driftsår og styret opprettholder budsjettet slik det er fremlagt for å kunne videreføre det forebyggende- og beredskapsnivå som selskapet er dimensjonert for.

Det har ikke vært forutsetninger for etablering av et felles brannvesen at det skal hentes ut stordriftsfordeler første budsjettår, selv om dette skrives i framlegg til budsjett i kommunene. I forarbeidet til selskapet er det i prosjektrapporten sagt at det forventes at et felles brannvesen skal være økonomisk lønnsomt på sikt, ref. kap 6.2.3. Videre sies det i eierstrategien punkt 2.1:

Det interkommunale samarbeidet skal ha ei kostnadseffektiv drift og gi økonomisk gevinst på sikt, gjennom bl.a. stordriftsfordeler knytta til støtte-/fellesfunksjonar og moglegheit for effektive løysingar i samsvar med forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen.

Det er ikke praktisk mulig å hente ut slik effektivisering på kort sikt ved en virksomhetsoverdragelse ettersom ny arbeidsgiver overtar alle pliktene til forrige arbeidsgiver. Effektivisering skal beskrives i økonomi- og handlingsplan og denne må revideres i løpet av 1. halvår 2019 i takt med de endringer og forutsetninger som selskapet til enhver tid må forholde seg til. Besparelse ligger like mye til reduksjon av nye kostnader/plikter som til reduksjon av eksisterende ramme.

Ved behandling av budsjett i representantskapet må være en tydelig avklaring på om forebyggende- og beredskapsnivå skal reduseres.

Styret sin anbefaling til vedtak

Styret sin anbefaling til vedtak gjort i styremøte 22.10.2018 endres ikke med unntak av punkt 3:

3. Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks ber om at det legges frem en revidert handlings- og økonomiplan 2019-2022 innen 1. halvår 2019.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Budsjettet ble vedtatt som fremlagt.

Saken må sees i sammenheng med sak 18/019.

Videre er det en forventning om en enda tettere dialog med administrasjonen i hver enkelt kommune for kommende budsjettprosess.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner driftsbudsjettet som fremlagt med en ramme på kr. 85 908 299,-. Fordelingsnøkkel gir følgende fordeling mellom eierkommunene:

Kommune	Prosent	Budsjett 2019 per kommune	Budsjett 2018 per kommune	Endring
Bokn	1,78 %	kr 1 529 168	kr 1 554 515	-1,7 %
Karmøy	52,81 %	kr 45 368 173	kr 38 635 265	+14,8 %
Suldal	6,76 %	kr 5 807 401	kr 4 708 458	-18,9 %
Sveio	6,95 %	kr 5 970 627	kr 5 025 738	+15,8 %
Tysvær	13,78 %	kr 11 838 164	kr 9 505 526	+19,7 %
Utsira	0,37 %	kr 317 861	kr 380 626	-19,7 %
Etne	6,35 %	kr 5 455 177	kr 5 163 534	+5,3 %
Vindafjord	11,20 %	kr 9 621 729	kr 8 160 715	+15,2 %
Sum	100 %	kr 85 908 299	kr 73 134 376	+14,9 %

Det forutsettes at innbetaling av tilskudd for hver eier skal skje med $\frac{3}{4}$ per 5.1.2019 og $\frac{1}{4}$ per 1.7.2019.

2. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtatt at hver enkelt kommune fastsetter, innkrever og følger opp feie- og tilsynsgebyr for sin kommune. Haugaland brann og redning iks gjennomfører arbeidet på vegne av kommunene og fakturerer sin kostnad:

	Prosentvis fordeling av kr. 10 902 191,-	Kostnad per kommune	Administrasjonsgebyr og kommunen sine kostnader
Bokn	1,53 %	166 804	Fastsettes i hver enkelt kommune og legges inn i totalkostnad som gebyret skal beregnes ut fra.
Karmøy	42,74 %	4 659 596	
Suldal	10,33 %	1 126 196	
Sveio	9,85 %	1 073 866	
Tysvær	14,59 %	1 590 630	
Utsira	0,46 %	50 150	
Etne	7,04 %	767 514	
Vindafjord	13,46 %	1 467 435	
	100 %	10 902 191	

3. Representantskapet for Haugaland brann- og redning iks ber om at det legges frem en revidert handlings- og økonomiplan 2019-2022 innen 1. halvår 2019.

Anbefaling til vedtak

-

Saksbehandling i styret 14.11.2018

Forhandlingsprosess er drøftet i eierskapsmøte 7. november 2018. Styret har innhentet ytterligere informasjon fra Deloitte advokatfirma as for å kvalitetssikre de vurderinger som er gjort rundt plikter og rettigheter partene har i saken.

Videre fremdrift skjer ved at styret for Haugaland brann og redning iks legger frem et oppsett for rettigheter og plikter i tråd med utredningen til Deloitte advokatfirma as med utgangspunkt i:

1. utmeldingsfrist.
2. utmeldingssum.
3. plikter vedr. driftstilskudd.

Oppsette godkjennes av representantskapet og legges deretter frem for Haugesund kommune som part.

Styret sin anbefaling til vedtak:

Anbefaling til vedtak legges frem i møtet 28.11.2018.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Det ble gitt informasjon om at styremedlem Elisabeth Haldorsen er inhabil i saken som følge av endring i sitt arbeidsgiverforhold.

Styret la følgende frem følgende forslag til vedtak:

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge frem for Haugesund kommune kostnad for uttredelse som er beregnet med bakgrunn i gjeldende selskapsavtale.

Resultat skal behandles i representantskapet for selskapet.

Videre ble det lagt frem et notat som omhandler de vurderinger som er gjort av Deloitte advokater as vedr. plikter for partene. Dette dokumentet er unntatt offentlighet med referanse til Offentlighetsloven § 14.

Representantskapet ber styret om å følge opp saken videre med følgende føringer:

1. Selskapsavtalen skal være førende for saksbehandlingen videre og det presiseres at dokumentasjon og protokoller er helt nødvendige for at det ikke skal bli tvil om hvor vi har vært, hvor vi står og hvor vi skal.
2. Det forventes av partene å ha en profesjonell tilnærming til en løsning der det er det juridiske som legges til grunn.
3. Det anbefales å engasjere Deloitte advokater as for å sikre en god prosess etter punkt 1 og 2.
4. Ved en eventuell behandling som voldgiftssak skal dette være vedtatt i representantskapet.
5. Representantskapet anser Haugesund kommune som en del av selskapet på de vilkår som er regulert i selskapsavtalen når det gjelder retter og plikter, slik Haugesund kommune bekreftet i møte 2. juli 2018.
6. Det presiseres at Haugesund er ønsket inn i selskapet som medeier.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge frem for Haugesund kommune kostnad for uttredelse som er beregnet med bakgrunn i gjeldende selskapsavtale.
2. Resultat skal behandles i representantskapet for selskapet.

Anbefaling til vedtak

Representantskapet tar saken til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 28.11.2018

Selskapsavtalen ble gjennomgått med de endringer som ble drøftet i eiermøtet 7. november 2018.

Representantskapet ber styret vurdere sammensetning av styret vedr numeriske eller personlige varamedlemmer.

Saken blir lagt frem for representantskapet i vårmøtet 2019.

Det er likevel sendt over representantskapssak 17/014 til kommunene for å få vedtatt endring i selskapsavtalen om endring fra private til offentlige regnskapsprinsipper. Dette må vedtas i hvert enkelt kommunestyre.

Vedtak i representantskapet for HBR iks

Representantskapet tar saken til orientering.

Det ble gitt følgende orienteringer:

1. May Britt Vihovde/Haugesund kommune: Haugesund kommune har besluttet å legge ned 110-sentralen fra og med 8. januar 2019.
2. Sigmund Lier/Tysvær kommune: Haugaland kraft har en satsning inn mot sensorteknologi der det er naturlig at Haugaland brann og redning iks er en medaktør i veien videre.

Karmsund Havn IKS
Eiermøte

11
Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 20.12.18
Journalført: 18/409/HK/1854
Arkivkode: 217

PROTOKOLL
fra eiermøte 28.11.18

Den 28.11.18 kl. 12.00 ble det under ledelse av havnestyrets leder Kristine Skeie avholdt eiermøte, i Karmsund Havns lokaler på Garpeskjær.

Tilstede	Kommune
Jarle Nilsen, Ordfører	Karmøy
Vibeke Vikse Johnsen, Rådmann	Karmøy
Tormod Våga, Ordfører	Bokn
Jorun Skåden, Ordfører	Sveio
Jostein Førre, Rådmann	Sveio
Odd Harald Hovland, Ordfører	Bømlo
Geir E. Aga, Rådmann	Bømlo
Arne Christian Mohn, Ordfører	Haugesund
Jo Inge Hagland, Kommunaldirektør	Haugesund
Sigmund Lier, Ordfører	Tysvær
Sigurd Eikje, Rådmann	Tysvær

Tønnes Tønnessen trådte inn som Haugesunds representant ved Mohns fratreden kl. 13:15.

Fra styret møtte:

Kristine Skeie (styreleder), Tønnes Tønnessen (nestleder)

Fra administrasjonen møtte:

Havnedirektør Tore Gautesen, Økonomisjef Kjersti Reinertsen og lederassistent Hanne Maren Medhaug.

Bemerkning til styredokument:

Det blir notert en feil i innkallingen vedrørende hvilke saker som er unntatt offentligheten.

Saker det ble orientert om:

Sak 10/18 Oppdatering fra Havnedirektøren; marked, drift, prosjekter og utvikling

Havnedirektør Tore Gautesen gav en oppdatert status for Karmsund Havn IKS.
Det ble orientert om følgende saker:

- Karmsund Havns fortsatt deltakelse i Ten-T
- Orientering rundt Gismarvik Havn
- Bømlo Fiskerihavn
- Prosjektsegmentet
- Containersegmentet
- Fremgang i utbyggingen på Husøy
- Intelliport
- Grensekontrollstasjon
- Åpning av Haugesund Cargo Terminals, Husøy
- Cruisesatsing

Sak 11/18 Orientering om status for Haugesund Lufthavn/Lufthavndrift AS

Havnedirektør Tore Gautesen orienterte kort om status i fremdriften i arbeidet med Haugesund Lufthavn/Lufthavndrift AS. Nytt styre og administrasjon i selskapet. Utvikling av ruter.

Sak 12/18 Gjennomgang av langtidsprognoser, inkludert investeringsplaner og vurdering av selskapets kapitalisering

Økonomisjef Kjersti Reinertsen presenterte langtidsprognoser.

Sak 13/18 Gjennomgang av strategiplan, evt. med dypdykk i utvalgte tema knyttet til selskapets eksterne rammebetingelser

Havnedirektør Tore Gautesen orienterer om dagens utviklingsplan for Karmsund Havn 2013 – 2022. Ønskelig med ny planperiode 2020 – 2030.

Sak 14/18 Oppdatert økonomisk prognose for inneværende år

Økonomisjef Kjersti Reinertsen presenterte økonomiske prognoser for inneværende år.

Sak 15/18 Husøyvegen: diskusjonssak rundt utvikling og fremdrift

Havnedirektør Tore Gautesen orienterer om situasjonen på veien ut til Husøy, samt nasjonal transport plans begrensninger i forhold til utviklingen på Husøy.

- Det ble besluttet å skrive et felles brev om viktigheten rundt ny vei til Samferdselsdepartementet
- Møte med samferdselsminister bør avholdes tidlig 2019

Sak 16/18 Møtedatoer 2019

Enighet om å flytte dato som foreslått. Møtedatoer for 2019 blir derfor 29.mai og 13.desember.

Eventuelt

- *Innspill fra Sigmund Lier, Tysvær kommune:* Karmsund Havn bør delta i møte med NVE for å tydeliggjøre energibehovet i regionen
- *Innspill fra Geir Aga, Bømlo kommune:* Forslag om årlige revisjoner av langtidsplanen.
- Styret uttrykker bekymring over arbeidsmengden til Havnedirektør Tore Gautesen

Møtet ble avsluttet kl. 15:10

Haugesund den 28.11.2018

Rett utskrift bekreftes:

Hanne Maren Medhaug
Referent

Generalforsamlingsprotokoll

Den 21. januar 2018 kl. 12:00, ble det avholdt ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Næringspark Kraft AS, i Haugaland Kraft sine lokaler i Haukeliveien 25.

Generalforsamlingen ble åpnet av styrets leder.

Til stede:

Aksjonær	Aksjer	Eierandel	Stemmer
Karmøy Kommune (org. nr. 940 791 901), representert ved varaordfører Leif Malvin Knutsen	2 763	46,050 %	46,050 %
Haugesund Kommune (org. nr. 944 073 787), representert ved Arne-Christian Mohn	1 987	33,117 %	33,117 %
Tysvær Kommune (org. nr. 964 979 812), representert ved Sigmund Lier	651	10,850 %	10,850 %
Vindafjord Kommune (org. nr. 988 893 226), representert ved Ole Johan Vierdal	473	7,883 %	7,883 %
Bokn Kommune (org. nr. 964 979 723), representert ved Tormod Våga	126	2,100 %	2,100 %
Totalt:	6 000	100 %	100 %

Følgelig var samtlige aksjer og stemmer i Selskapet representert.

Øvrige møtte:

Styrets leder, Olav Linga, daglig leder Gunnar Stakkestad, konserncontroller i Haugaland Kraft Tørres Øyjordsbakken. Fra Haugaland kontrollutvalg Toril Halsjø.

Sak 01.19 Valg av møteleder

Som møteleder ble enstemmig valgt styrets leder, Olav Linga.

Handwritten signatures and initials:
Jem
SL

Sak 02.19 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Alle eierne er representert og generalforsamlingen ble erklært for lovlig satt.

Til å undertegne protokollen sammen med møteleder, ble enstemmig valgt:

1. Sigmund Lier
2. Arne-Christian Mohn

Sak 03.19 Endringer av selskapets vedtekter

Generalforsamlingen vedtok enstemmig nye vedtekter og at disse skal revideres til neste generalforsamling

Vedtektene skal lyde:

§ 1 Selskapets navn er Haugaland Næringspark AS

§ 2 Selskapets forretningskontor er i Haugesund kommune

§ 3 Selskapets formål er utvikling og salg av 5.000 dekar regulert næringsareal og tilhørende havn lokalisert på Gismarvik i Tysvær kommune, primært for energi- og arealkrevende industri og næringsvirksomhet. Selskapets eiendomsvirksomhet skal bidra til å sikre eksisterende og etablere nye arbeidsplasser, ved å tilrettelegge for næringssynergier i hele regionen. Herunder kunne delta i foretak som driver tilsvarende virksomhet i regionen.

§ 4 Selskapets aksjekapital er kroner 3.300.000,-, fordelt på 6.000 aksjer, hver pålydende kroner 550,-, fullt innbetalt og lydende på navn.

§ 5 Selskapets styre skal bestå av 5 til 7 medlemmer, og inntil 3 numeriske varamedlemmer. Styret velges for to år av gangen.

§ 6 Selskapet tegnes av styreleder og ett styremedlem i fellesskap. Styret kan meddele prokura.

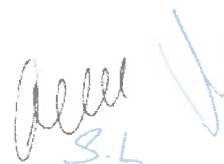
§ 7 Den ordinære generalforsamling skal avholdes hvert år innen lovens frist. Innkalling til ordinær generalforsamling skal gjøres skriftlig med 1 måneds varsel. Ekstraordinær generalforsamling avholdes etter aksjelovens bestemmelser.

I ordinær generalforsamling skal følgende saker behandles og avgjøres:

- Godkjenning av årsregnskapet med balanse, anvendelse av overskudd/dekning av underskudd, og beretninger
- Valg av styre og godkjenning av honorar
- Valg av valgkomité og godkjenning av honorar
- Valg av revisor og godkjenning av revisors honorar
- Andre saker som etter aksjeloven eller vedtektene hører under generalforsamlingen

§ 8 Generalforsamlingen velger en valgkomité og dennes leder. Valgkomiteen skal forut for møtet i generalforsamlingen, avgi forslag til kandidater i tråd med vedtektenes § 5.

§ 9 Forhold som ikke er regulert i vedtektene er undergitt vanlige bestemmelser i lov om aksjeselskap.

Vedtektene revideres til neste generalforsamling slik at bestemmelser om forkjøpsrett m.m. blir riktig i tråd med Intensjonen i felles eierstrategi, inklusiv intensjonen om grønn næringspark.

Sak 04.19 Valg av nytt styre

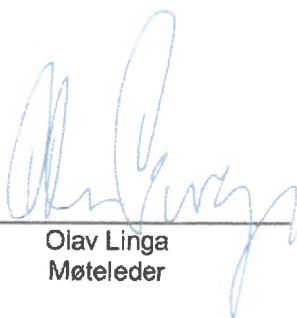
Som styre i selskapet ble enstemmig valgt for to år:

Styrets leder	Leif Johan Sevland
Styremedlem	Jostein Kalsheim
Styremedlem	Hege Skogland Mokleiv
Styremedlem	Geir Tore Henriksen
Styremedlem	Inghild Dorthea Storesund
1. vara	Karoline Eldøy (fast møtende)
2. vara	Arne Haldorsen

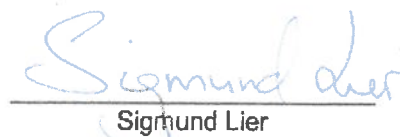
Sak 05.19 Godkjenning av instruks for valgkomitéen

Generalforsamlingen godkjenner instruks for valgkomitéen og velger som følger:

Leder: Leif Malvin Knutsen, Karmøy kommune, varamedlem Jarle Nilsen
Nestleder: Sigmund Lier, Tysvær kommune, varamedlem Ola Apeland
Medlem: Jan Erik Nygård, Bokn kommune, varamedlem Tormod Våga
Medlem: Arne-Christian Mohn, Haugesund kommune, varamedlem May Britt Vihovde
Medlem: Ole Johan Vierdal, Vindafjord kommune, varamedlem Steinar Skartland

Olav Linga
Møteleder

Sigmund Lier

Arne-Christian Mohn

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	29.01.19	03/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

HAUGESUND KOMMUNALE PENSJONSKASSE – ORIENTERING OM SELSKAPET

Bakgrunn:

Kontrollutvalget handler på vegne av bystyret, og kan ifølge kommuneloven § 77 " kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene". Som ethvert forvaltningsorgan er kontrollutvalget pliktig til å innhente den informasjonen som er nødvendig for å belyse et konkret saksforhold, før det trekkes en konklusjon. I tillegg må utvalget kunne be om informasjon og foreta undersøkelser for å klarlegge nærmere en indikasjon på et mulig kontrollforhold, dvs. om det foreligger et tilfelle som bør undersøkes nærmere.

Eierskapskontroll etter koml. § 77 nr. 5 gir kontrollutvalget mulighet til å gjennomføre selskaps-kontroll og å undersøke eierskapsforvaltningen i kommunen. Koml. § 80 gir utvidet rett til innsyn og undersøkelser i kommunalt heleide selskaper og heleide datterselskaper.

I protokollen fra kontrollutvalgsmøte 25.09.18 er følgende protokollert i sak 32/18:

Haugesund kontrollutvalg vedtar følgende plan for orienteringer om kommunale selskaper:

30.10.18 – Haugaland Industri AS

27.11.18 – Haugesund kommunale pensjonskasse

Invitasjonen ble oversendt selskapet 01.11.18. Administrerende direktør Heidi Sunde har bekreftet at hun vil delta i møtet for å gi utvalget en orientering.

Selskapets formålsparagraf (fra Brønnøysundregistrene):

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og andre pensjonsberettigede. Pensjonskassen kan også omfatte: 1. Kommunale foretak. 2. Aksjeselskap eller andre selskaper hvor kommunen eier mer enn 50 prosent av aksjene eller andelene. 3. Aksjeselskap eller andre selskaper som har nær tilknytning til kommunen. 4. Stiftelser som har nær tilknytning til kommunen. 5. Helseforetak.

Oversikt over styremedlemmer:

Styrets leder:Edvard Ringen

Nestleder:Sølvi Fredsvik Hillestad

Styremedlem: Astri Furumo, Kåre Johannesen, Anders Grutle Agdestein

Varamedlem: Johanne Halvorsen Øveraas, Elisabeth Valborg Haldorsen, Gisle Stødle, Anne Britt Rossehaug, Øyvind Lie

Redegjørelsen skal gi kontrollutvalget et grunnlag for å vurdere om saksfeltet er tilstrekkelig belyst, eller om det er behov for ytterligere oppfølging og undersøkelse.

Medlemmene kan eventuelt komme med innspill om emner og spørsmål, men helst så tidlig som mulig slik at selskapet får tid til å forberede seg. Det legges opp til at utvalget bestemmer tidsramme.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Haugesund kontrollutvalg tar redegjørelsen fra administrerende direktør Heidi Sunde om Haugesund kommunale pensjonskasse til orientering.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	29.01.19	04/19
Bystyret	06.02.19	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - «LEGEMIDDELHÅNDTERING» -

Vedlegg: tilbakemelding fra kommunedirektøren av 16.01.19

Bakgrunn:

Bystyret vedtok enstemmig i møtet 13.06.18, sak 40/18 følgende:

- 1. Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Legemiddelhåndtering» til orientering.*
- 2. Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens elleve anbefalinger.*
- 3. Rådmannen gir tilbakemelding til bystyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 6 måneder.*

Rapporten ble utarbeidet i 2018 og endelig innstilling fra kontrollutvalget ble vedtatt 08.05.18, sak 18/18.

Revisor hadde følgende hovedbudskap og anbefalinger:

- 1. Enhetslederne utpeker en faglig rådgiver med lege eller provisorfarmasøyt utdanning, og at denne rådgivende rollen formaliseres.*
- 2. Det bør arbeides mer systematisk med kompetanseutvikling for sykepleiere/vernepleiere innenfor legemiddelhåndtering.*
- 3. SBS lindrende avdeling bør unngå praksisen hvor de tillater at pasienter selv får bestemme om når de ønsker å ta legemidler, uten at legemiddelet blir påsett tatt.*
- 4. Bjørgene og SBS merker dosettene med både pasientens navn og fødselsdato.*
- 5. Bjørgene og SBS iverksetter tiltak for å sikre at det er mulig å identifisere pasienter som mangler samtykkekompetanse. Eksempel på slike tiltak kan være å ha bilde av pasienten lett tilgjengelig eller bruk av navnebånd.*

6. *Bjørgene og SBS bør bli flinkere til å dokumentere effekten av eventuell-medisin i medisinkardexen.*
7. *Bjørgene og SBS bør gi opplæring til sine ansatte i bruk og håndtering av byttbare legemidler.*
8. *Bjørgene og SBS bør få på plass en hygieneinstruks på medisinnrommet slik at risikoen for krysskontaminasjon under tilberedning av legemidler reduseres.*
9. *SBS bør oppbevare istandgjorte A-preparater adskilt fra andre medikamenter innelåst på medisinnrommet.*
10. *Haugesund kommune bør endre retningslinjene for legemiddelhåndtering slik at det er utvetydelig at dokumentasjon av mottak og uttak av A- og B-preparater skal oppbevares i fem år.*
11. *Alle avdelingene bør gjennomgår avviksrutinene for sine ansatte slik at alle ansatte blant annet er innforstått med hva et avvik er.*

Oppfølging/tilbakemelding

Kommunedirektøren har i vedlagt brev, mottatt 16.01.19 kommet med sin tilbakemelding om oppfølging av rapportens anbefalinger. Kommunedirektøren har fulgt opp anbefalingene og han konkluderer med:

Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem har fulgt opp de anbefalinger som er gitt i revisjonsrapporten. Videre har alle virksomheter i Helse, omsorg og sosiale tjenester som håndterer legemidler, hatt en gjennomgang av interne rutiner, retningslinjer og praksis med utgangspunkt i de funn og anbefalinger som kommer frem i revisjonsrapporten.

Gjennomgangen viser at virksomhetene på de aller fleste områder håndterer legemidler i tråd med gjeldene regelverk. På de områder som det er avdekket at de ikke er i tråd med regelverket, er det satt i gang korrigerende tiltak av varierende omfang.

Det vises ellers til kommunedirektørens brev for mer utfyllende informasjon. Kommunedirektøren har redegjort for hvordan anbefalingene har blitt fulgt opp ved Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem, de øvrige sykehjemmene og øvrige virksomheter. Han har også gjort rede for hvordan rapporten har blitt fulgt opp på systemnivå.

Sekretariatets kommentarer

I følge kontrollutvalgsforskriften med merknader, tilligger det kontrollutvalget å se til at kommunedirektøren følger opp rapporter. Dette skal sikre at kontroll og tilsyn får effekt og bidra til forbedring. Utvalget skal gi rapport til bystyret hvordan merknadene er fulgt opp.

Det er praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølgingen, i tillegg til skriftlig oversendelse.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfellet, da dette er kommunedirektøren ansvar.

Kontrollutvalget kan også rapportere om tidligere saker til bystyret, dersom kontrollutvalget mener saker ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Sekretariatet mener administrasjonen viser at de har fulgt opp anbefalingene på en god måte. Utvalget må selv ta stilling til om det er ønskelig med videre oppfølging.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL BYSTYRET:

Haugesund bystyret tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av KPMG AS sin rapport «Legemiddelhåndtering» til orientering.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Haugesund kommune
Kommunedirektøren

4/19

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 16.01.19
Journalført: 19/25/096
Arkivkode: 216

Haugesund kontrollutvalg
ved Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
Postboks 57
5575 AKSDAL

Deres referanse

Vår referanse
Saksnr. 2017/7531
Løpenr. 2721/2019
Arkivkode G05

Saksbehandler
Gunnar Johan Eljervik
Tlf. 52 74 30 49

Vår dato
16.01.2019

TILBAKEMELDING OM OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - LEGEMIDDELHÅNDTERING

Det vises til vedtak i bystyret 13. juni 2018 om forvaltningsrevisjonsrapport om legemiddelhåndtering. Kommunedirektøren gir her en tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten.

Oppsummering

Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem har fulgt opp de anbefalinger som er gitt i revisjonsrapporten. Videre har alle virksomheter i Helse, omsorg og sosiale tjenester som håndterer legemidler, hatt en gjennomgang av interne rutiner, retningslinjer og praksis med utgangspunkt i de funn og anbefalinger som kommer frem i revisjonsrapporten. Gjennomgangen viser at virksomhetene på de aller fleste områder håndterer legemidler i tråd med gjeldene regelverk. På de områder som det er avdekket at de ikke er i tråd med regelverket, er det satt i gang korrigerende tiltak av varierende omfang.

Oppfølging av rapporten ved Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem

Enhetslederne ved Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem har vært sentrale i arbeidet med å følge opp anbefalingene fra rapporten. I tillegg har respektive ledergrupper, samt fag- og kvalitetsrådgiveren deltatt i arbeidet. Noen anbefalinger fra rapporten er konkrete og raskt lar seg «lukke». For eksempel nevnes det her at nå er alle dosetter merket med pasientens navn og fødselsdato. Videre er det laget hygieneinstruks for medisinnommene. For Sentrum behandlingssenter sin del er praksis nå at istandgjorte A-preparater oppbevares adskilt fra andre medikamenter på medisinnrommet. Og at det ikke lenger praktiseres at pasientene selv får bestemme når de ønsker å ta legemidler, uten at legemiddelet blir påsett tatt.

Når det gjelder andre anbefalinger, som for eksempel avviksrutiner og arbeid med å innarbeide god praksis på å dokumentere effekten av eventuelt-medisinering, så er dette anbefalinger som i praksis er endringsprosesser som det tar noe tid for å få ønskede

Postadresse
Postboks 2160, 5504 Haugesund
Besøksadresse
Rådhusgt. 66

Sentralbord
52 74 30 00
Telefaks

Bankgiro
3240 07 22020
Organisasjonsnr.
944 073 787

E-postadresse
postmottak@haugesund.kommune.no

resultater. Disse blir fulgt tett opp videre i tiden som kommer ved både Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem.

Oppfølging ved øvrige sykehjem

De øvrige sykehjemmene har fulgt opp alle anbefalingene i rapporten på lik linje som Sentrum behandlingssenter og Bjørgene sykehjem. Som følge av at det er ulik praksis ved sykehjemmene, er det ulik status for disse. Men der det var behov for det, er det satt i gang ulike korrigerende tiltak for å ivareta regelverket. Ett området som trekkes frem er oppfølging av kompetansekrav. Sykehjemmene og behandlingssenteret har nå i større grad lagt til rette for felles opplegg når det gjelder opplæringstilbudet til de ansatte. Dette kan være digitale kurs eller oppslagsverk, som for eksempel e-læringskurs i medikamenthåndtering og Felleskatalogen.no.

Oppfølging i øvrige virksomheter

Etter at rapporten ble presentert i kommunaldirektørens ledergruppe, er rapportens og dens anbefalinger bli fulgt opp i aktuelle virksomheter. Dette for å kontrollere om legemiddelhåndteringen i alle virksomheter er i tråd med gjeldene regelverk. Som for sykehjemmene er det også stor variasjon i oppfølgingene av aktuelle tiltak i de øvrige virksomhetene. For eksempel nevnes gjennomgang av lokale rutiner som er fort gjort, til prosjekter som er planlagt gjennomført i en periode. Ett eksempel på et slikt prosjekt er LMG (legemiddelgjennomgang) i alle boligene i Tiltaks- og boligenheten. LMG er en tverrfaglig systematisk fremgangsmåte, og er aktuell for alle helseprofesjoner uavhengig omsorgsnivå. Tiltakene i LMG var først rettet mot eldre pasienter/beboere på sykehjem og i hjemmesykepleien, og metodikken er nå tilpasset og utvidet til andre tjenesteområder.

Hjemmetjenesten har hatt fokus blant annet på risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) innen legemiddelhåndtering, og de vil fortsette dette arbeidet i 2019. Videre er alle avdelingens rutiner gjennomgått, og preparatkontroll for A og B-preparater er systematisert. I desember 2018 hadde avdelingen på eget initiativ hatt farmasøytisk tilsyn.

I Enhet for psykisk helse og rus er det startet forbedringsprosjekter knyttet til legemiddelhåndtering, og dette gjelder både Oppfølgingstjenesten rus og Udland bofellesskap. Videre er krav til håndtering av legemidler kartlagt.

Oppfølging på systemnivå

Forvaltningsrevisjonsrapporten ble presentert og gjennomgått på ledermøte i kommunaldirektørens ledergruppe. På denne måten er rapporten forankret i ledergruppen. De relevante virksomhetene (Enhet for psykisk helse og rus, Helse og hjemmetjenester, Institusjonsdrift og Tiltaks- og boligenheten) har videre fulgt opp rapporten i sine respektive organisasjoner ved å gjennomgå den, for deretter å sette inn tiltak der det var behov for det i tråd med de anbefalinger som er gitt i rapporten.

Kommuneoverlegen har, som kommunens og kommunedirektørens medisinskfaglige rådgiver, korrigert og justert det overordnede dokumentet «Retningslinjer for legemiddelhåndtering» i tråd med forvaltningsrapportens anbefalinger. Når det gjelder rapportens første kulepunkt under anbefalinger, (der enhetslederne ved institusjonene må utpeke en faglig rådgiver, og denne rollen må formaliseres) så er dette også avklart. Kommuneoverlegen er medisinskfaglig rådgiver, og dette er nå formalisert i kommunens «Retningslinjer for legemiddelhåndtering». I tillegg bemerkes det at kommunen har tilgang på farmasøyt via avtalen kommunen har med Apotek1. Hjemmetjenestens nylige tilsyn av farmasøyt som tidligere beskrevet, er et eksempel på at denne muligheten blir benyttet.

Som nevnt over er lokale retningslinjer og rutiner justert i tråd med forvaltningsrapportens anbefalinger. Selv om hensikten til retningslinjene og rutinene er den samme i alle virksomheter og avdelinger, nemlig å sikre at pasientene får riktige legemidler, i riktig dose til riktig tid, er retningslinjene og rutinene forskjellige på bakgrunn av virksomhetene og avdelingene er ulike både fysisk og organisatorisk. Det stilles andre krav til rutiner om legemiddelhåndtering hvis en ansattgruppe har en stor andel av ufaglærte sammenlignet med en gruppe sykepleiere/vernepleiere.

Avslutningsvis nevnes at de nye fag- og kvalitetsrådgiverne i Helse, omsorg og sosiale tjenester begynte sitt arbeid på ettersommeren 2018. I løpet av høsten har de hatt sentrale roller i oppfølgingen av forvaltningsrevisjonen i virksomhetene. Dette har vært å planlegge, koordinere og å gjennomføre de tiltak som har vært relevante for hver enkelt virksomhet. På generelt grunnlag ser vi allerede her at disse stillingene har styrket kvalitetsarbeidet i virksomhetene ikke bare innenfor legemiddelhåndtering.

Med hilsen

Ole Bernt Thorbjørnsen
kommunedirektør

for

Gunnar Johan Eljervik
rådgiver

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	30.10.18	37/18
Kontrollutvalget	29.01.19	05/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

PROSJEKTPLAN - FORVALTNINGSREVISJON – «SAMARBEIDET OM BRANN OG REDNING PÅ HAUGALANDET»

2. GANGS BEHANDLING

Saksvedlegg: «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet» - prosjektplan utarbeidet av KPMG AS

Saksorientering:

Haugesund kontrollutvalg drøftet i møtet 25.09.18, sak 33/18 hvilket forvaltningsrevisjonsprosjekt utvalget skulle velge. Følgende er protokollert fra behandlingen:

Medlemmene drøftet hvilket prosjekt som var mest aktuelt. I følge planen var neste prosjekt «flyttemønster og konsekvensene av å være et regionsenter». Utvalget bestemte at de i første omgang skulle se på hva som gikk galt med det regionale samarbeidet om brann og redning. Når rapport fra det arbeidet foreligger, vil utvalget komme tilbake til om det er aktuelt med en forvaltningsrevisjon om «flyttemønster og konsekvensene av å være et regionsenter». Forvaltningsrevisor noterte seg innspillene til prosjektene.

Utvalget gjorde følgende vedtak i saken:

Haugesund kontrollutvalg ber KPMG AS om å legge fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet – hva gikk galt?» til møtet 30.10.18.

I kontrollutvalgsmøtet den 30.10.18 ble prosjektplanen presentert av KPMG AS. Utvalget drøftet de foreslåtte problemstillingene og planen. Følgende er protokollert fra behandlingen:

Forvaltningsrevisor Lindberg presenterte prosjektplanen. Han redegjorde for formål, problemstillinger, metode og fremdriftsplan.

Medlemmene var enige om at dette var et aktuelt prosjekt som det ville være av interesse å få gjennomført nå. Utvalget mente problemstillingene revisor hadde foreslått var dekkende for å klarlegge hvorfor dette samarbeidsprosjektet ikke hadde latt seg gjennomføre.

Haugesund kontrollutvalg gjorde følgende enstemmige vedtak i møtet 30.10.18, sak 37/18:

Haugesund kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet» fra KPMG AS i henhold til vedlagte prosjektplan.

Oppdraget bestilles av KPMG AS innenfor en ramme på totalt 250 timer.

Den 01.11.18 sendte sekretariatet brev til KPMG AS med bestilling av prosjektet i henholdt til vedtaket.

Den 04.12.18 sendte utvalgsleder følgende e-post til sekretariat, kommunens postmottak, varaordfører, kontrollutvalsmedlemmene, revisor og bystyrets gruppeledere:

Hei alle..

Kontrollutvalget ved undertegnede fikk i går kveld signaler om en tidligere tilsendt (feilsendt) epost 26.10.18 i fra May Britt Vihovde, der det stilles spørsmål om vår planlagte og vedtatte forvaltningsrevisjon: "Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet - hva gikk galt".

Undertegnede i samråd med vårt sekretariat sendte i dag melding (under) til Vihovde, samt til alle bystyrets gruppeledere, (som også stod på kopi i henvendelsen).

Hei May Britt.

Jeg fikk dessverre ikke denne henvendelsen fra deg før i går kveld, ettersom du har benyttet feil epostadresse. (telenor.com). Ikke.no. Heller ikke vårt sekretariat var kjent med eposten.

Etter diskusjoner i dag der vi forstår at denne saken fremdeles fremstår som en levende betent sak, og at det derved vil kunne være uheldig å gjennomføre en forvaltningsrevisjon nå, har undertegnede i samråd med vårt sekretariat besluttet å sette arbeidet med forvaltningsrevisjonen på (hold) til vårt neste møte i januar 2019.

Det er for øvrig gjort vurderinger om mandatinndekning om kontrollen fra vårt sekretariat så vell som revisjonen.

Jeg viser bla. a her til bystyrets saksprotokoll fra den 19.10.2016 som bekrefter bystyrets vedtak «Kontrollutvalget får delegert myndighet til å kunne foreta endringer i planen ved behov».

Saken hadde for øvrig sitt utspring i fra opprinnelig fremlagte revisjonsplaner ref. bystyrets protokoll 19.10.2016

- Forvaltningsrevisjon av flyttemønster og konsekvensene av å være et regionsenter!!

I samråd med utvalgsleder og sekretariatet fikk KPMG AS beskjed om å stanse arbeidet med rapporten inntil utvalget hadde vurdert saken på nytt i neste møte.

Haugaland brann og redning IKS avholdt representantskapsmøtet 28.11.18. Protokollen fra det møtet er vedlagt under referatsaker, sak 02/19. Selskapet behandlet blant annet en sak om «Fremdrift vedr. Haugesund kommune sin utmelding», sak 18/019. Det fremkommer der at Deloitte advokater AS har lagt frem et notat som omhandler de vurderinger som har blitt gjort vedr. plikter for partene. Dette dokumentet er unntatt offentlighet.

Representantskapet for HBR IKS gjorde følgende vedtak i saken:

1. *Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge frem for Haugesund kommune kostnad for uttredelse som er beregnet med bakgrunn i gjeldende selskapsavtale.*
2. *Resultat skal behandles i representantskapet for selskapet.*

Det blir avholdt styremøte i Haugaland brann og redning IKS den 22.01.18 der Haugesund sin uttredelse er en av sakene som skal behandles.

Bakgrunn:

KPMG AS hadde i prosjektplanen som ble presentert i møtet 30.10.18, sak 37/18 formulert følgende problemstillinger. Planen gjør også rede for bakgrunn, formål, revisjonskriterier, metode og fremdriftsplan.

1. *Hvordan utviklet det interkommunale brannsam arbeidet på Haugalandet seg fra det først kom på agendaen i 2012 og frem til Haugesund kommune trakk seg ut i 2018?*
 - a. *Hvilke sentrale vedtak ble fattet når?*
 - b. *Hvilke utredninger ble gjort når?*
 - c. *Hvilke hovedaktiviteter ble gjort når?*
 - d. *Hvilket beslutningsgrunnlag lå til grunn i Haugesund kommune for sentrale vedtak?*
2. *Hvorfor trakk Haugesund kommune seg ut av Haugaland brann og redning IKS?*
 - a. *I forkant av beslutningen å trekke seg ut av samarbeidet;
I hvilken grad lå det et tilstrekkelig grunnlagsarbeid til grunn?*
 - b. *Ved beslutningen å trekke seg ut av samarbeidet;
I hvilken grad lå det et tilstrekkelig grunnlagsarbeid til grunn?*
 - c. *Hva er vurderte årsaker til at kommunen trakk seg ut?
I hvilken grad forelå et politisk og brannfaglig samstemt og helhetlig vurderingsgrunnlag av hensiktsmessigheten av å trekke seg ut?*
3. *Hva er vurderte konsekvenser av å ikke være del av Haugaland brann og redning IKS?*
 - a. *Økonomiske*
 - b. *Brannfaglige*
 - c. *Beredskapsmessige*

Budsjettet ramme for forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller for 2019 er på ca. 550 timer. Prosjektet om «Vedlikehold av kommunale bygg» på 250 timer er ferdig og ble i hovedsak fakturert i 2018. Det er så langt i 2019 ikke bestilt andre prosjekter som belaster budsjettet.

Revisor skrev i prosjektplanen at gjennomføringen av prosjektet vil kunne starte opp høsten 2018. Revisor anslo at rapporten vil kunne ferdigstilles og leveres april 2019. Utvalget og revisor må bli enige om en ny tidsplan i henhold til den nye situasjonen som har oppstått, og i henhold til hvilket vedtak som blir fattet i møtet. Tidsrammen er på 250 timer.

Kontrollutvalgets mandat og oppgaver

Kontrollutvalgsboken, utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet omtaler blant annet mandat og oppgaver til kontrollutvalgene. Følgende er hentet fra boken om utvalgets mandat:

Kontrollutvalgets kontroll- og tilsynsansvar er ikke begrenset til administrasjonen, men omfatter også formannskapet, andre politiske utvalg og ordføreren.

Kontrollutvalget kan i prinsippet behandle ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontroll eller tilsyn. Dette gjelder så langt utvalget ikke overprøver politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak.

Kontrollutvalget har i utgangspunktet ikke et tilsynsansvar overfor kommunestyret, ettersom kontrollutvalget er underordnet kommunestyret. Utvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret for eksempel har truffet, eller er i ferd med å treffe, et vedtak som vil være ulovlig. Kontrollutvalget kan i tillegg kontrollere om saker til kommunestyret er tilstrekkelig utredet.

Det er ulike måter utvalget kan føre kontroll og tilsyn. I boken står følgende:

Kontrollutvalget kan gå fram på ulike måter for å føre kontroll og tilsyn. Forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og regnskapsrevisjon er de mest vanlige framgangsmåtene som kontrollutvalget benytter.

Ulike saker krever imidlertid ulik framgangsmåte. Det er derfor viktig at utvalget velger metoder som effektivt bidrar til å få tilgang til den informasjonen som er nødvendig for å få belyst sakene.

Den minst ressurskrevende tilnærmingen er å be administrasjonen om en orientering.

Sekretariatet vil også vise til at forvaltningsrevisjon er å undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Sekretariatets vurderinger

Utvalget må drøfte om de ønsker å gjennomføre prosjektet sett i lys av de nye opplysningene som er fremkommet. Det må tas hensyn til at dette prosjektet kan av enkelte bli oppfattet som en politisk omkamp, men det kan også vises til at utvalget har tilsynsansvar til å kontrollere om saker til bystyret er blitt tilstrekkelig utredet før vedtak er blitt fattet.

Sekretariatet har formulert følgende alternativer som utvalget må ta stilling til:

Alternativ I

Sekretariatet foreslår at kontrollutvalget ber om mer bakgrunnsinformasjon fra ordfører/varaordfører og kommunedirektør til neste møte, 05.03.19. Utvalget vil deretter ta stilling til om prosjektet skal videreføres eller avbestilles på bakgrunn av de opplysninger som har fremkommet.

Alternativ II

Kontrollutvalget kan omgjøre vedtaket av 30.10.18, sak 37/18 og avbestille forvaltningsrevisjonsprosjektet i dette møtet eller i neste møte. Det må påregnes at det har påløpt noen kostnader fra revisor side for det arbeidet som er utført.

Alternativ III

Kontrollutvalg kan be KPMG AS fortsette arbeidet med forvaltningsrevisjonsprosjektet «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet» i henhold til vedtaket i møtet 30.10.18, sak 37/18.

Utvalget må drøfte om den fremlagte prosjektplanen dekker de områder utvalget ønsker å få belyst, eller om deler av planen skal tas ut eller endres. Vedtaket vil innebære en revidert fremdriftsplan for prosjektet.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:**Alternativ I**

Haugesund kontrollutvalg ønsker å få mer bakgrunnsinformasjon fra ordfører/varaordfører og kommunedirektør til neste møte. Utvalget vil deretter ta stilling til om prosjektet skal videreføres eller avbestilles.

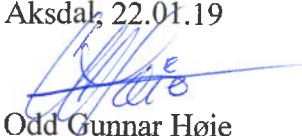
Alternativ II

Haugesund kontrollutvalg omgjør vedtaket av 30.10.18, sak 37/18 og avbestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet».

Alternativ III

Haugesund kontrollutvalg ber KPMG AS fortsette arbeidet med forvaltningsrevisjonsprosjektet om «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet» i henhold til vedtaket i møtet 30.10.18, sak 37/18.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 22.10.18
Journalført: 18/325/096
Arkivkode: 24

Prosjekt- plan

**Samarbeidet om brann og
redning på Haugalandet**

Forvaltningsrevisjon

Haugesund kommune

Oktober 2018

www.kpmg.no

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Forarbeid	Error! Bookmark not defined.
2. Formål, problemstillinger og kriterier	4
2.1 Formål og avgrensning	4
2.2 Problemstillinger	4
2.3 Revisjonskriterier	5
3. Tilnærming, team og honorar	6
3.1 Metode	6
3.2 Aktivitets- og framdriftsplan	6
3.3 Prosjektteam	7
3.4 Honorar	7

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Kontrollutvalget i Haugesund kommune vedtok 25.09.18 i sak 33/18 å bestille en prosjektplan fra KPMG for en forvaltningsrevisjon om prosessen for *Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet*. Kontrollutvalget ønsker en revisjon av prosessen rundt brann og redning på Haugalandet med spørsmål rundt hva som skjedde og hvorfor skjedde det som skjedde?

Haugaland brann og redning IKS er et interkommunalt samarbeid bestående av kommunene Bokn, Etne, Karmøy, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira og Vindafjord. Selskapet ble etablert den 1. juli 2018 og skal dekke alle kommunenes plikter, oppgaver og behov i henhold til brann- og eksplosjonsloven. Medlemskommunene utgjør dermed en ny brannregion med ett felles brannvesen bestående av 20 brannstasjoner.

Den 1. februar 2017 vedtok bystyret i Haugesund enstemmig selskapsavtalen for Haugaland brann og redning IKS. Denne avtalen innebar at det skulle opprettes en ny hovedbrannstasjon hvor selskapets hovedkontor skulle lokaliseres. Lokaliseringen av hovedbrannstasjonen er vurdert ut fra risikobildet og forskriftskrav til innsatstid. Ut i fra disse kriteriene kom man frem til at hovedbrannstasjonen burde lokaliseres en plass langs kommunegrensen mellom Karmøy og Haugesund kommune, enten langs akse Norheim-Raglamyr eller helt sør i Karmsundsgata.

Uenigheter om hvor brannstasjonen skulle lokaliseres førte til at Haugesund kommune trakk seg ut av Haugaland brann og redning IKS den 30. juni 2018.

2. Formål, problemstillinger og kriterier

2.1 Formål og avgrensning

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å belyse hva som skjedde underveis i prosessen og hvorfor Haugesund kommune trakk seg ut av Haugaland brann og redning IKS.

Forvaltningsrevisjonen omfatter Haugesund komunes delaktighet i den aktuelle prosessen. Som ledd i forvaltningsrevisjonen vil det bli innhentet erfaringer/synspunkter fra personer som har tatt del i prosessen frem til opprettelsen av Haugaland brann og redning IKS. Dette vil være personer i kommunen, men og personer som ikke er ansatt i kommunen, men som var sentrale i prosessen.

Forvaltningsrevisjonen vil være forbedringsorientert, og vil ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekker avvik eller mulige forbedringsområder.

2.2 Problemstillinger

På bakgrunn av formålet blir følgende problemstillinger foreslått:

1. Hvordan utviklet det interkommunale brannsamarbeidet på Haugalandet seg fra det først kom på agendaen i 2012 og frem til Haugesund kommune trakk seg ut i 2018?
 - a. Hvilke sentrale vedtak ble fattet når?
 - b. Hvilke utredninger ble gjort når?
 - c. Hvilke hovedaktiviteter ble gjort når?
 - d. Hvilket beslutningsgrunnlag lå til grunn i Haugesund kommune for sentrale vedtak?
2. Hvorfor trakk Haugesund kommune seg ut av Haugaland brann og redning IKS?
 - a. I forkant av beslutningen å trekke seg ut av samarbeidet;
 - o I hvilken grad lå det et tilstrekkelig grunnlagsarbeid til grunn?
 - b. Ved beslutningen å trekke seg ut av samarbeidet;
 - o I hvilken grad lå det et tilstrekkelig grunnlagsarbeid til grunn?
 - c. Hva er vurderte årsaker til at kommunen trakk seg ut?
 - o I hvilken grad forelå et politisk og brannfaglig samstemt og helhetlig vurderingsgrunnlag av hensiktsmessigheten av å trekke seg ut?
3. Hva er vurderte konsekvenser av å ikke være del av Haugaland brann og redning IKS?
 - a. Økonomiske
 - b. Brannfaglige
 - c. Beredskapsmessige

Eventuelle forbedringsområder vil bli identifisert og analysert mht. konsekvens og årsak. Det vil også bli lagt inn forslag til forbedringstiltak.

2.3 Revisjonskriterier

Til problemstillingene oppstilles det revisjonskriterier. Revisjonskriterier er de krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen måles mot. Revisjonskriterier må være aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kilder til å utlede revisjonskriterier vil være:

- ✓ Brann- og eksplosjonsvernloven §11
- ✓ Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen
- ✓ Kommuneleien

3. Tilnærming, team og honorar

3.1 Metode

For å svare på problemstillingene vil vi samle inn data ved bruk av følgende teknikker:

- ✓ Dokumentanalyse
- ✓ Intervjuer

Vi vil innhente og gjennomgå dokumentasjon fra kommunen og Haugaland brann og redning IKS som kan gi informasjon om problemstillingene. Det vil da være et særlig fokus på hvilke avgjørelser som ble tatt, og hva som var beslutningsgrunnlaget for dem, samt se på hvilke vurderinger som har blitt gjennomført. Dokumentasjonen vil bli vurdert opp mot revisjonskriteriene.

Vi vil gjennomføre intervjuer med relevante informanter. Formålet med intervjuene er å få utfyllende informasjon om tematikken. Valg av personer for intervju vil bli avtalt nærmere med kommunen. Før gjennomføring av intervju vil det bli utarbeidet intervjuguider. Fra hvert intervju vil det bli skrevet referat som blir sendt til respondentene for verifisering. Data fra respondentene vil bli sammenstilt med analysert dokumentasjon og dette vil sammen bli vurdert opp imot revisjonskriteriene.

Det vil utarbeides en skriftlig sluttrapport som redegjør for undersøkelsen, funn og anbefalinger. Utkast til rapport vil sendes på høring til relevante aktører før det utarbeides en sluttrapport. Sluttrapportering til kontrollutvalget vil skje ved fremstilling av en revisjonsrapport. Rapporten vil leveres etter KPMGs standardmal for forvaltningsrevisjonsrapporter. Det vil være en rød tråd gjennom rapporten, og rapporten vil være kvalitetssikret og etterprøvbare

3.2 Aktivitets- og framdriftsplan

Figuren under viser forslag til aktivitets- og framdriftsplan:

		November					Desember					Januar				Februar				Mars				April				
Faser + aktiviteter	Ansvar	Timer	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1 Forberede																												
1.1 Forundersøkelse	KPMG																											
1.2 Etablere prosjektplan	KPMG																											
1.3 Godkjenning prosjektplan i KU	KPMG																											
2 Starte opp																												
2.1 Sende oppstartsbrev	KPMG																											
2.2 Oppstartsmøte	KPMG																											
2.3 Dokumentliste	KPMG																											
2.4 Intervjuplan	KPMG																											
3 Gjennomføre																												
3.1 Dokumentanalyse	KPMG																											
3.2 Intervjuguide	KPMG																											
3.4 Intervju	KPMG																											
3.5 Analyse	KPMG																											
3.6. Kvalitetssikring	KPMG																											
3.7 Rapportutkast	KPMG																											
4 Rapport																												
4.1 Ferdigstille rapportutkast	KPMG																											
4.2 Høring rapportutkast (1-2)	KPMG																											
4.3 Oversending av rapport	KPMG																											
4.4 Presentasjon KU	KPMG																											
		250																										

Aktivitets- og framdriftsplanen viser at arbeidet med forvaltningsrevisjonen kan starte opp i desember, etter at prosjektplanen er vedtatt i kontrollutvalget. I tidsrommet januar- mars vil vi samle inn og analysere data. Rapportskrivning og høring av rapporten vil skje i mars, med levering av endelig rapport til kontrollutvalget sitt sekretariat senest innen utgangen av mars/april 2019. Tidspunktet kan tilpasses noe til kontrollutvalgets møteplan.

Vårt forslag til plan for gjennomføring bygger på forutsetning om at kommunen oversender etterspurt dokumentasjon til oss innen rimelig tid, samt at vi får tilgang til personer, dokumentasjon og data.

3.3 Prosjektteam

KPMG sitt team i forvaltningsrevisjonen består av:

- Direktør: Ole Willy Fundingsrud
- Prosjektleder: Håkon Lindberg
- Prosjektmedarbeider: Magnus Simes Hjellum

3.4 Honorar

Honorar for forvaltningsrevisjonen er i samsvar med avtalte timepriser og omfang.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	27.11.18	42/18
Kontrollutvalget	29.01.19	06/19
Bystyret		

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

REVISJONSRAPPORT - «VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGG» 2. GANGS BEHANDLING

- Vedlegg:**
1. «Vedlikehold av kommunale bygg» – rapport utarbeidet av KPMG AS (ny versjon mottatt 17.01.19)
 2. Møteinnkallelse og sak 22 til plan- og byggenemdas møte 29.04.91

Bakgrunn:

Bystyret vedtok i 2016 ny Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020. I denne planen var «Vedlikehold av kommunale bygg» et prioritert prosjekt. Kontrollutvalget startet, med utgangspunkt i planen, prosessen med å få gjennomført en slik revisjon våren 2018. Med utgangspunkt i en prosjektpå plan utarbeidet av KPMG AS ble følgende vedtatt i møtet 08.05.18, sak 19/18:

Haugesund kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Vedlikehold av kommunale bygg» fra KPMG AS i henhold til vedlagte prosjektpå plan. Oppdraget bestilles av KPMG AS innenfor en ramme på totalt 250 timer.

Formål:

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke faktisk forbruk og eventuelt etterslep innenfor vedlikehold av den kommunale bygningsmassen i Haugesund kommune. Videre er det et formål å kartlegge og vurdere hvordan kommunen prioriterer faktisk vedlikehold.

Problemstillinger:

1. *Hvordan er eiendomsforvaltningen organisert i Haugesund kommune?*
2. *Hvilke vedlikeholdsutgifter har kommunen hatt de siste tre år, og hva har økningen i vedlikeholdsutgifter blitt brukt på?*
3. *Hvor stort er vedlikeholdsetterslepet i kommunen?*
4. *Hvordan kartlegger og dokumenterer kommunen vedlikeholdsbehov for alle kommunale bygg?*
 - a. *Hvem har ansvar for kartlegging av vedlikeholdsbehovet/tilstand?*
 - b. *Hvilke metoder anvendes for å samle data om tilstanden til byggene?*
 - c. *På hvilken måte beskrives og rapporteres tilstanden (f. eks kategoriseres eller rangeres den)?*
 - d. *Er det rutiner for å kostnadsberegne behovet?*

5. *Hvordan blir prioriteringer av vedlikehold foretatt i kommunen?*
- Hvilke føringer er det for prioritering av vedlikehold?*
 - Hvordan blir løpende prioriteringer foretatt og hvem er involvert?*
 - I hvilken grad blir prioriterte vedlikeholdsaktiviteter konkretisert i plan(er), og hvor ofte oppdateres eventuelt disse?*
 - I hvilken grad gjennomfører kommunen vedlikehold i samsvar med føringer og planer?*

Metoder som har vært benyttet er dokumentinnsamling, analyser, intervjuer og spørreundersøkelse. Til grunn for rapporten ligger en gjennomgang og analyse av sentrale dokumenter opp mot revisjonskriteriene. Liste over mottatt dokumentasjon er tatt inn i rapportens vedlegg 1.

Rapporten

KPMG AS har med dette som utgangspunkt gjennomført prosjektet høsten 2018. Rapporten ble mottatt av sekretariatet 19.11.18. Den er verifisert og har vært på høring hos kommunedirektøren.

Basert på revisjonens observasjoner og vurderinger i forbindelse med forvaltningsrevisjonen, anbefaler revisjonen at kommunen iverksetter følgende tiltak:

1. *Utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og registrere disse i IK-bygg.*

Hvis kommunen utarbeider tilstandsrapporter for kommunale bygg vurderer vi at kommunen vil:

- Få oversikt over vedlikeholdsetterslepet i kommunen*
- Få et bedre datagrunnlag for å vurdere dagens og det fremtidige vedlikeholdsbehovet*
- Sikre at prioriteringer av vedlikehold baserer seg på bygningenes tekniske og vedlikeholdsmessige tilstand*
- Kunne utarbeide en vedlikeholdsplan/strategi basert på nåværende og fremtidig vedlikeholdsbehov*
- Kunne presentere vedlikeholdsbehovet for folkevalgte slik at man styrker politisk forankring og felles forståelse for vedlikeholdsbehovet og vedlikeholdsarbeidet som utføres i kommunen.*

Sekretariatet viser til sammendraget i innledningen og revisors vurderinger underveis i rapporten. Ut i fra disse vurderingene har revisor i kapittel 7 gjort rede for sine anbefalinger, som er gjengitt ovenfor. For mer detaljer vises det til selve rapporten.

I følge revisjonsforskriften § 8 skal administrasjonssjefen gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som kommer fram i rapporten og hans syn skal også framgå av rapporten.

Kommunedirektøren har hatt rapporten til verifisering og høring. Hans uttalelse er tatt inn i rapporten i kapittel 8. Han skriver blant annet:

Kommunedirektøren opplever at rapporten gir et riktig bilde av situasjonen når det gjelder vedlikehold av kommunale bygg i Haugesund kommune.

.....

Kommunedirektøren mener revisors anbefalinger er gode og vil legge disse til grunn for det videre arbeidet for å få enda bedre systemer for planmessig vedlikehold av kommunale bygg.

Behandling i kontrollutvalgsmøtet 27.11.18

Følgende er protokollert fra behandlingen av rapporten:

Forvaltningsrevisor Lindberg presenterte rapporten. Han gjorde greie for problemstillinger, metode, vurderinger og anbefalinger. Medlemmene kom med spørsmål og kommentarer underveis. Revisor og kommunedirektør besvarte og kommenterte spørsmålene.

Utvalget drøftet innholdet i rapporten og ble enige om å be revisor gjennomgå rapporten på ny for å levere en revidert utgave til neste møte.

Utvalget kom med følgende kommentarer til rapporten:

- 1. Revisor må finne en faktor for estimering.*
- 2. Fjerne «hvis» i anbefaling nr. 1 og benytte «dette medfører».*
- 3. Svarprosenten på spørreundersøkelsen er for lav. Alle enhetsledere bør svare.*
- 4. Beløpet på 100 kr for etterslep bør konkretiseres.*

Haugesund kontrollutvalg gjorde følgende vedtak i møtet 27.11.18, sak 42/18:

Saken utsettes til neste møte.

Haugesund kontrollutvalg ber forvaltningsrevisor gå igjennom rapporten på ny og legge frem en revidert rapport i neste møte. Utvalget ber revisor ta hensyn til følgende:

- 1. Revisor må finne en faktor for estimering.*
- 2. Fjerne «hvis» i anbefaling nr. 1 og benytte «dette medfører».*
- 3. Svarprosenten på spørreundersøkelsen er for lav. Alle enhetsledere bør svare.*
- 4. Beløpet på 100 kr for etterslep bør konkretiseres.*

Revisor har i etterkant av møtet gjennomgått rapporten og sekretariatet mottok en oppdatert versjon 17.01.19. I versjon 2 har revisor gjort endringer og oppdateringer i henhold til utvalgets ønsker. Revisor vil i møtet 29.01.19 presentere rapporten på nytt og gjøre rede for den nye informasjonen som er tatt inn.

Basert på revisjonens observasjoner og vurderinger i forbindelse med forvaltningsrevisjonen, anbefaler revisjonen at kommunen iverksetter følgende tiltak:

1. Utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og registrere disse i IK-bygg.

Hvis kommunen utarbeider tilstandsrapporter for kommunale bygg vurderer vi at kommunen vil:

a. Få oversikt over vedlikeholdsetterslepet i kommunen

b. Få et bedre datagrunnlag for å vurdere dagens og det fremtidige vedlikeholdsbehovet

c. Sikre at prioriteringer av vedlikehold baserer seg på bygningenes tekniske og vedlikeholdsmessige tilstand

d. Kunne utarbeide en vedlikeholdsplan/strategi basert på nåværende og fremtidig vedlikeholdsbehov

e. Kunne presentere vedlikeholdsbehovet for folkevalgte slik at man styrker politisk forankring og felles forståelse for vedlikeholdsbehovet og vedlikeholdsarbeidet som utføres i kommunen.

Kommunedirektøren har hatt den oppdaterte versjonen på ny høring, men har ikke kommet med ny uttale nå. Hans uttale fra november 2018 er tatt inn i rapporten.

Tilleggsinformasjon fra utvalgsmedlem

Vedlagt følger møteinnkallelse og saksframlegg i sak 22 til møte i plan- og byggenemda den 29.04.91 (vedlegg 2). Svein Skrunes oversendte innkallelsen til sekretariatet den 21.01.19 og ber om at det blir lagt ved som tilleggsinformasjon i denne saken. Sekretariatet har ikke hatt anledning til å undersøke saken nærmere i forhold til protokoll fra møtet og oppfølging av vedtaket i bystyret.

Konklusjon

Sekretariatet har gjort en vurdering av at rapporten er av god kvalitet iht. standardkravene til forvaltningsrevisjonsrapporter (RSK 001), og at den er i samsvar med kontrollutvalgets bestilling og vedtatt prosjektplan. Valg av revisjonskriterier er relevante sett opp mot problemstillingene. Revisors vurderinger og anbefalinger er videre basert på innsamlet materiale, revisjonskriteriene og de metodiske avgrensningene.

Resultatet etter forvaltningsrevisjonen viser at kommunen har noen forbedringspotensialer, i og med at revisjonen avdekker noen svakheter og forbedringsområder. Sekretariatet vil på den bakgrunn anbefale at kontrollutvalget ber bystyret vedta at revisjonens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen.

Sekretariatet vil videre anbefale at det settes en frist der bystyret får tilbakemelding på status for oppfølging av rapporten via kontrollutvalget.

En forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk følges opp for å sikre at administrasjonen setter i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter og kontrollutvalget bør sørge for at bystyrets vedtatte merknader til rapporten følges opp. Det anbefales at slik oppfølging skjer fra 6 til 12 måneder etter at rapporten er vedtatt av bystyret.

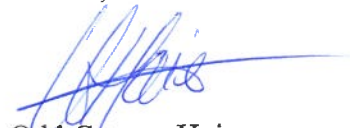
Sekretariatet ser at det vil ta noe tid å etterkomme revisor sine anbefalinger. Det anbefales derfor at kommunedirektøren får en frist på 9 måneder for å komme med en tilbakemelding for hvordan rapporten har blitt fulgt opp. Utvalget må vurdere om de mener dette er tilstrekkelig med tid.

I følge rundskriv H-02/06 skal kontrollutvalget innstille direkte til bystyret i forbindelse med behandling av forvaltningsrevisjonsrapport og selskapskontroller.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL BYSTYRET:

1. Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Vedlikehold av kommunale bygg» til orientering.
2. Rapporten oversendes kommunedirektøren for videre oppfølging av rapportens anbefalinger.
3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til bystyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 9 måneder.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 17.01.19
Journalført: 19/27096
Arkivkode: 2/6

Vedlikehold av kommunale bygg

Forvaltningsrevisjonsrapport
Haugesund kommune

Januar 2019

www.kpmg.no

Forord

Etter vedtak i kontrollutvalget i Haugesund kommune 08.05.18 har KPMG gjennomført en forvaltningsrevisjon rettet mot vedlikehold av kommunale bygg. Denne rapporten er svar på kontrollutvalgets bestilling.

Oppbygging av rapporten

Våre konklusjoner og anbefalinger fremgår av rapportens sammendrag. Kapittel 1 har en innledning til rapporten. Her blir formål, problemstillinger, revisjonskriterier og metode presentert. I kapittel 2-6 besvarer vi problemstillingene i forvaltningsrevisjonen. Her blir revisjonskriterier konkretisert, samt at fakta og vurderinger blir presentert. I kapittel 7 presenterer vi våre anbefalinger. I kapittel 8 er rådmannens uttalelse til rapporten tatt inn.

Vi vil takke kommunen for all den gode hjelpen vi har fått i arbeidet vårt med forvaltningsrevisjonen.

Sammendrag

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke faktisk forbruk og eventuelt etterslep innenfor vedlikehold av den kommunale bygningsmassen i Haugesund kommune. Videre er det et formål å kartlegge og vurdere hvordan kommunen prioriterer faktisk vedlikehold. For å svare på dette er det oppstilt fem problemstillinger i forvaltningsrevisjonen. Forvaltningsrevisjonen omfatter enheten for bolig, bygg og eiendom i Haugesund kommune.

Under er våre konklusjoner og anbefalinger.

Problemstilling 1: Organiseringen av eiendomsforvaltningen i Haugesund kommune

I utkast til eiendomsstrategi 2018-2024 heter det at målet med kommunens eiendomsvirksomhet er å bidra til at den enkelte tjenesteenhet når sine mål på en mest mulig effektiv måte. Størstedelen av kommunens totale eiendomsvirksomhet ivaretas av enheten for bolig, bygg, og eiendom. Enheten ble opprettet høsten 2016 etter en reorganisering av kommunens eiendomsforvaltning. Formålet med reorganiseringen var å samle eiendomsforvaltningen under "same tak" for å skape bedre samhandling og helhetlig styring.

Enheten for bolig, bygg, og eiendom forvalter grunneiendommer og ca. 180 000 m² bygningsmasse. Enheten har ansvaret for å bygge, drifte og vedlikeholde kommunens bygningsmasse på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Enheten rapporterer til rådmann ved kommunaldirektør for teknisk.

Problemstilling 2: Økning i vedlikeholdsutgifter

Vår vurdering er at økningen i vedlikeholdsutgifter de siste tre årene skyldes tiltakspakken fra staten. Disse midlene ble regnskapsført som vedlikeholds- og driftsutgifter som igjen fører til at regnskapet viser en betydelig økning i vedlikeholdsutgifter.

Vi vurderer således at Haugesund kommune ikke har hatt en betydelig økning i vedlikeholdsutgiftene slik regnskapet indikerer. Men vi vurderer, i likhet med kommuneadministrasjonen, at en følge av liten innsats til drift og verdibevarende vedlikehold over tid har gitt et økt behov for å løfte bygningsmassens tilstand.

Økningen i vedlikeholdsutgifter de siste tre årene er i hovedsak brukt på vedlikehold av utefasader og tak til både formålsbygg og kommunale boliger.

Problemstilling 3: Hvor stort er vedlikeholdsetterslepet i kommunen?

Med unntak av skolebyggene hvor tilstandsrapporter viser et vedlikeholdsetterslep på ca. 0,5 milliarder kroner, er det revisjonens vurdering at kommunen per dags dato ikke har fullstendig og dokumentert oversikt over vedlikeholdsetterslep for den kommunale bygningsmassen.

For å få en oversikt over vedlikeholdsetterslepet må det utarbeides tilstandsrapporter for de kommunale byggene. Hvis kommunen får utarbeidet tilstandsrapporter for sine bygg er revisjonen av den oppfatning av at kommunen vil få en god oversikt over vedlikeholdsetterslepet i kommunen. I så måte er det positivt at kommunen har et datasystem hvor dataene fra tilstandsrapportene skal registreres.

Vår undersøkelse av Haugesund kommunes regnskapstall indikerer at kommunen har brukt for lite penger på vedlikehold i forhold til veiledende normtall.

Når det gjelder referansen til KS sin rapport om 170 kr/kvm til vedlikehold eller andre veiledende tall for vedlikeholdsnivå, er revisor skeptisk til å legge til grunn et normtall eller en standard vedlikeholdskostnad uten forankring i tilstandsgraderinger, formål og en vedlikeholdsplan/strategi i kommunen.

Revisor vurderer at risikoen i eiendomsforvaltningen i Haugesund kommune ikke nødvendigvis ligger i vedlikeholdskostnadene, men i andre deler av eiendomsforvaltningen slik som mangel på systematikk og struktur i arbeidet. Vedlikeholdskostnadene må være forankret i et mål og plan for vedlikehold som kommunen har blitt enige om. Haugesund kommune har ikke utarbeidet en slik vedlikeholdsplan og begrunner det med at kommunen ikke har oversikt over tilstandsgraderingene på bygningsmassen, og må ha denne kunnskapen om bygningenes tekniske tilstand for å kunne sette mål og lage en plan for vedlikehold.

Slik revisor vurderer det er det nødvendig at Haugesund kommune gjennomfører tilstandskartlegging av bygg- og eiendomsporteføljen og setter mål for vedlikehold med resultatmål knyttet til den gjennomsnittlige tilstandsgraden på bygningsmassen. Dette medfører at kommunen kan budsjettere vedlikehold ut i fra tilstandsbaserte vedlikeholdsplaner sett over for eksempel en femårssyklus. En vedlikeholdsplan/strategi som grunnlag for tiltak med forankring i tilstandsgradering er sentralt for å sikre et riktig nivå på vedlikeholdskostnadene og en effektiv forvaltning av bygningsmassen i Haugesund kommunen. Hvis vedlikeholdskostnadene ikke er forankret i mål og en plan for vedlikehold er risikoen stor for at ressursene til vedlikehold ikke brukes effektivt og leder til ineffektiv ressursbruk.

Problemstilling 4: Hvordan kartlegger og dokumenterer kommunen vedlikeholdsbehov for alle kommunale bygg?

Kommunen kartlegger og dokumenterer vedlikeholdsbehovet for alle kommunale bygg gjennom registreringer av vedlikeholdsbehov fra driftsteknikere, beboere og brukere av kommunale bygg i IK-bygg. Etter vår vurdering innebærer dette en oversikt over vedlikeholdsbehov som baseres på synlig og/eller merkbart vedlikeholdsbehov.

For å kunne fange et mer presist vedlikeholdsbehov, er det vår vurdering at kartleggingen også må bygge på data fra tilstandsrapporter som i større grad beskriver bygningsmassens tekniske og vedlikeholdsmessige tilstand.

Problemstilling 5: Hvordan blir prioriteringer av vedlikehold foretatt i kommunen?

Vi registrerer at den overordnede prioriteringen av vedlikehold i kommunen følger av eiendomsstrategien, økonomiplanen, budsjett og politiske føringer.

Når det gjelder fortløpende prioriteringer av hva som skal vedlikeholdes innenfor vedlikeholdsbudsjettet, er det etablert praksis at enheten bolig, bygg og eiendom prioriterer vedlikeholdsbehov som er nødvendig for at kommunale bygg skal etterleve krav i lov og forskrift. Til hjelp i dette arbeidet tas systemet IK-bygg i bruk; dette generer en prioriteringsliste basert på kategorisering av vedlikeholdsbehov som eventuelt bryter med lov og forskrift. Vi anser det som fornuftig at ledergruppen i enheten møtes hver 14. dag for å blant annet diskutere denne listen, og eventuelt overprøver prioriteringene som er generert av IK-bygg. Vi vurderer at denne praksisen bidrar til å kvalitetssikre prioriteringslisten.

Revisjonen vil imidlertid påpeke at beslutningsgrunnlaget for prioriteringene bygger på – etter vår vurdering - et noe mangelfullt grunnlag da kommunen som omtalt ikke har dokumentert oversikt over vedlikeholdsetterlepet eller den tekniske og vedlikeholdsmessige tilstanden til den kommunale bygningsmassen.

Anbefalinger

Våre anbefalinger er at Haugesund kommune prioriterer følgende:

1. Utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og registrere disse i IK-bygg.

Dette tiltaket vil kunne medføre at kommunen vil:

- a. Få oversikt over vedlikeholdsetterslepet i kommunen
- b. Få et bedre datagrunnlag for å vurdere dagens og det fremtidige vedlikeholdsbehovet
- c. Sikre at prioriteringer av vedlikehold baserer seg på bygningenes tekniske og vedlikeholdsmessige tilstand
- d. Kunne utarbeide en vedlikeholdsplan/strategi basert på nåværende og fremtidig vedlikeholdsbehov
- e. Kunne presentere vedlikeholdsbehovet for folkevalgte slik at man styrker politisk forankring og felles forståelse for vedlikeholdsbehovet og vedlikeholdsarbeidet som utføres i kommunen.

Innhold

1. Innledning	1
1.1 Bakgrunn og formål	1
1.2 Problemstillinger	1
1.3 Revisjonskriterier	2
1.4 Metode	2
2. Organisering av eiendomsforvaltning i Haugesund kommune	4
2.1 Revisjonskriterier	4
2.2 Fakta	4
3. Vedlikeholdsutgifter	7
3.1 Revisjonskriterier	7
3.2 Fakta	7
3.3 Vurderinger	9
4. Vedlikeholdsetterslep	10
4.1 Revisjonskriterier	10
4.2 Fakta	10
4.3 Vurderinger	12
5. Kartlegging og dokumentering av vedlikeholdsbehovet	13
5.1 Revisjonskriterier	13
5.2 Fakta	13
5.3 Vurderinger	16
6. Prioriteringer av vedlikehold	18
6.1 Revisjonskriterier	18
6.2 Fakta	18
6.3 Vurderinger	19
7. Anbefalinger	20
8. Uttalelse fra rådmannen	21
Vedlegg 1 Dokumentliste	22
Vedlegg 2 Revisjonskriterier	23
Vedlegg 3 Spørreundersøkelse	24

1. Innledning

1.1 Bakgrunn og formål

Kontrollutvalget i Haugesund kommune vedtok i møtet 08.05.18 i sak 19/18 å bestille forvaltningsrevisjon om "Vedlikehold av kommunale bygg" fra KPMG.

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke faktisk forbruk og eventuelt etterslep innenfor vedlikehold av den kommunale bygningsmassen i Haugesund kommune. Videre er det et formål å kartlegge og vurdere hvordan kommunen prioriterer faktisk vedlikehold.

Forvaltningsrevisjonen omfatter enhet for bolig, bygg og eiendom. I forvaltningsrevisjonen vil vi se på vedlikehold av kommunen sin bygningsmasse som enhet bolig, bygg og eiendom har ansvar for. Revisjonen er avgrenset fra å se på andre områder for vedlikehold, som vedlikehold av vann- og avløpsnett, vei og samferdsel, og friluftsanlegg.

Forvaltningsrevisjonen vil være forbedringsorientert, og vil ha som formål å gi anbefalinger om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekker avvik eller mulige forbedringsområder.

1.2 Problemstillinger

Forvaltningsrevisjonen gir svar på følgende problemstillinger:

1. Hvordan er eiendomsforvaltningen organisert i Haugesund kommune?
2. Hvilke vedlikeholdsutgifter har kommunen hatt de siste tre år, og hva har økningen i vedlikeholdsutgifter blitt brukt på?
3. Hvor stort er vedlikeholdsetterslepet i kommunen?
4. Hvordan kartlegger og dokumenterer kommunen vedlikeholdsbehov for alle kommunale bygg?
 - a. Hvem har ansvar for kartlegging av vedlikeholdsbehovet/tilstand?
 - b. Hvilke metoder anvendes for å samle data om tilstanden til byggene?
 - c. På hvilken måte beskrives og rapporteres tilstanden (f. eks kategoriseres eller rangeres den)?
 - d. Er det rutiner for å kostnadsberegne behovet?
5. Hvordan blir prioriteringer av vedlikehold foretatt i kommunen?
 - a. Hvilke føringer er det for prioritering av vedlikehold?
 - b. Hvordan blir løpende prioriteringer foretatt og hvem er involvert?
 - c. I hvilken grad blir prioriterte vedlikeholdsaktiviteter konkretisert i plan(er), og hvor ofte oppdateres eventuelt disse?
 - d. I hvilken grad gjennomfører kommunen vedlikehold i samsvar med føringer og planer?

1.3 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen måles mot. Revisjonskriterier må være aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Kilder for å utlede revisjonskriterier har vært:

- ✓ Kommune-lovens § 23 om administrasjonssjefens oppgaver og myndighet:
 - "Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er i stand til å gjennomføre kontroll."
- ✓ KS veileder "Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold"

Revisjonskriterier er nærmere gjort rede for i vedlegg 2.

1.4 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i samsvar med kravene i RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon¹.

For å svare på problemstillingene er følgende teknikker brukt for å samle inn data:

- ✓ Dokumentinnsamling og -analyse
- ✓ Intervjuer
- ✓ Spørreundersøkelse
- ✓ Statistikk

Til grunn for rapporten ligger en gjennomgang og analyse av sentrale dokumenter opp mot revisjonskriteriene. Liste over mottatt dokumentasjon er inntatt i vedlegg 1.

Det er gjennomført intervjuer med fem personer i Haugesund kommune:

- ✓ Rådmann
- ✓ Kommunaldirektør teknisk
- ✓ Virksomhetsleder bolig, bygg og eiendom
- ✓ Avdelingsleder drift
- ✓ Avdelingsleder vedlikehold

Intervju har vært en sentral informasjonskilde. Utvalget av personer er basert på forventet informasjonsverdi, personenes erfaring og formelt ansvar i forhold til forvaltningsrevisjonens formål og problemstillinger. Formålet med intervjuene har vært å få utfyllende og supplerende informasjon til dokumentasjonen vi har mottatt fra kommunen. Data fra intervjuene er verifisert av respondentene, dvs. at respondentene har fått anledning til å lese gjennom referatene og gjøre eventuelle korrigeringer.

Spørreundersøkelse er et kvantitativt intervju som for det meste har faste spørsmål og svaralternativ. Undersøkelsene brukes ofte for å gi generell oversikt over samfunnsforhold².

¹ Utgitt av Norges Kommunerevisorforbund.

² Sigmund Grønmo (2011) *Samfunnsvitenskapelige metoder* s. 127

Fagsystemet IK-Bbygg er sentralt i kommunen sin kartlegging og dokumentering av vedlikeholdsbehovet. Brukerne kan selv melde inn vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg. Vi har gjennomført en spørreundersøkelse for å få tilbakemeldinger fra brukerne omkring deres betraktninger om fagsystemet IK-Bbygg og innmeldingen av vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg.

Vi har sendt ut spørreundersøkelsen til enhetslederne i de kommunale skolene, barnehagene og omsorgssentrene. Vi har valgt ut disse formålsbyggene fordi de utgjør over halvparten av arealet knyttet til formålsbygg i kommunen. Vi har begrenset spørreundersøkelsen basert på tidsmessige vurderinger. Det er mange ansatte i kommunen som har rollen som bruker i IK-Bbygg. Det ville tatt lang tid å sende ut spørreundersøkelsen og samle inn og systematisere den innsamlede data fra alle brukerne. Vi har i den anledning vurdert det som utilstrekkelig å gjennomføre en spørreundersøkelse rettet mot alle brukerne innenfor denne forvaltningsrevisjonen sin tidsramme. Vi har derfor valgt å gjennomføre en begrenset spørreundersøkelse rettet mot skolene, barnehagene og omsorgssentrene.

Spørreundersøkelsen har blitt gjennomført via epost. Kommunen ga oss oversikt over brukerne i IK-Bbygg, med kontaktinformasjon. Spørreundersøkelsen består av en kombinasjon av spørsmål med lukkede og åpne svaralternativer. Totalt består undersøkelsen av seks spørsmål, deriblant fem lukkede og et åpent spørsmål. Spørreundersøkelsen er lagt ved rapporten som vedlegg 3.

Basert på utvalget i denne spørreundersøkelsen kan ikke funnene brukes til å generalisere brukernes betraktninger om fagsystemet IK-Bbygg og innmeldingen av vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg. Men samtidig kan vi få et innblikk i brukerne sine betraktninger rundt IK-Bbygg. Vi kan slik også utvikle en økt forståelse for dokumenteringen og rapporteringen av vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg, noe som kan være nyttig i analysen av datamaterialet. Gjennom spørreundersøkelsen kan vi også samle inn alternativ informasjon som vi ikke finner i intervjuene. Brukerne kan for eksempel fremstille IK-Bbygg på en annen måte en respondentene fra kommunen.

Spørreundersøkelsen er sendt ut til 22 respondenter. Av disse svarte 21 på undersøkelsen. Svarprosenten er 95,5.

Vi har innhentet statistikk fra KOSTRA og kommunen. KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir styringsinformasjon om kommuner og fylkeskommuner³. Vi har innhentet statistikk om utgifter til vedlikehold i perioden 2015-2017 i Haugesund og KOSTRA-gruppe 13. KOSTRA-gruppe 13 består av store kommuner utenom de fire største kommunene som Haugesund kan sammenlignes med. Vi har også innhentet statistikk fra Haugesund kommunen omkring kommunens vedlikeholdsutgifter.

Datainnsamlingen ble avsluttet 07.01.19

Rapport er sendt rådmannen til uttalelse den 14.01.19 med høringsfrist den 18.01.19.

³ <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>

2. Organisering av eiendomsforvaltning i Haugesund kommune

I kapittel 2 besvarer vi problemstilling 1 "hvordan er eiendomsforvaltningen organisert i Haugesund kommune?"

2.1 Revisjonskriterier

Dette er en deskriptiv problemstilling, og er derfor ikke holdt opp mot revisjonskriterier.

2.2 Fakta

I utkast til eiendomsstrategi 2018-2024 heter det at målet med kommunens eiendomsvirksomhet er å bidra til at den enkelte tjenesteenhet når sine mål på en mest mulig effektiv måte. Utfordringen er å utvikle en helhetlig forvaltning av eiendomsporteføljen som ivaretar alle interesseområder (eiere, forvaltere og brukere) på en god måte.

I kommunens utkast til eiendomsstrategi 2018-2024 er eierskapet til kommunens eiendomsvirksomhet ivaretatt av bystyret, og delegert til administrasjonen under ledelse av rådmann. Eiendomsforvaltningen i kommuneadministrasjonen er organisert under enheten for bolig, bygg og eiendom.

Enheten Bolig, Bygg og Eiendom:

Enheten for bolig, bygg og eiendom ble opprettet høsten 2016 etter en reorganisering av kommunens eiendomsforvaltning. Formålet med reorganiseringen var å samle eiendomsforvaltningen under "same tak" for å skape bedre samhandling og helhetlig styring. Størstedelen av kommunens totale eiendomsvirksomhet ivaretas av enheten for bolig, bygg, og eiendom, som forvalter grunneiendommer og ca. 180 000 m² bygningsmasse, herunder ca. 550 boliger. Haugesund kommune har i tillegg indirekte eierskap i enkelte stiftelser, kommunale og interkommunale selskaper, Haugesund kultureiendom AS og Haugesund kommunale pensjonskasse.

Enhet for bolig, bygg, og eiendom rapporterer til rådmann ved kommunaldirektør for Teknisk. Rådmann er opptatt av at rapporteringslinjene skal være korte og effektive⁴. Eiendomskompetansen i enheten kan også trekkes inn i rådmannens månedlige eiendomsforum i rådmannens ledergruppe.

Enheten for bolig, bygg og eiendom har ansvar for å bygge, drifte og vedlikeholde kommunens bygningsmasse på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Ifølge eiendomsstrategien forvalter enheten en bygningsmasse på ca. 180000 m². Enheten består av ca. 91 årsverk + vikarer.

Enheten for bolig, bygg og eiendom er organisert i fem underavdelinger:

- ✓ Bolig og eiendom
- ✓ Prosjekt
- ✓ Bygg og vedlikehold
- ✓ Drift
- ✓ Renhold.

Avdelingen "bolig og eiendom" har ansvar for kommunal boligforvaltning og strategiske vurderinger, ervervelse og avhending av eiendommer. Formålet med kommunal boligforvaltning er å gi

⁴ Budsjett 2018 s. 36

vanskeligstilte som faller utenfor boligmarkedet et sted å bo i regi av kommunen. Kommunen har totalt 536 boliger til utleie. Boligkontoret er organisert under denne avdelingen, og har ansvaret for søknader om leie av kommunale boliger. Når avdelingen foretar strategiske vurderinger av eiendomsbehovet i kommunen, eventuelt kjøp og salg av boliger vektlegger kommunen egnethet, beliggenhet og drifts- og vedlikeholdskostnader. Kommunen har som mål å besitte en eiendomsmasse som samsvarer med kartlagte behov i befolkningen, og som kan driftes og vedlikeholdes innen budsjetterte midler.

Prosjektavdelingen har ansvar for nybygg og større rehabiliteringer i kommunen. Avdelingen utreder, prosjekterer og inngår kontrakter med aktuelle rammekontraktører. Avdelingen har også ansvar for byggefasen.

Bygg/Vedlikehold har ansvar for vedlikeholdet av den kommunale bygningsmassen. Avdelingen håndterer også alle innleieforhold og utleieforhold.

Driftsavdelingen har ansvar for byggsupport, planlagte driftsoppgaver og ettersynsoppgaver. Driftsavdelingen har en døgnbemannet vakttelefon. Avdelingene Bygg/vedlikehold og Drift vedlikeholder og drifter totalt 170 000 kvadratmeter bygg i kommunen.

Kommunens eiendomsportefølje er mangfoldig og består av⁵:

- **Grunneiendommer**

Kommunen er en betydelig eier av grunneiendommer. Eiendommene er i sin tid anskaffet for gjennomføring av kommunale planer, f.eks. for boligbygging, næringsutvikling, sentrumsutvikling, fremføring av vei, vann og kloakk, friluftsførmål og tjenesteenheters behov for fremtidige arealer.

- **Formålsbygg**

Formålsbyggene inneholder lokaler til undervisning, omsorg, helse, kultur, idrett, administrasjon og øvrige tjenester. Byggene er en helt nødvendig forutsetning for tjenesteenhetenes verdiskapning og daglige drift. Lokalenes planløsning, tilstand og organisering av bruken kan ha stor effekt for drift og tjenesteleveranser i virksomheten.

- **Boliger**

Kommunen skaffer omsorgs- og kommunale boliger ved å kjøpe, bygge i egen regi, eller leie boliger i markedet. Det fremskaffes i all hovedsak rimelige boliger.

- **Næringsbygg/eiendom**

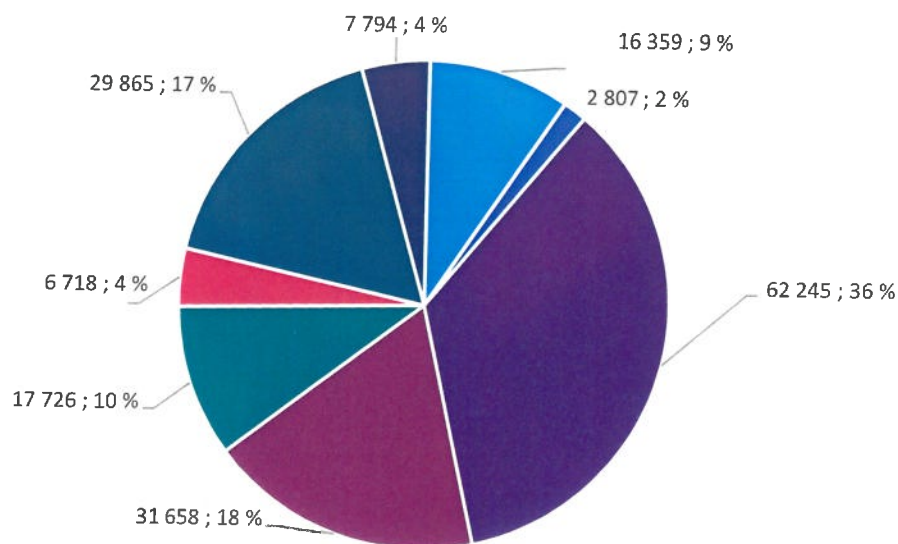
Kommunen eier flere bygg/eiendommer som leies ut etter ordinære forretningsmessige prinsipper. Kommunen har også en del innleide næringsbygg.

- **Fredede eller vernede eiendommer**

Flere av kommunens eiendommer har en formell, juridisk vernestatus og kan ikke uten videre tilpasses til ny virksomhet. Slike eiendommer må ivaretas ut i fra samfunnsmessige interesser.

⁵ Utkast til eiendomsstrategi 2018-2024, s. 8-9

BTA (m2) fordelt på formålsbygg

■ Administrasjonslokaler ■ Førskolelokaler ■ Skolelokaler ■ Institusjonslokaler
 ■ Kommunale idrettsbygg ■ Kommunale kulturbygg ■ Kommunale boliger* ■ Andre bygg**

Tabell 1. Oversikt over kommunens formålsbygg

Denne tabellen er hentet fra eiendomsstrategien til Haugesund kommune og viser andelen kvadratmeter fordelt på formålsbygg i kommunen. Tabellen viser at bygningsmassen knyttet til institusjonslokaler og skolelokaler utgjør over halvparten av formålsbygg arealet i kommunen.

3. Vedlikeholdsutgifter

I kapittel 3 besvarer vi problemstilling 2 "Hvilke vedlikeholdsutgifter har kommunen hatt de siste tre år, og hva har økningen i vedlikeholdsutgifter blitt brukt på?"

3.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er utledet fra:

- ✓ KS veilederen "bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold"

For nærmere redegjørelse for revisjonskriteriene se vedlegg 2.

3.2 Fakta

3.2.1 Vedlikeholdsutgifter siste tre år:

Vedlikehold (drift) per funksjon	2015	2016	2017	Totalsum
120 Administrasjon		24 000	8 000	32 000
130 Administrasjonslokaler	1 729 537	1 600 661	2 393 653	5 723 852
180 Diverse fellesutgifter	15 369	23 477	9 917	48 763
190 Interne serviceenheter		28 000		28 000
221 Barnehagelokaler og skyss	528 397	488 991	458 879	1 476 267
222 Skolelokaler	5 794 843	10 833 566	8 806 325	25 434 734
232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	36 587	37 703	62 492	136 781
234 Aktiviserings- og servicetj. overfor eldre og pers. med funksjonsnedsettelser	699 715	1 351 447	343 850	2 395 012
241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	174 670	98 500	60 637	333 807
243 Tilbud til personer med rusproblemer	11 842	2 291	35 348	49 480
256 Akutthjelp helse- og omsorgstjenesten			-3 188	-3 188
261 Institusjonslokaler	3 263 186	3 063 082	2 118 744	8 445 012
265 Kommunalt disponerte boliger	6 177 944	9 421 268	8 035 505	23 634 717
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde		268 117	420 332	688 449
325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	363 632	457 583	875 584	1 696 799
335 Rekreasjon i tettsted	4 875	0	0	4 875
339 Beredskap mot branner og a. ulykker	156 608	214 724	52 145	423 476
365 Kulturminneforvaltning			1 654	1 654
370 Bibliotek	35 262	1 494	0	36 756
375 Muséer	0	10 527	30 887	41 414
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	1 277 975	2 166 819	1 954 073	5 398 868
385 Andre kulturaktivi. og tilsk til andres kulturbygg	0	0	100 001	100 001
386 Kommunale kulturbygg	797 477	1 733 652	3 318 875	5 850 004
Totalsum ekskl.mva	21 067 919	31 825 900	29 083 713	81 977 532
MVA-fritt	11 529 187	12 424 851	10 720 003	34 674 041
MVA	2 384 683	4 850 262	4 590 927	11 825 873
Totalsum inkl.MVA	23 452 602	36 676 163	33 674 640	93 803 405

Tabell 2. Vedlikeholdsutgifter siste tre år.

3.2.2 Økning i vedlikeholdsutgifter

Verdibevarende vedlikehold over tid:

Haugesund kommunes eiendomsstrategi peker på flere utfordringer angående kommunens drift og vedlikehold av kommunale bygg:

- Kommunen har lagt for liten innsats i drift og verdibevarende vedlikehold over tid. Dette har ført til et vedlikeholdsetterslep og behov for å løfte bygningsmassens tilstand.
- Kommunens bygningsmasse er gammel og har forholdsmessig lite effektive arealer. Dette gir høyere driftskostnader.

Respondentene vi intervjuet peker på samme utfordringer som blir fremhevet i kommunens eiendomsstrategi, og at dette i all hovedsak skyldes den økonomiske situasjonen i Haugesund kommune de siste åtte årene. Fra 2010-2017 var kommunen på ROBEK-listen. Kommuner i ROBEK må ha godkjenning fra kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne foreta gyldige vedtak om låneopptak i forbindelse med investeringer. Et resultat av å være på ROBEK-listen var at Haugesund kommune ikke kunne investere i drift og vedlikehold av kommunale bygg.

Flere respondenter mener at en økning i vedlikeholdsbehovet i kommunen kan være en følgeskade fra tiden da Haugesund kommune ikke prioriterte vedlikehold, og ikke kunne gjennomføre investeringer innenfor rehabilitering og vedlikehold. Av budsjettet for 2018 kommer det frem at det akkumulerte underskuddet er betalt ned samtidig som kommunen er tatt av ROBEK-listen.

Tiltakspakken fra staten:

Haugesund kommune fikk høsten 2016 totalt 24 318 000 kroner fra staten i en tiltakspakke for å motvirke arbeidsledigheten i kommunen. En føring for tiltakspakken var at midlene skulle skape sysselsetting. Tiltakspakken ga kommunen anledning til å investere og prioritere vedlikehold og drift av kommunale bygg, da dette ville føre til økt sysselsetting innenfor denne bransjen. Respondentene er samstemte i at tiltakspakken fra staten er hovedgrunnen til at vedlikeholdsutgiftene har økt de siste tre årene.

Det var enheten bolig, bygg og eiendom som utarbeidet et forslag til hvilke vedlikehold og investeringer som skulle prioriteres i forbindelse med tiltakspakken. Dette forslaget ble så behandlet og vedtatt i bystyret. Tiltakspakken ble hovedsakelig brukt på utefasader, tak og ventilasjon i både formålsbygg og boliger slik oversikten under viser:

Haugesund kommune (fikk 24.318.000)

Tiltak	Kroner
Risøytunet 2 hus med 4 boliger i hver, rehab fasader	3.300.000
Gamle slakthuset, fasader og vinduer	3.400.000
Hemmingstad bydelshus, fasader (vedlikehold)	1.100.000
Rådhuset, lekkasje i fasade sør	1.000.000
Skåregata 81 (rengjøring, maling fasader)	760.000
Saltveit skole (rengjøring, maling fasader)	800.000
Austerheim skole (vedlikehold)	5.500.000
Solvang skole (rengjøring, maling fasader)	1.100.000
St. olav barnehage (rengjøring, maling fasader)	50.000
Hemmingstad barnehage (rengjøring, maling fasader)	250.000
Havnaberg seniorsenter (div vedlikehold)	900.000
Bleikmyr barnehage (rengjøring, maling fasader)	600.000
Skåredalen skole (rengjøring, maling fasader)	1.200.000
Garderobes Haraldshallen (oppussing av garderobes og fellesarealer)	1.300.000
Diversepost ute og inne (diverse mindre tiltak både utvendig og innvendig i ulike bygg)	3158.000
Sum	24.418.000 (ramme 24.318.000)

Tabell 3. Oversikt over Haugesund kommunes tiltakspakke 2016.

3.3 Vurderinger

Vår vurdering er at økningen i vedlikeholdsutgifter de siste tre årene skyldes tiltakspakken fra staten. Disse midlene ble regnskapsført som vedlikeholds- og driftsutgifter som igjen fører til regnskapet viser en betydelig økning i vedlikeholdsutgifter.

Vi vurderer at Haugesund kommune ikke har hatt en dramatisk økning i vedlikeholdsutgiftene slik regnskapet kanskje indikerer. Men vi vurderer i likhet med kommuneadministrasjonen at en følge av liten innsats til drift og verdibevarende vedlikehold over tid er et økt behov for å løfte bygningsmassens tilstand.

Økningen i vedlikeholdsutgifter de siste tre årene ble hovedsakelig brukt på vedlikehold av utefasader og tak og til både formålsbygg og boliger.

4. Vedlikeholdsetterslep

I kapittel 4 besvarer vi problemstilling 3 "hvor stort er vedlikeholdsetterslepet i kommunen?"

4.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er utledet fra:

- ✓ KS veilederen "bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold"

For nærmere redegjørelse for revisjonskriteriene se vedlegg 2.

4.2 Fakta

Vedlikeholdsetterslepet i kommunen:

Haugesund kommune kan ikke vise til en dokumentert oversikt over vedlikeholdsetterslepet for den kommunale bygningsmassen i kommunen. Samtlige respondenter revisjonen har intervjuet påpeker at kommunen ikke har dokumentert oversikt over vedlikeholdsetterslepet fordi kommunen ikke har utarbeidet tilstandsrapporter på samtlige kommunale bygg. Per dags dato er det kun utarbeidet tilstandsrapporter på skolebyggene i Haugesund kommune. Det er estimert at skolebyggene, for å havne i kategori 1, har et vedlikeholdsetterslep på ca. 0,5 milliarder NOK.

I eiendomsstrategien til Haugesund kommune beskrives tilstanden slik:

" Som følge av for liten innsats til drift og verdibevarende vedlikehold over tid, har kommunen akkumulert et vedlikeholdsetterslep som har ført til behov for innsats for å løfte bygningsmassens tilstand. Det må besluttet et kvalitets- og ambisjonsnivå for dette løftet, så de riktige prosjekter kan prioriteres og gode langsiktige oppgraderingsplaner legges. "

Samtlige respondenter fremhever at for å få en komplett oversikt over vedlikeholdsetterslepet må kommunen utarbeide tilstandsvurderinger på samtlige kommunale bygg. En tilstandsrapport er en grundig og detaljert beskrivelse av byggets status knyttet til teknisk tilstand og vedlikehold. Rapporten beskriver avvik fra byggforskriftene og normale forventinger om tilstand etter slitasje og elde.⁶

Det oppgis å være et mål og politisk vilje for å utarbeide tilstandsvurderinger på kommunens bygg, men per dags dato har ikke enheten bolig, bygg og eiendom hverken kompetanse eller økonomiske ressurser til å gjennomføre tilstandsvurderingene. Enhet for bolig, bygg og eiendom har søkt om midler til dette i budsjettet for 2019. På kort sikt er målet å gjennomføre tilstandsvurderinger på formålsbyggene. For å få komplett oversikt over vedlikeholdsetterslepet er det langsiktige målet at tilstandsvurderinger også skal gjennomføres på kommunale boliger.

Flere respondenter påpeker at kommunen har en noenlunde oversikt over vedlikeholdsetterslepet. Driftsoperatørene i enheten er ofte ute i de kommunale byggene, og skaper seg slik en oversikt over blant annet vedlikeholdsetterslepet. Samtidig dokumenteres vedlikeholdsbehovet fortløpende i fagsystemet IK-Bygg⁷ gjennom registreringer i IK-bygg fra driftsoperatørene og brukerne selv.

⁶ <http://www.norsktakst.no/norsk/finn-takstmann/bolig-tilstand/>

⁷ IK-Bygg er et internkontrollsystem som synliggjør byggets tilstand og skaderisiko

Vedlikeholdsutgifter per kvadratmeter:

I temaheftet Bygningsvedlikehold – "Bedre planlegging – en nøkkel til bedre vedlikehold" heter det at det ikke finnes en "norsk standard" for hvilken vedlikeholdsstandard en byggeier bør velge, bortsett fra lovfestede minimumskrav. En byggeier står fritt til å velge mellom

- 1) En høy standard hvor en til enhver tid har en bygningsportefølje som fremstår "som ny"
- 2) En normal standard som i praksis betyr å utbedre alle avvik med tilstandsgrad TG 2 og TG 3 uten ugrunnet opphold
- 3) En minimumsstandard hvor bygningen etter kort tid fremstår som noe slitt

I temaheftet anslås det at den lave standarden er trolig den rimeligste, normal standard har en årlig kostnad på ca. 100 kr/kvm, mens den høye standarden trolig ligger godt over 200 kr/kvm.

I en rapport utarbeidet av Multiconsult og PwC på vegne av KS anslås det at et gjennomsnittlig vedlikeholdsbehov for en kommunal bygning er ca. 170 kr/kvm pr år for 60 års levetid. En halvering av befraktningsperioden til 30 år gir en reduksjon i normtallet til ca. 100 kr/kvm, men innebærer da at bygningen må avhendes eller stå foran en betydelig oppgradering dersom bygget skal benyttes videre.

Enheten for bolig, bygg og eiendom oppgir selv at Haugesund kommune bør bruke mellom 170-200 kr per kvm på vedlikehold.

KOSTRA- tall: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter:

	Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)		
	2015	2016	2017
1106 Haugesund	122,0	162,0	174,0
EKG13 KOSTRA-gruppe 13	82,0	92,0	100,0

Tabell 4. Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr) Haugesund og KOSTRA-gruppe 13, 2015-2017. Hentet fra KOSTRA.

Tabellen viser at Haugesund kommunes utgifter til vedlikeholds aktiviteter per kvm for formålsbygg i 2015, 2016 og 2017, sammenlignet med snittet for KOSTRA-gruppe 13, som utgjør sammenlignbare kommuner. Denne oversikten viser at Haugesund kommune har brukt vesentlig mer på vedlikeholds aktiviteter per kvm, sammenlignet med gjennomsnittet i de øvrige kommunene i KOSTRA-gruppe 13.

Vedlikeholdsutgifter per kvm 2004 -2017:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vedlikeholdsutgifter	10 246 114	11 035 750	10 239 255	17 158 725	17 271 721	32 561 375	20 667 183
Kvadratmeter	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Vedlikeholdsutgifter per kvm	57	61	57	95	96	181	115
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vedlikeholdsutgifter	17 692 855	21 043 048	22 828 585	14 955 694	22 887 324	36 468 277	33 200 471
Kvadratmeter	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000	180 000
Vedlikeholdsutgifter per kvm	98	117	127	83	127	203	184

Tabell 5. Vedlikeholdsutgifter per kvm fra 2004 – 2017. Kommunens regnskapstall.

Tabellen viser vedlikeholdsutgifter per kvm i perioden 2004-2017. Haugesund kommune oppgir at de ikke har oversikt over antall kvm eiendom de har eid i denne perioden. Kommunen oppgir at tallet ligger på ca. 180 000 kvm, men at man må ta høyde for en feilmargin da antall kvadratmeter i eiendomsporteføljen kan variere fra år til år grunnet kjøp, salg, utbygging osv. Kommunen fremhever at avviket mellom kommunens tall og KOSTRA-statistikken skyldes nettopp det at kommunen ikke har en nøyaktig oversikt over antall kvm de eier fra år til år. Revisjonen vil derfor påpeke at denne tabellen har en feilmargin.

4.3 Vurderinger

Revisjonen vurderer at Haugesund kommune per dags dato ikke har dokumentert oversikt over vedlikeholdsetterslepet for den kommunale bygningsmassen, med unntak av skolebyggene hvor utarbeidede tilstandsrapporter viser at vedlikeholdsetterslepet er på ca. 0,5 milliarder NOK.

Revisjonen vurderer at for å få en komplett oversikt over vedlikeholdsetterslepet må det utarbeides tilstandsrapporter for samtlige kommunale bygg. Revisjonen vurderer det som positivt at kommunen har et datasystem hvor dataene fra tilstandsrapportene skal registreres. Hvis kommunen utarbeider tilstandsrapporter for samtlige kommunale bygg er revisjonen av den oppfatning av at kommunen vil kunne få en god oversikt over vedlikeholdsetterslepet i kommunen.

Selv om undersøkelsen av vedlikeholdsutgifter per kvm i perioden 2004-2017 har en viss feilmargin, indikerer undersøkelsen en trend som viser at Haugesund kommune har brukt for lite på vedlikehold av kommunale bygg i denne perioden. Revisjonen registrerer at dette funnet samsvarer med uttalelsen i eiendomsstrategien til kommunen som sier at "som følge av liten innsats til drift og verdibevarende vedlikehold over tid, har kommunen akkumulert et vedlikeholdsetterslep(..)".

Når det gjelder referansen til KS sin rapport om 170 kr/kvm til vedlikehold eller andre veiledende tall for vedlikeholdsnivå, er revisor skeptisk til å legge til grunn et normtall eller en standard vedlikeholdskostnad uten forankring i tilstandsgraderinger, formål og en vedlikeholdsplan/strategi i kommunen. Revisor vurderer at risikoen i eiendomsforvaltningen i Haugesund kommune ikke nødvendigvis ligger i vedlikeholdskostnadene, men i andre deler av eiendomsforvaltningen slik som mangel på systematikk og struktur i arbeidet.

Vedlikeholdskostnadene bør være forankret i et mål og plan for vedlikehold som kommunen har blitt enige om. Haugesund kommune har ikke utarbeidet en slik vedlikeholdsplan og begrunner det med at kommunen ikke har oversikt over tilstandsgraderingene på bygningsmassen, og må vite dette for å kunne sette mål og lage en plan for vedlikehold.

Slik revisor vurderer det er det nødvendig at Haugesund kommune gjennomfører tilstandskartlegging av bygg- og eiendomsporteføljen og setter mål for vedlikehold med resultatmål knyttet til den gjennomsnittlige tilstandsgraden på bygningsmassen. Dette medfører at kommunen kan budsjettere vedlikehold ut i fra tilstandsbaserte vedlikeholdsplaner sett over for eksempel en femårssyklus. En vedlikeholdsplan/strategi som grunnlag for tiltak med forankring i tilstandsgradering er sentralt for å sikre et riktig nivå på vedlikeholdskostnadene og en effektiv forvaltning av bygningsmassen i Haugesund kommunen. Hvis vedlikeholdskostnadene ikke er forankret i mål og en plan for vedlikehold er risikoen stor for at ressursene til vedlikehold ikke brukes effektivt og leder til ineffektiv ressursbruk.

5. Kartlegging og dokumentering av vedlikeholdsbehovet

I kapittel 5 besvarer vi problemstilling 4 "Hvordan kartlegger og dokumenterer kommunen vedlikeholdsbehov for alle kommunale bygg?"

5.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er utledet fra:

- ✓ KS veilederen "Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold
- ✓ Kommunelovens § 23 om administrasjonssjefens oppgaver og myndighet

For nærmere redegjørelse for revisjonskriteriene se vedlegg 2.

5.2 Fakta

Metode for samle inn data om vedlikeholdsbehov:

Det er enhetsleder i enhet for bolig, bygg og eiendom som har det overordnede ansvaret for å samle inn data og kartlegge vedlikeholdsbehovet/tilstanden i kommunen. Oppgaven knyttet til dette arbeidet delegeres videre til avdelingslederne. Kommunen praktiserer i all hovedsak følgende metoder for å samle inn data om tilstanden til byggene:

- Brukere av formålsbygg rapporterer vedlikeholdsbehov via IK-Bbygg
- Brukere av kommunale boliger rapporterer vedlikeholdsbehov til Byggsupport
- Driftsoperatører befarer og registrerer vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg
- Tilstandsrapporter

Brukere av formålsbygg:

Brukerne, herunder lederen, som disponerer formålsbygg i kommunen har adgang til å rapportere inn vedlikeholdsbehov for sitt bygg i IK-bygg. Når vedkommende rapporterer inn et behov må han velge en alvorlighetsgrad på vedlikeholdsbehovet. Brukeren rapporterer vedlikeholdsbehovet ved å skrive en beskrivelse av behovet og eventuelt legge ved bilder som dokumenterer behovet. Etter at vedlikeholdsbehovet er meldt inn i IK-bygg kan melderens se saksbehandlingsprosessen direkte i systemet. Siden IK-Bbygg ble tatt i bruk i 2016 har enheten for bolig, bygg og eiendom mottatt ca. 20 000 arbeidsordner fra brukerne.

Tabell 2 under summerer opp svarene på noen av spørsmålene i spørreundersøkelsen som har blitt sendt ut til enhetslederne i de kommunale skolene, barnehagene og omsorgssentrene. Som tabellen viser bruker respondentene IK-Bbygg for å melde fra om vedlikeholdsbehov. De fleste bruker også IK-Bbygg for å følge saksbehandlingen til det innmeldte vedlikeholdsbehovet. ¾ av respondentene oppgir å ha fått tilbud om opplæring i IK-Bbygg.

Spørsmål	Ja	Nei
1. Bruker du IK-Bbygg til å melde inn vedlikeholdsbehov til kommunen?	21	0
2. Bruker du IK-Bbygg til å følge saksbehandlingen til ditt innmeldte vedlikeholdsbehov?	20	1
3. Har du fått tilbud om opplæring i hvordan du melder fra om vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg?	16	5

Tabell 6. Brukernes betraktninger omkring IK-Bbygg. N=21

Spørsmål 4. Har du fått tilstrekkelig opplæring i hvordan du melder vedlikeholdsbehov i IK-bygg?

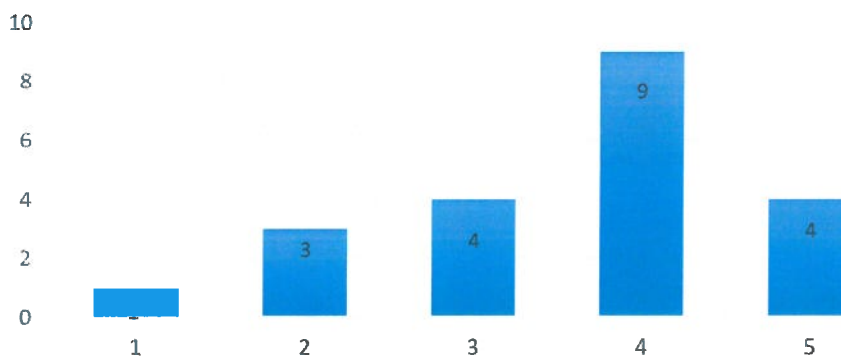

Diagram 1: Tilstrekkelig opplæring i IK-Bbygg. 1=Har ikke fått tilstrekkelig opplæring, 5= Har fått tilstrekkelig opplæring. N=21

Vel halvparten av respondentene mener at de har fått tilstrekkelig opplæring i IK-Bbygg. Samtidig gir noen respondenter inntrykk av at de ikke har fått en tilstrekkelig opplæring i IK-Bbygg (se diagram 1 overfor). Samtidig mener vel halvparten av respondentene at det er tydelig hvilke vedlikeholdsbehov de kan registrere i IK-Bbygg. For noen respondenter er ikke dette så tydelig (se diagram 2 nedenfor).

Spørsmål 5. Er det tydelig hva/hvilke vedlikeholdsbehov du kan registrere i IK-Bbygg?

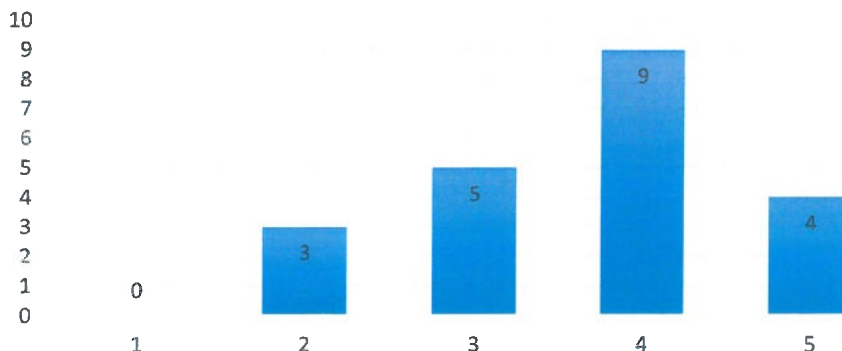

Diagram 2: tydelighet i registrering av vedlikeholdsbehov. 1=utydelig, 5=tydelig. N=21

I spørreundersøkelsen stilles brukerne et åpent spørsmål: "Hva er du fornøyd/ misfornøyd med når det gjelder rapportering av vedlikeholdsbehov i IK-bygg?" Svarene viser at de fleste av respondentene er fornøyd med IK-Bbygg. Flere respondenter påpeker at de får rask respons og at de innmeldte vedlikeholdsbehovene blir fulgt raskt opp. En respondent mener at IK-Bbygg har bedret oppfølgingen av og tempoet på vedlikeholdsarbeidet ved det kommunale bygget.

En respondent ønsker at alle de ansatte ved bygget skal ha tilgang til IK-Bbygg. Vedkommende opplever det som et problem at det kan ta tid før personen med tilgang i IK-Bbygg kan registrere behovet. Flere respondenter mener kommunikasjonen med enheten for bolig, bygg og eiendom via IK-Bbygg om fremdriften i vedlikeholdsarbeidet kan bli bedre. En respondent savner tilbakemeldinger på forventet tidsramme for vedlikeholdet, samtidig som det erfarer at noen driftsoperatører ikke kvitterer for fullført vedlikeholdsarbeid.

Samtidig nevner flere respondenter at det er manglende synkronisering mellom IK-Bbygg og kommunens interkontrollsystem Risk Manager. En av respondentene mener at rutinene som tilhører enheten for bolig, bygg og eiendom burde vært mer tilgjengelig i Risk Manager.

Brukere av kommunale boliger:

Når det gjelder brukerne av kommunale boliger har ikke disse tilgang til IK-Bbygg, men de kan kontakte byggsupport eller resepsjonen i bolig, bygg og eiendom for å rapportere et vedlikeholdsbehov. Resepsjonen videreformidler oppgaver videre via IK-Bbygg til byggsupport.

Driftsoperatører:

Driftsoperatørene har ansvar for den tekniske byggtilstanden. De er ofte ute og befarer de kommunale byggene. Her skaper de seg en oversikt over vedlikeholdsbehovet. Alle driftsoperatører har fått utdelt et nettbrett slik at de enkelt kan registrere vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg mens de befarer byggene. Samtidig rapporterer driftsoperatørene også hvilket vedlikeholdsarbeid de har utført. Enheten har i forbindelse med oppfølging av lovfestede oppgaver utarbeidet et årshjul som spesifiserer hva som skal befares når.

Tilstandsrapporter:

I tillegg til innrapporteringer fra brukere og driftsoperatører anvendes tilstandsrapporter for å samle inn data om vedlikeholdsbehovet i den kommunale bygningsmassen. Det har som nevnt i kapittel 4 blitt utført tilstandsrapporter på skolene i kommunen, noe som gir oversikt over tilstanden og vedlikeholdsbehovet for disse byggene. Kommunen har planer og mål om å utarbeide tilstandsrapporter på alle de kommunale byggene, men trenger midler og kompetanse til dette. Som nevnt i kapittel 4 er dette nødvendig for å få en tilstrekkelig oversikt over vedlikeholdsbehovet og byggenes tekniske tilstand.

Kategorisering og rangering av tilstanden:

Vedlikeholdsbehovet blir kategorisert i fagsystemet IK-Bygg. IK-Bygg beskrives slik: "IK-Bygg består av en enkel og praktisk sjekkliste som besvares ved hjelp av trafikklys som kartlegger tilstanden på byggene dine. Sjekklisten bidrar til å tydeliggjøre plassering av ansvar og stimulere til samarbeid – også med brukerne av byggene"⁸. Denne sjekklisten skal besvares med å gi en tilstandsgrad (trafikklys) fra 0-3. Disse tallkodene omgjøres til fargekodene grønn (0-1), gult(2) og rød(3). Grønn vil si at bygget er i god stand, gult at det foreligger feil i bygget og rød at det eksisterer alvorlige feil i bygget⁹.

Lovkrav kan også legges inn i IK-Bygg slik at vedlikeholdsbehovet måles opp mot disse lovkravene. IK-Bygg kan slik generere en prioriteringsliste som viser spesifikke vedlikeholdsoppgaver som må gjøres for å overholde lovkravene. I tillegg kan kommunen legge inn rutiner i IK-Bygg for hvor ofte og når byggene skal kartlegges.

Etter at registrert vedlikeholdsbehov blir kategorisert, rangerer IK-Bygg vedlikeholdsbehovet i tre kategorier: Lav, middels og høy prioritet. Denne kategoriseringen gjelder alle former for vedlikeholdsarbeid. Den som kartlegger bygget kan velge å følge tilstandsgraden som IK-Bygg genererer eller overprøve systemet og lage en egen tilstandsgrad.

Rutine for å kostnadsberegne vedlikeholdsbehovet:

Enhet for bolig, bygg og eiendom har ikke rutiner for kostnadsberegning av mindre prosjekter. Kostnadsberegningen baserer seg i stor grad på faglig skjønn. Det brukes ofte erfaringer fra andre lignende oppdrag for å vurdere prisen. Ved større prosjekter har kommunen som rutine å hente inn priser gjennom kunngjøring av konkurranse i tråd med anskaffelsesregelverket.

5.3 Vurderinger

Kommunen kartlegger, rangerer og dokumenterer vedlikeholdsbehovet for alle kommunale bygg gjennom registreringer av vedlikeholdsbehov fra driftsteknikere, beboere og brukere av kommunale bygg i IK-bygg.

Vi vurderer at bruk av denne metoden for å kartlegge vedlikeholdsbehovet fører til at i all hovedsak kun synlig eller merkbart vedlikeholdsbehov bli kartlagt i Haugesund kommune. Vi vurderer at kartleggingen av vedlikeholdsbehovet bør basere seg på data fra tilstandsrapporter som i større grad beskriver bygningsmassens tekniske og vedlikeholdsmessige tilstand.

Intervjudata viser at kostnadsberegning av vedlikeholdsbehov gjøres ved bruk av faglig skjønn, tidligere erfaring og innhenting av tilbud ved utbedring av større vedlikeholdsbehov. Vi vurderer at det er god praksis at driftsteknikere kostnadsberegner mindre vedlikehold, og at kommunen innhenter tilbud fra underleverandører ved større vedlikeholdsbehov.

Som en del av datainnsamlingen har vi gjennomført en spørreundersøkelse rettet mot brukerne av de kommunale formålsbyggene skoler, barnehager og sykehjem sine betraktninger rundt innmelding av vedlikeholdsbehov i IK-Bygg. Spørreundersøkelsen viser at de fleste av respondentene er fornøyd

⁸ IK-Bygg <https://kommune.ikbygg.no/frontpage/front>

⁹ IK-Bygg tilstandsbarometer for kommunale bygg: https://kommune.ikbygg.no/domestic_statistics

med IK-Bbygg. Samtidig mener flere respondenter at kommunikasjonen med eneften for bolig, bygg og eiendom via IK-Bbygg om fremdriften i vedlikeholdsarbeidet kan bli bedre.

6. Prioriteringer av vedlikehold

I kapittel 6 besvarer vi problemstilling 5 " hvordan blir prioriteringer av vedlikehold foretatt i kommunen?"

6.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er utledet fra KS veilederen bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold og KommuneLOvens § 23 om administrasjonssjefens oppgaver og myndighet:

- ✓ KS veilederen "Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold
- ✓ KommuneLOvens § 23 om administrasjonssjefens oppgaver og myndighet

For nærmere redegjørelse for revisjonskriteriene se vedlegg 2.

6.2 Fakta

Økonomiplanen og eiendomsstrategien til kommunen er viktige føringer som påvirker prioriteringer av vedlikehold i kommunen. Eiendomsstrategien utreder om satsingsområdene til kommunen, og økonomiplanen legger naturlige begrensninger for prioriteringene av vedlikeholdsarbeidet.

Det årlige budsjettet legger også klare føringer for hvilket vedlikehold som skal prioriteres. Kommunen opererer med ett budsjett for ordinært vedlikehold og ett budsjett for investeringsprosjekt. Budsjettet for ordinært vedlikehold vedtas av bystyret og forvaltes av enheten for Bolig, bygg og eiendom. I forkant av behandlingen av budsjettet i bystyret samler bolig, bygg og eiendom inn informasjon om vedlikeholdsbehovet fra hver enkelt tjenestegruppe i kommunen. Disse innspillene supplerer det datagrunnlaget bolig, bygg og eiendom har på vedlikeholdsbehovet i kommunen. Rådmannsgruppen behandler så disse innspillene, og rådmannen utarbeider deretter et forslag til vedlikeholdsbudsjett som presenteres for politikerne.

Politiske føringer kan også legge føringer for prioriteringene av vedlikeholdsarbeid. Bystyret kan for eksempel kutte i budsjettet til de større vedlikeholdsprosjektene, og dette må enheten for bolig, bygg og eiendom forholde seg til.

Fortløpende prioriteringer foretas ut i fra dette generelle vedlikeholdsbudsjettet. Fortløpende prioriteringer utføres hovedsakelig i ledergruppen, som har møte hver 14. dag. Ledergruppen består av virksomhetsleder, avdelingslederne i enheten for bolig, bygg og eiendom og en controller. I disse møtene kan nye vedlikeholdsbehov diskuteres, drøftes eller endres. Prioriteringene dokumenteres i en excel-fil som ligger på en felles server/mappe.

Hovedprioriteten i enheten er å holde byggene i forsvarlig stand i forhold til HMS og andre lovkrav. Det er ikke en nedskrevet retningslinje, men en etablert praksis. Lovkrav kan legges inn i IK-Bbygg slik at tilstanden i byggene i kommunen måles opp mot disse lovkravene. IK-Bbygg kan generere en prioriteringsliste som viser spesifikke vedlikeholdsoppgaver som må utføres for å overholde lovkravene. Enheten har i forbindelse med oppfølging av lovfestede oppgaver utarbeidet et årshjul som spesifiserer hva som skal befares når.

6.3 Vurderinger

Vi vurderer at overordnede prioriteringer av vedlikehold i kommunen følger av eiendomsstrategien, økonomiplanen, budsjett og politiske føringer.

Når det gjelder fortløpende prioriteringer av hva som skal vedlikeholdes innenfor vedlikeholdsbudsjettet er det etablert praksis at enheten for bolig, bygg og eiendom prioriterer vedlikeholdsbehov som er nødvendig for at kommunale bygg skal etterleve krav i lov og forskrift. Vi vurderer at enheten får god hjelp i dette prioriteringsarbeidet ved at IK-bygg generer en prioriteringsliste basert på kategorisering av vedlikeholdsbehov som er nødvendig for å overholde lov og forskrift. Vi anser det som god praksis at ledergruppen i enheten møtes hver 14. dag for å blant annet diskutere denne listen, og eventuelt overprøver prioriteringene som er generert av IK-bygg. Vi vurderer at denne praksisen bidrar til å kvalitetssikre prioriteringslisten.

Revisjonen vil påpeke at vi vurderer at prioriteringer av vedlikehold i kommunen blir foretatt på et manglende beslutningsgrunnlag da kommunen ikke har dokumentert oversikt over vedlikeholdsetterslepet eller den tekniske og vedlikeholdsmessige tilstanden til den kommunale bygningsmassen.

7. Anbefalinger

KPMG vil her komme med anbefalinger på områdene der det i forvaltningsrevisjonen er funnet avvik eller forbedringspotensial.

Våre anbefalinger er at Haugesund kommune prioriterer følgende:

1. Utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og registrere disse i IK-bygg.

Dette tiltaket vil kunne medføre at kommunen vil:

- a. Få oversikt over vedlikeholdsetterslepet i kommunen
- b. Få et bedre datagrunnlag for å vurdere dagens og det fremtidige vedlikeholdsbehovet
- c. Sikre at prioriteringer av vedlikehold baserer seg på bygningenes tekniske og vedlikeholdsmessige tilstand
- d. Kunne utarbeide en vedlikeholdsplan/strategi basert på nåværende og fremtidig vedlikeholdsbehov
- e. Kunne presentere vedlikeholdsbehovet for folkevalgte slik at man styrker politisk forankring og felles forståelse for vedlikeholdsbehovet og vedlikeholdsarbeidet som utføres i kommunen

8. Uttalelse fra rådmannen

Haugesund kommune
Rådmannen

KPMG AS
Postboks 7000 Majorstua
0306 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
Saksnr. 2018/7822
Løpenr. 57111/2018
Arkivkode 033

Saksbehandler
Ole Bernt Thorbjørnsen
Tlf. 52 74 30 32

Vår dato
08.11.2018

VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGG FORVALTNINGSREVISJON HAUGESUND KOMMUNE

Kommentar til revisors anbefalinger.

Kommunedirektøren opplever at rapporten gir et riktig bilde av situasjonen når det gjelder vedlikehold av kommunale bygg i Haugesund kommune.

Tiltakspakken ga kommunen mulighet for å utføre noe mer ekstra vedlikehold i en kortere periode. Men den økonomiske situasjonen i kommune de siste årene har medført at vedlikehold av kommunale bygg ikke er prioritert.

Kommunedirektøren mener revisors anbefalinger er gode og vil legge disse til grunn for det videre arbeidet for å få enda bedre systemer for planmessig vedlikehold av kommunale bygg. I budsjett for 2019 er det foreslått prosjekteringsmidler for å samle tilstandsvurderinger og rehabiliteringsbehov for kommunens egen bygningsmasse og at informasjonen oppdateres i IK-bygg.

Med hilsen

Ole Bernt Thorbjørnsen
Kommunedirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur.

Vedlegg 1 Dokumentliste

- ✓ KOSTRA statistikk eiendomsforvaltning Haugesund
- ✓ Budsjett 2018, økonomiplan 2018-2021
- ✓ Kommunens regnskapstall 2004-2017
- ✓ Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2030
- ✓ Årsmelding 2016
- ✓ Utkast til eiendomsstrategi 2018-2024
- ✓ IK-bygg, et verktøy for bedre eierskap, forvaltning og bruk av bygg
- ✓ IK-bygg – om IK-bygg
- ✓ IK-bygg tilstandsbarometer for kommunale bygg
- ✓ Tilstandsrapport skole
- ✓ Status tiltakspakken 2017
- ✓ Status tiltakspakken 2016
- ✓ Vedlikeholds-rehabilitering 2015-2017 utgifter inkl mva
- ✓ Brukerveiledning IK-Bygg

Vedlegg 2 Revisjonskriterier

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). 1992.

§ 23. Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet.

- ✓ Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Kommunesektorens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KS). Bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold en veileder for folkevalgte og rådmenn.

- ✓ Det som kjennetegner kommunene som får til et godt vedlikehold er god kommunikasjon mellom kommunestyret som folkevalgt eier, formannskapet som operativ eier og eiendomsforvalteren. Det vil si at eiendomsforvalteren får anledning til å rapportere om tilstand, utfordringer og muligheter knyttet til eiendommene. De folkevalgte må på sin side stille krav til god forvaltning og rapportering som gir oversikt og grunnlag for politisk diskusjon og prioritering.
- ✓ For å gjøre riktige prioriteringer trengs et godt beslutningsgrunnlag. Et minimumskrav til eiendomsforvalterne er at de rapporterer tilstand på all kommunal bygningsmasse, med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader.
- ✓ Eiendomsforvaltning i kommunene er et langsiktig og systematisk arbeid for å utbedre og vedlikeholde bygningene.
- ✓ Å opprettholde nivået krever en årlig vedlikeholdsinnsats.

Vedlegg 3 Spørreundersøkelse

1. Bruker du IK-Bygg til å melde inn vedlikeholdsbehov til kommunen?

Ja:	Nei:	Jeg har aldri meldt inn et vedlikeholdsbehov:
-----	------	---

2. Bruker du IK-Bbygg til å følge saksbehandlingen til ditt innmeldte vedlikeholdsbehov?

Ja:	Nei:
-----	------

3. Har du fått tilbud om opplæring i hvordan du melder fra om vedlikeholdsbehov i IK-Bbygg?

Ja:	Nei:
-----	------

4. Har du fått tilstrekkelig opplæring i hvordan du melder vedlikeholdsbehov i IK-bygg?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1=Har ikke fått tilstrekkelig opplæring, 5= Har fått tilstrekkelig opplæring

5. Er det tydelig hva/hvilke vedlikeholdsbehov du kan registrere i IK-Bygg?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1=utydelig, 5=tydelig

6. Hva er du fornøyd/ misfornøyd med når det gjelder rapportering av vedlikeholdsbehov i IK-bygg?

--

Sak nr.: 148/91 - 026.1
Vår ref.: JH/hk

Møte 29/4-91

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 21.07.19
Journalført: 19/38/ogh
Arkivkode: 216

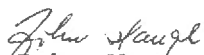
Olle J. Eriksen
Erik Søndervik
Svein Skrunes
Asbjørn Ellingsen
Svein Totland

M Ø T E I N N K A L L E L S E

Det innkalles til møte i plan- og byggenemnda mandag 29. april kl. 12.00. (Møtested Torggt. 2 - 2. etasje).

- Sak 22: Plan for å bringe vedlikeholdet/rehabiliteringen av den kommunale bygningsmasse opp på et forsvarlig nivå.
- Sak 23: Kombinasjonsløsning for grendahus/fritidshjem og Barnehage på Brakahaug.
- Sak 24: Regnskapsrapporter pr april 1991.
- Sak 25: Orientering om: 1. Kirkegt. 85
 2. Austrheim skole -
 Klasseromspaviljonbygg
 3. Haugesund rutebilstasjon
 - Enøk - Spillvarme
- Sak 26: Sluttoppgjør for John Risøensgt. 96 og 104.
- Sak 27: Kommuneplan. Satsingsområde.

Bygge- og vedlikeholdssjefen, Haugesund 22. april 1991

John Hauge

Kopi: rådmann, varamedlemmer, kemner, revisjonssjef,
skole- og barnehagesjef, boligsjef, kultursjef,
helse- og sosialsjef, parksjef og kirkeverge

HAUGESUND KOMMUNE

Sak nr.: 141/91 - 026.1
Vår ref.: JH/hk

Møte: 29/4-91.
Sak: 22/91

Plan- og byggenemnda
her

PLAN FOR Å BRINGE VEDLIKEHOLDET/REHABILITERINGEN AV DEN KOMMUNALE BYGNINGSMASSE OPP PÅ ET FORSVARLIG NIVÅ

I sak 21/91 fattet Plan- og byggenemnda slikt vedtak:

Plan- og byggenemnda påpeker at midlene til vedlikehold av kommunens bygningsmasse er blitt mindre for hvert år som er gått, og utgjør for 1991 ca. 50 % av behovet. Manglende ressurser har ført til at stadig flere kommunale bygg forfaller og blir modne for rehabilitering tidligere enn forutsatt.

Plan- og byggenemnda ber om at bygge- og vedlikeholdssjefen utreder hva som skal til for å bringe vedlikeholdet/rehabiliteringen opp på et forsvarlig nivå.

Vedlikehold

Bergen kommune har definert tre tilstandsnivåer med tilhørende kriterier for hva som må utføres av arbeid og hva som må til av økonomiske midler. Definisjonene er slik:

Nivå I

Dette omfatter alle oppgaver og daglige rutiner som er nødvendige for at bygninger og tekniske installasjoner skal fungere som forutsatt. Kostnadene er bundet og årvisse og vil alltid påløpe bygningsmassen. En allmenn akseptert standard for nivå I - kostnadene er 0.35% av nybyggingskostnadene.

Nivå II

Her inngår alle arbeider som må utføres for å opprettholde bygningens opprinnelige tekniske og funksjonelle standard. (Unlatelse av gjennomføring av disse arbeidene vil føre til forfall, og medføre at nivå I vil aksellerere.)

Laveste sats som kan regnes med under nivå II er 1% av nybyggingskostnadene.

Nivå II inkluderer også nivå I.

Nivå III

Oppgavene omfatter tiltak for å heve standarden til dagens krav. Så som:

- mindre enøk-arbeider
- ombygging for å tilfredsstille et mer ideelt brukerbehov, herunder bedring av miljøene
- ombygging av varme- og ventilasjonsanlegg
- ombygging av belysningsanlegg, herunder enøk
- rehabilitering av veier og plasser.
- oppsetting og vedlikehold av innhegninger og sperreanordninger.

Under forutsetning av en årvisst jevn tildeling av budsjettmidler representerer vedlikeholdsutgiftene på dette nivået 1,4 % av nybyggingskostnadene.

Nivå III inkluderer også nivå I og nivå II.

Konkret hva disse nivåene vil si i kroner for Haugesund kommunes bygningsmasse, hvor stort virkelig forbruk har vært i 1989 og 1990, samt budsjetterte midler i 1991, er fremstilt i tabellen i vedlegg 1. Med utgangspunkt i en nybyggingskostnad på 8.000 kr/m² blir nivå I 28 kr/m², nivå II 80 kr/m² og nivå III 112 kr/m². Virkelig forbruk og budsjetterte midler varierer innenfor de forskjellige kategorier av bygg fra 9 kr/m² for administrasjonsbygg, til 65 kr/m² for bygg for tekniske formål og ligger i gjennomsnitt på 40 kr/m². Dette er litt høyere enn nivå I, men bare halvparten av nivå II. Med et så lavt forbruk skal deler av den kommunale bygningsmassen forfalle i følge den teoretiske beregningsmodellen.

Det later til å være god overenstemmelse mellom teori og praksis. Deler av den kommunale bygningsmassen er forfalt og er blitt moden for rehabilitering tildligere enn hva som normalt er. I den forbindelse vises det til de tiltakslistene for sterkt påkrevde og påkrevde rehabiliterings- og vedlikeholdsarbeider som var vedlagt budsjettforslaget for 1991 og som det ikke ble funnet plass til i budsjettet.

Det er naturligvis ønskelig å ha bygningsmassen i best mulig teknisk stand- nivå III, men så lenge nivå II ikke er nådd, er også dette et mål å arbeide mot. Skal vi nå dette målet, må bevilgningene til vedlikehold økes fra kr 6.000.000,- pr år til kr 12.000.000,- pr år.

Rehabilitering

Den teoretiske beregningsmodellen for rehabiliteringsarbeider for en bygningsmasse av en viss størrelse gir som resultat at forbruket til rehabilitering er likt med forbruket til vedlikehold.

Budsjetterte midler til rehabilitering i 1991 er kr 3.100.000,-.

Forbruket til rehabilitering i :	1988 kr	2.174.961,-
	1989 kr	11.344.071,-
	1990 kr	3.385.414,-
	Sum kr	16.904.446

I gjennomsnitt var forbruket kr 5.634.815 pr år.

Rehabiliteringsforbruket har fulgt regelen om å være like stort som vedlikeholdsforbruket. Men i likhet med vedlikeholdsforbruket har rehabiliteringsforbruket vært for lite. Dette har resultert i at rehabiliteringsprosjektene har hopet seg opp. I den forbindelse vises det blant annet til at på de tiltakslistene for sterkt påkrevde og påkrevde rehabiliteringsarbeider som var vedlagt budsjettforslaget for 1991, og som det ikke ble funnet plass til i budsjettet, var opplistet prosjekter til ca kr. 53.000.000,-. Ved å øke de årlige bevilgningene til rehabilitering fra ca kr 6.000.000 til ca kr 12.000.000 vil vi kunne holde bygningsmassen på et normalt, akseptabelt nivå.

I n n s t i l l i n g :

I For å bringe vedlikeholdet/rehabiliteringen av den kommunale bygningsmasse opp på et forsvarlig nivå, ber en Plan- og byggenemnda om at det årlige bevilgninger til vedlikehold økes fra kr 6.000.000,- til kr 12.000.000,- og at de årlige bevilgninger til rehabilitering økes fra ca kr 6.000.000 til ca kr 12.000.000.

II Saken sendes rådmannen.

Bygge- og vedlikeholdssjefen, Haugesund 4. april 1991

John Hauge

Vedlegg: Tabell
Tiltakslistene

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	29.01.19	07/19

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALGET 2018

Saksvedlegg: årsmelding for kontrollutvalget 2018

Saksorientering:

Etter kommunelovens § 77 nr 6 skal ”kontrollutvalget rapportere reultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinger”

Vedlagt følger utkast til årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet i 2018. Den er satt opp etter omtrent samme mal som tidligere årsmeldinger.

Årsmeldingen oppsummerer aktiviteten til utvalget i 2018 og gir et sammendrag av de hovedsaker som er behandlet av utvalget igjennom året samt en fullstendig oversikt over saker til behandling/orientering.

Eventuelle endringer som måtte komme i forbindelse med kontrollutvalgets behandling vil bli innarbeidet før den videresendes.

Årsmeldingen legges fram for bystyret til orientering etter at utvalget har godkjent den.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2018 godkjennes.

OG INNSTILLING TIL BYSTYRET:

Haugesund bystyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2018 til orientering.

Aksdal, 22.01.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

KONTROLLUTVALGET I HAUGESUND

ÅRSMELDING

2018

INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og hvilke saker og tema som er tatt opp og behandlet i 2018.

I følge kommuneloven § 77 pkt. 6 skal **»kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret«**.

1. OM KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, som på vegne av kommunestyret skal føre det løpende tilsynet med forvaltningen av kommunen (regnskapsrevisjon og forvaltnings-revisjon) og selskaper som kommunen eier (selskapskontroll). Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og i egen forskrift om kontrollutvalg.

Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organer enn bystyret, og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalget har eget reglement, vedtatt av bystyret i 2011, revidert i 2014.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

Bystyret i Haugesund har valgt følgende medlemmer til kontrollutvalget for perioden 2015-2019:

Faste medlemmer:

Gudvin Selsås (H) – leder
Svein Inge Huseby (Frp) - n.leder
Heidi Kolstø (H)
Thorleif Thormodsen (H)
Lise Haukås (SV)
Karin Westerlund (A)
Svein Skrunes (Krf)

Vararepresentanter:

1. Lene Svanberg Jakobsen (H)
2. Christian Rasmussen (H)
3. Ingrid Thormodsen Rein (H)
4. Sigmund Frøiland (H)
5. Astrid Hagland Gjerde (H)
1. Georg Hillestad (Frp)(for Huseby)
1. Knut Steffen Kvala (MDG)(for Haukås)
1. Lene R. Mathisen (V) (for Westerlund)
1. Arne Sjursen (Pp) (for Skrunes)

Gudvin Selsås er medlem av bystyret i perioden 2018-2019. Leder og nestleder i kontrollutvalget har møte- og talerett i bystyret når utvalget sine saker blir behandlet. Lene Røkke Mathisen erstattet Svein Abrahamsen som vara for Westerlund fra 14.03.18.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget. Han har ikke deltatt på noen av utvalgets møter i 2018. Kommunedirektøren har ikke møterett, men kan innkalles av utvalget. Kommunedirektøren har deltatt på seks av åtte møter.

I tillegg har flere kommunaldirektører og enhetsledere deltatt i møtene og redegjort i ulike saker eller orientert om sine fagområder.

Lise Haukås deltok på Kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund på Gardermoen 7. - 8. februar 2018.

Det var ingen fra Haugesund som deltok på fagkonferansen i regi av FKT 29. – 30. mai på Gardermoen eller på Høstkonferansen til Forum for kontrollutvalg i Rogaland som ble arrangert i Sandnes 22.11.18.

3. KONTROLLUTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2018

Kontrollutvalget har avholdt 8 (8)møter, fordelt på fire møter på våren og fire møter på høsten. Utvalget har hatt 42 (36) saker til behandling, hvorav 5 (6) saker er videresendt til bystyret. 61 (52) saker har blitt lagt frem til orientering. Fullstendig oversikt over sakene og orienteringssakene følger som vedlegg til årsmeldingen.

Kontrollutvalgets møter har vært holdt for åpne dører, noe som lovpålagt for alle kontrollutvalg fra og med 01.07.13.

Møtene avholdes i formannskapssalen i Haugesund Rådhus. Møtene kunngjøres i felles-annonsering av åpne kommunale møter i Haugesund kommune. Sakspapirer til utvalgets møter legges dessuten ut for offentligheten på servicesenteret, folkebibliotek og kommunens nettsider, samt sekretariatet sine hjemmesider.

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til tilsyn og kontroll gjennom å føre tilsyn med forvaltningen, regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Tilsyn med forvaltningen er gjennomført ved at utvalget har fått orienteringer fra kommunedirektøren om spørsmål og saker utvalget har tatt opp.

Utvalget er blitt orientert om arbeidet i enhetene «Helse, omsorg og sosial» og «Oppvekst».

Kommunedirektøren har svart og orientert om ulike spørsmål fra utvalget. Det har blant annet vært om KUF-saken, høyesterettsdom og barnevernet, avlasterdommen, ordførerens sommerfullmakt, kjøp av Haugaland Næringspark AS og aksjeverdien på Haugaland Kraft AS.

4.2 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks.

Kontrollutvalget behandlet kommunens og Haugesund Kultur & Festivalutvikling KF sitt regnskap for 2017 i møte 08.05.18 og gav følgende uttalelser til regnskapene:

Haugesund kommunes årsregnskap for 2017 er gjort opp med et regnskapsmessig overskudd på kr 110,2 millioner.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet viser netto driftsresultat på 142,6 millioner. Dette gir et resultat på 5 % som er godt over et anbefalt nivå på 1,75 %.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen, mener kontrollutvalget at årsregnskapet totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2017 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.17.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen merknader til Haugesund kommunes årsregnskap for 2017.

Når det gjaldt Kultur og festivalutvikling KF sitt regnskap gav utvalget følgende uttalelse:

Haugesund Kultur- og festivalutvikling KF sitt årsregnskap for 2017 er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3,2 mill.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen, mener kontrollutvalget at årsregnskapet totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av foretakets virksomhet i 2017 og for foretakets økonomiske stilling pr. 31.12.17.

4.3 FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomheten. Forvaltningsrevisjon skjer etter bystyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon. Ny plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2018-2020 ble vedtatt av bystyret høsten 2016.

Kontrollutvalget har i 2018 behandlet en forvaltningsrevisjonsrapport.

Rapport om «Legemiddelhåndtering» ble lagt fram for utvalget til endelig behandling i mai. Resultatet viste at kommunen har et forbedringspotensial i og med at undersøkelsen avdekket enkelte svakheter og forbedringsområder.

Revisor kom med 11 anbefalinger i rapporten. Bystyret behandlet rapporten 13.06.18, sak PS 40/18. Det ble satt en frist på seks måneder for oppfølging av rapportenes anbefalinger.

Rapport om «Vedlikehold av kommunale bygg» ble behandlet av utvalget 27.11.18, sak 42/18. Utvalget var enige om å be revisor jobbe videre med rapporten og legge frem en revidert utgave på nyåret 2019.

I møtet 08.05.18 fikk utvalget svar på innsendte spørsmål og en orientering fra kommunedirektøren om arbeidet med implementering av den nye Personvernloven (GDPR).

Kontrollutvalget behandlet en tilbakemelding fra rådmannen på hvordan rapporten om «Internkontroll og byggesaksbehandling» var blitt fulgt opp i møtet 28.11.17, sak 36/17. Bystyret fikk saken til behandling i møtet 31.01.18.

Nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet» ble bestilt i møtet 30.10.18. Arbeidet med dette prosjektet er midlertidig stanset etter innspill fra varaordfører. Utvalget vil i første møte i 2019 vurdere om prosjektet skal gjennomføres i tråd med vedtatt prosjektplan.

4.4 SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget er pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper som er heleide av kommunen eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. Ny plan for selskapskontroll for perioden 2018-2020 ble vedtatt av bystyret høsten 2016.

Utvalget har deltatt i en samordnet selskapskontroll av Karmsund Havn IKS som ble gjennomført 2018. Rapporten ble lagt fram for utvalget i juni og august. Bystyret behandlet rapporten 17.10.18. Det ble satt en frist på 12 måneder for tilbakemelding om oppfølging av rapportens anbefalinger.

Tilsyn med selskapene er også gjennomført ved at utvalget har fått orienteringer fra ledelsen i kommunale selskaper eller selskaper kommunen har eierinteresser i. Selskaper som har blitt invitert og møtt i 2018 er følgende: Haugaland Vekst IKS, Karmsund Havn IKS og AS Haugaland Industri.

4.5 TILSYN MED REVISJONEN

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

Kontrollutvalget gjennomført i 2015 ny anbudskonkurranse om revisjonstjenestene for perioden 2016 - 2020.

Bystyret tiltrådte kontrollutvalgets innstilling om å velge KPMG AS som kommunens revisor i møte 02.12.15, sak 104/15. Avtalen gjelder for fire år fra 01.07.16 og med opsjon til forlengelse med 2 år. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor fra KPMG er Roald Stakland

KPMG AS har lagt frem «Egenvurdering av uavhengighet», presentert plan for revisjonsarbeidet og lagt fram revisjonsrapporter og prosjektplaner.

5. BUDSJETT/REGNSKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

Økonomiavdeling har opplyst at følgende utgifter er bokført i 2018.

TEKST	REGNSKAP 2017	BUDSJETT 2018 (utvalget)	BUDSJETT 2018 (vedtatt av bystyret)	REGNSKAP 2018
Godtgjørelse og andre driftsutgifter	91 670	185 000	?	50 144
Revisjons- tjenester	934 600	1 030 000	861 000	702 062
Sekretariats- tjenester	354 000	365 000	365 000	365 000
Sum	1 380 270	1 580 000	1 226 000	1 117 206

Utvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll og tilsyn for 2019 i møtet 28.08.18. Utvalget innstilte på et budsjett på til sammen 1 611 000. Av dette er kr 185 000 avsatt til utvalgets egne kostnader, kr 376 000 til sekretariatstjenester og kr 1.050 000 til kjøp av revisjonstjenester.

Det ble som tidligere år innstilt på et budsjett med ca. 750 timer til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Budsjettet ble oversendt økonomiavdelingen. Det skal ifølge forskrift innarbeides i forslag til budsjett fra rådmannen eller bli lagt frem som egen sak for bystyret når budsjettet for kommunen behandles.

Utvalgets innstilling ble redusert med 385 000 kr av bystyret. Dette innebærer en reduksjon på ca. 250 timer til forvaltningsrevisjoner eller selskapskontroller. Det vil utgjøre en rapport mindre i år.

I forbindelse med budsjettbehandlingen 05.12.18, sak 86 vedtok også bystyret en tilleggskommentar i tilknytning til behandlingen av utvalgets budsjett. I vedtaket ber bystyret «kommunedirektøren gå i dialog med nabokommunene med tanke på å inngå et samarbeid om et kommunalt revisjonssamarbeid». Sekretariatet er ikke kjent med bakgrunnen eller årsaken til dette vedtaket.

Økonomiavdelingen opplyser at bystyret vedtok et samlet budsjett for kontroll og tilsyn på kr 1 226 000 for 2019. Det er samme beløp som i fjor.

6. SEKRETARIAT

Kommunen er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot Kommunedirektøren eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert i 2005 og har vært i drift i 14 år.

Selskapet er eid av 10 kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap og sekretariatene i Rogaland, Agder og Hordaland.

Fast sekretær for utvalget har vært seniorrådgiver Odd Gunnar Høie. Sekretariatet har egne hjemmesider www.kontrollutvalgene.no hvor sakskart, protokoller og rapporter blir lagt ut fortløpende.

Svein Inge Huseby møtte som representant fra Haugesund kommune på representantskapsmøte 23.04.18. Astri Furumo fra Haugesund er valgt som styreleder i perioden 2016 - 2020.

5. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2018 har vært som planlagt. Utvalget har behandlet to forvaltningsrevisjonsrapporter og en selskapskontroll. Det er bestilt en ny rapport for ferdigstillelse i 2019. Tre kommunale selskaper har blitt invitert for å orientere om ulike saker. Administrasjonen har gjort greie for ulike saker, og etter invitasjon fra utvalget deltatt i to møter for å orientere om sine fagområder.

Haugesund, 29. januar 2019

Heidi Kolstø

Gudvin Selsås
Leder

Thorleif Thormodsen

Svein Inge Huseby

Lise Haukås

Karin Westerlund

Svein Skrunes

ÅRSMELDING 2018 - VEDLEGG

Oversikt over behandlede saker:

- 01/18 Godkjenning av protokoll fra møte 28.11.17
- 02/18 Referat- og orienteringssaker 30.01.18
- 03/18 Orientering fra administrasjonen om Helse, omsorg og sosial
- 04/18 Deltakelse i selskapskontroll – Karmsund Havn IKS
- 05/18 Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt
- 06/18 Årsmelding for kontrollutvalget 2017

- 07/18 Godkjenning av protokoll fra møte 30.01.18
- 08/18 Referat- og orienteringssaker 06.03.18
- 09/18 Orientering fra administrasjonen om «Oppvekst»
- 10/18 Revisjonsrapport – «Legemiddelhåndtering»
- 11/18 Prosjektplan - «Vedlikehold av kommunale bygg»
- 12/18 Ny personvernlov fra 2018 – konsekvenser for kommunen

- 13/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 06.03.18
- 14/18 Referat- og orienteringssaker 08.05.18
- 15/18 Haugesund kommune - uttale til regnskapet for 2017
- 16/18 Kultur- og festivalutvikling KF – uttale til regnskapet for 2017
- 17/18 Rådmannens svar og orientering om ny personvernlov
- 18/18 Revisjonsrapport – «Legemiddelhåndtering» - 2. gangs behandling
- 19/18 Prosjektplan – «Vedlikehold av kommunale bygg» - 2. gangs behandling

- 20/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 08.05.18
- 21/18 Referat- og orienteringssaker 05.06.18
- 22/18 Rapport – selskapskontroll – Karmsund Havn IKS
- 23/18 Sluttrapport KUF-saken

- 24/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 05.06.18
- 25/18 Referat- og orienteringssaker 28.08.18
- 26/18 Rapport etter selskapskontroll – Karmsund Havn IKS – 2. gangs behandling
- 27/18 Budsjett 2019 for kontroll og tilsyn – kontrollutvalgets forslag
- 28/18 Vurdering av revisors uavhengighet 2018

- 29/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 28.08.18
- 30/18 Referat- og orienteringssaker 25.09.18
- 31/18 Plan for regnskapsrevisjon 2018
- 32/18 Plan for orientering om enhetene og kommunale selskaper
- 33/18 Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt

- 34/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 25.09.18
- 35/18 Referat- og orienteringssaker 30.10.18
- 36/18 AS Haugaland Industri – orientering om selskapet
- 37/18 Prosjektplan - forvaltningsrevisjonsprosjekt – «Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet»
- 38/18 Forslag til møteplan for 2019

- 39/18 Godkjenning av protokoll fra møtet 30.10.18
- 40/18 Referat- og orienteringssaker 27.11.18
- 41/18 Orientering om forslaget til budsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022
- 42/18 Revisjonsrapport - «Vedlikehold av kommunale bygg»

Oversikt over saker fremlagt til orientering:

1. Orientering om Kultur og festivalutvikling KF v/ordfører
2. Statusrapport pr. januar 2018
3. NKRF-konferansen 7 - 8. februar – Haukås og Thormodsen er påmeldt
4. Fylkesmannen - informasjon om statlige tilsyn med kommunene i Rogaland 2018
5. Årsrapport for 2017 fra Haugesund kemnerkontor
6. Protokoll fra representantskapsmøte i HIM 29.11.17
7. Protokoll fra representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 15.12.17
8. Statusrapport pr. mars 2018
9. Oppsummering NKRF-konferansen v/Haukås
10. Invitasjon til FKT-fagkonferanse 29. – 30. mai
11. Kontrollrapport 2017 vedr. skatteoppkreveren for Haugesund kommune
12. Orientering om «Høyesterettsdom – barnevernet» - v/rådmannen
13. Orientering om «Avlasterdommen» - v/rådmannen
14. Statusrapport pr. mai 2018
15. Vedtak i bystyret 14.03.18, sak 12/18, 15/18 og 16/18
16. Årsberetning 2017 – Haugesund kultureiendom AS (utdrag)
17. Protokoll fra representantskapsmøte 23.04.18 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat
18. Protokoll fra representantskapsmøte 18.04.18 – Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS
19. Protokoll fra representantskapsmøte 20.04.18 – Haugaland Vekst IKS
20. Innkalling til representantskapsmøte 23.05.18 – HIM
21. Generalforsamling i Den Norske Filmfestivalen AS 23.05.18
22. Innkalling til møte i havnerådet 26.04.18
23. eINFO 1/18 – Redegjørelse for likestilling mv. i årsberetningen
24. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarer: Teieplikt og lukka møte
25. NKRF- veileder «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene»
26. FKT - veileder «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene» er klar – blir presentert på FKT-konferansen
27. NKRF – framlegget til ny kommunelov bidrar til styrka eigenkontroll
28. Orientering om Haugaland Vekst IKS v/daglig leder
29. Statusrapport pr. juni 2018
30. Innkalling til generalforsamling i Haugesund Parkering Holding AS 04.06.18
31. Innkalling til generalforsamling i Haugaland Kraft AS 11.06.18
32. Kommunal Rapport 07.05.18 – Bernt svarer: Komitémøte kan være fjernmøte
33. Statusrapport pr. august 2018
34. Bystyrevedtak 13.06.18, sak PS 18/40 – rapport «Legemiddelhåndtering»

35. Generalforsamlingsprotokoll av 11.06.18 fra Haugaland Kraft AS
36. Styremøteprotokoll av 14.06.18 fra Krisesenter Vest IKS
37. «Tillit og kontroll – to sider av samme sak?» Fra Kommunal Rapport 15.08.18
38. Statusrapport pr. september 2018
39. Brev fra Jarle Utne-Reitan vedr. bruk av sommerfullmakt
40. «Her må vi ha kontroll» - leder i Haugesunds Avis 05.09.18
41. Bystyrevedtak 13.06.18, sak 54/18 – Haugaland Brann IKS
42. Formannskapet 19.09.18, sak 106/18 – kjøp av Haugaland Næringspark AS
43. Haugesund kommune sin Personvernerklæring
44. Høstkonferansen i regi av Forum for kontrollutvalg i Rogaland – 22.11.18
45. Orientering om kjøp av Haugaland Næringspark AS v/rådmannen
46. Markedsverdi på Haugaland Kraft aksjene i årsregnskapet? v/rådmannen
47. Ordførerens «sommerfullmakt» - hva innebærer den v/rådmannen
48. Statusrapport pr. oktober 2018
49. Brev fra tidligere kommunalt ansatt på klage vedr. forskjellsbehandling i forbindelse med søknader om permisjon høsten 2017 (u.off. jfr. off.loven § 13 og forv. loven § 13)
50. Bst-vedtak 17.10.18, sak 69/18 - selskapskontroll av Karmsund Havn IKS
51. Invitasjon til høstkonferansen i Sandnes 22.11.18
52. «Har rett til å spørre, men ikke til å få fullstendige svar» - fra Kommunal Rapport
53. «Svar på henvendelse om møteoffentlighet» - brev fra KMD av 26.06.18 4.
54. Innkalling til ekstraordinær generalforsamling i Haugland Kraft AS 26.11.18
55. Aksjeverdi på kommunale selskaper v/kommunedirektøren
56. Permisjonsreglement og etterlevelse v/kommunedirektøren
57. Statusrapport pr. november 2018
58. Ekstraordinær generalforsamling i Haugaland Kraft AS – v/Thormodsen
59. Innkalling til representantskapsmøte i HIM 28.11.18
60. Egenkontrollen må med i framtidens lokaldemokrati – Kommunal rapport 08.11.18
61. Invitasjon til NKRFs kontrollkonferanse 30. – 31. januar 2019